

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2018

PIEKSÄMÄKI

Elämäsi asemapaikka

Sisällys

1	TIIVISTELMÄ.....	1
2	TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	2
3	TOIMINTAKERTOMUS.....	2
3.1	Kaupunginjohtajan katsaus	2
3.2	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	3
3.3	Yleinen taloudellinen tilanne.....	4
3.4	Kaupungin taloudellinen tilanne	7
3.5	Toimintaympäristön muutokset.....	9
3.5.1	Väestö.....	9
3.5.2	Työpaikat ja työllisyys.....	10
3.5.3	Aluekehitys	12
3.6	Henkilöstöresurssit.....	12
3.6.1	Henkilöstön keski-ikä.....	13
3.6.2	Sairauspoissaolot.....	13
3.6.3	Työtyytyväisyystutkimus	13
3.6.4	Työhyvinvoinnin tukeminen	13
3.6.5	Työterveyshuolto.....	14
3.6.6	Henkilöstövoimavaroja kuvaavia keskeisiä tunnuslukuja	14
3.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	20
3.8	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	22
3.8.1	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	22
4	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	24
4.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	24
4.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	26
4.3	Rahoitusasema ja sen muutokset, tase ja sen tunnusluvut	28
4.4	Kokonaistulot ja -menot	32
4.5	Kuntakonsernin toiminta ja talous	33
4.5.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	33
4.5.2	Konsernin toiminnan ohjaus.....	34
4.5.3	Olennot koskevat tapahtumat	34
4.5.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	36
4.5.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	37
4.5.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	39
4.5.6.1	Konsernituloslaskelma ja -tase.....	39
4.5.6.2	Konsernin rahoituslaskelma	43
4.6	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	44
5	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	44
5.1	Strategiset päämäärät 2024	44
5.2	Tulosalueiden tavoitteet	47
5.3	Tilinpäätöslaskelmat.....	84
5.3.1	Käyttötalouden toteutumisvertailu.....	84
5.3.2	Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	89
5.3.3	Investointiosan toteutumisvertailu	90
5.3.4	Rahoitusosan toteutumisvertailu	93
6	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	94
6.1	Pieksämäen kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	94
7	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	117

1 TIIVISTELMÄ

Pieksämäen kaupungin vuoden 2018 tuloslaskelman mukaan toimintatuotot olivat 35,3 milj. euroa ja toimintakulut 144,2 milj. euroa. Toimintakate oli -108,9 milj. euroa ja vuosikate 5,7 milj. euroa. Ulkoisen tilinpäätöksen mukaan toimintatulot olivat 21,3 milj. euroa ja toimintakulut 130,2 milj. euroa. Tilikauden tulos oli 1,0 milj. euroa alijäämäinen.

Vuoden 2018 käyttötalouden toimintamenot olivat 3,1 milj. euroa eli 2,2 % suuremmat kuin edellisenä vuonna. Ennakkotietojen mukaan kahdessa kolmasosassa kunnissa (196 kunnassa) tulos painui negatiiviseksi, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 55 kunnassa. Verotulot ja valtionosuudet alenivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat yli kolme prosenttia.

Vuosikate ei riittänyt kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, määrältään 6,0 milj. euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on vuoden 2018 tilinpäätöksessä -1,1 milj. euroa sekä poistoerokirjausten jälkeinen alijäämä on 1,0 milj. euroa. Tilikauden tulos on 2,8 milj. euroa heikempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 5,8 milj. euroa heikempi kuin vuoden 2017 tilinpäätöksen tulos.

Taseessa on kertynyttä ylijäämää aikaisemmilta vuosilta 8 milj. euroa ja vuoden 2018 tilinpäätöksen 1,0 milj. euron alijäämä huomioiden taseen ylijäämä on 7,0 milj. euroa.

Investointien nettomenot v. 2018 olivat 14,9 milj. euroa. Investointimenot kohdistuivat Hiekanpään koulun ja Esedun tilojen rakentamiseen (8,2 milj. euroa), kunnallistekniikkaan (2,1 milj. euroa), Veturitallin väylien ja paikoitusalueen rakentamiseen (1,4 milj. euroa), kulttuuri- ja liikuntatoimeen (0,7 milj. euroa), Kangaskatu 26 teollisuushallin muutostöiden toteuttamiseen (0,6 milj. euroa), perusturvan kiinteistöihin (0,4 milj. euroa), varhaiskasvatukseen (0,5 milj. euroa), toimitilapalveluihin (0,5 milj. euroa) ja atk-laitehankintoihin (0,1 milj. euroa).

Kaupungin lainakanta kasvoi 7,0 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli 69,0 milj. euroa eli 3 845 €/asukas (edellisenä vuonna 3 397 €/asukas). Kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2018 lopussa ennakkotietojen mukaan 16,7 miljardia euroa. Lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 3,8 %. Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta vuonna 2018 oli 3 051 euroa, kun vastaava luku oli edellisvuonna 2 933 euroa.

Konsernin osalta tilikauden alijäämä on vuoden 2018 tilinpäätöksessä 0,6 milj. euroa. Edellisenä vuonna ylijäämä oli 4,7 milj. euroa. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä vuoden 2018 tilinpäätöksessä on 0,7 milj. euroa, kun se vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli 1,2 milj. euroa. Konsernin velka oli vuoden 2018 tilinpäätöksessä 102,5 milj. euroa eli 5 716 euroa / asukas (vuoden 2017 tilinpäätöksessä 95 milj. euroa ja 5 213 euroa / asukas). Tilastokeskuksen mukaan konsernivetot vuonna 2017 olivat koko maassa keskimäärin 6 299 euroa/asukas.

2 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Kuntalain 113 §:ssä ovat tilinpäätöstä koskevat säännökset, joiden mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös (KuntaL 114 §). Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntalain 112 §:n perusteella kunnan tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain lisäksi soveltuvin osin kirjanpitolakia. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 113 – 116 §:ien soveltamisesta.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. (KuntaL 115 §)

Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kuntalain lisäksi kirjanpitolaissa. Kuntalaki on suhteessa kirjanpitolakiin erityislaki, jonka kirjanpitoa koskevat säännökset syrjäyttävät kirjanpitolain. Kuntalain säännökset koskevat kunnan tilikautta, tilinpäätöksen laatimisaikataulua, käsittelyä ja sisältöä sekä tilinpäätöksen allekirjoittamista. Lisäksi 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

3 TOIMINTAKERTOMUS

3.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2018 tilinpäätös on 1,0 milj. euroa alijäämäinen. Tulos on 2,8 milj. euroa budjetoitua heikompi ja 5,8 milj. euroa heikompi kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä. Tulokseen vaikuttivat useat eri tekijät. Palvelujen ostot kasvoivat edellisestä vuodesta 2,0 milj. euroa ja asiakaspalvelujen

ostot ylittivät alkuperäisen budjetoidun määrärahan 5,1 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna, mutta pysyivät kuitenkin budjetoidussa määrärahassa. Kustannuksia nostivat sovitut työ- ja virkaehtosopimuksen mukaiset palkkaratkaisut (yleiskorotus ja kertaerä).

Tulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,3 milj. euroa. Tuloissa näkyvät vakuutusyhtiön kertakorvaus 0,4 milj. euroa Keskuscentän huoltorakennuksen osalta, metsätilan myynti 0,2 milj. euroa sekä Pieksämäen Palveluasunnot ry:n sopimuksen mukaiset suorittamattomat ylijäämän palautukset 0,6 milj. euroa, jotka näkyvät siirtosaamisena tuloslaskelmassa.

Tulokseen vaikuttivat verotulojen määrän pienentyminen 1,8 milj. euroa sekä valtionosuuden pienentyminen 1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnallisveron laskun suurin tekijä on luonnollisten henkilöiden poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset, jotka vuonna 2018 vähennettiin joulukuun tilitysten yhteydessä. Verovuosilta 2017 ja 2018 kunnille tilitettiin liikaa verotuloja, jotka oikaistiin marras- ja joulukuun aikana. Oikaisujen vuoksi joulukuun kunnallisveron tilitys oli -1,5 milj. euroa. Verotulon tilityslain muutoksen vuoksi jäännösverot tilitetään aikaisemmasta käytännöstä poiketen pääosin kalenterivuoden 2019 aikana. Kunnille tämä verotilitysten muutos tuli tietoon vasta vuoden 2018 aikana, joten sitä oli mahdotonta ennakoida talousarviota tehdessä.

Tilinpäätöksessä kirjattiin 877 0000 euron tasearvon alaskirjaus tyhjillään olevan, purettavan Maaselän koulun osalta.

Talousarvion mukaan investointimäärärahat olivat yhteensä 15,4 milj. euroa, josta käytettiin 14,9 milj. euroa. Hiekanpään yläkoulun ja Etelä-Savon ammattiopiston koulutustilan rakentamiseen käytettiin 8,2 miljoonaa euroa vuonna 2018. Lisäksi investointikustannukset muodostuivat useista kiinteistöjen perusparannushankkeista ja kunnallisteknisistä töistä.

Vuosi 2018 oli liikerakentamisen osalta vilkas vuosi ja Pieksämäelle syntyi kaksi uutta kaupan suuryksikköä, toinen Veturitallien alueelle ja toinen Länsiväylälle. Uusia yrityksiä perustettiin selkeästi enemmän kuin edellisenä vuonna ja työttömyys oli alhaisemmalla tasolla kymmeneen vuoteen. Merkittävimpana kaavatyönä vuonna 2018 oli Maaveden alueen rantaosayleiskaavan valmistuminen. Kaava laadittiin osallistavan suunnittelun periaatteiden mukaisesti tiiviissä yhteistyössä alueen maanomistajien, kylätoimikuntien, osakaskuntien ja muiden vastaavien yhdistysten sekä viranomaisten kanssa. Kaavan laadinnassa huomioitiin maanomistajien mahdollisimman tasapuolinen kohtelu rakentamisalueiden mitoituksessa. Samalla turvattiin maiseman ja luonnon puolesta arvokkaat rannat säilyttämällä ne luonnontilaisina. Yleiskaavan selkeyttää ja yksinkertaistaa alueen rakennuslupaprosessia. Alueelle osoitettiin 316 uutta rakennuspaikka nykyisten 186 rakennuspaikan lisäksi. Lisäksi valmistui muutamia pienempiä asemakaavamuutoksia sekä rantaosayleiskaavamuutoksia.

Pertinkujan ja Kauppakatu-Tallikatu alueilla asemakaavamuutokset asuinrakentamisen edistämiseksi etenivät luonnosvaiheeseen. Kaavat on tarkoitus saada hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2019 aikana. Uutta kaavoitettavaa raakamaata päätettiin hankkia Vangasjärven alueelta omarantaista rakentamista varten. Uuden asuntoalueen kaavoitus käynnistyy v. 2019.

3.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pieksämäen kaupunki on toiminut nykyisessä muodossaan vuodesta 2007 alkaen, jolloin Pieksämäen kaupunki ja Pieksänmaan kunta yhdistyivät. Samalla purkautuivat myös Pieksämäen terveydenhuollon kuntayhtymä sekä Pieksämäen seudun aikuisopiston kuntayhtymä. Kuntaliitos

tapahtui kesken valtuustokauden eikä uusia vaaleja pidetty, joten valtuustot toimivat yhdistettynä. Valtuuston koko oli 76 valtuutettua. 1.1.2009 valtuuston koko oli 49 valtuutettua (43+6). Kunnallisvaalit syksyllä 2012 olivat ensimmäiset, joilla valittiin Kuntalain mukaiset toimielimet ilman yhdistymissopimuksen velvoitteita. Vuonna 2013 kaupungin luottamushenkilöorganisaatio pysyi entisenä, mutta jäsenmäärissä tapahtui muutoksia. Valtuuston koko oli toukokuun 2017 loppuun saakka Kuntalain mukaisesti 43 jäsentä. Vastaavasti kaupunginhallituksen ja vapaaehtoisten lautakuntien jäsenmäärä on hallintosäännön mukaisesti 11 jäsentä lukuun ottamatta perusturvalautakuntaa, jonka jäsenmäärä oli 15.

1.6.2017 tuli voimaan Kuntalain muutos, jonka mukaan valtuutettujen lukumäärä 5001 – 20 000 asukkaan kunnissa on 27, jollei valtuusto tee päätöstä vähimmäismäärää suuremmasta jäsenmäärästä. Päätös oli ilmoitettava oikeusministeriölle vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Valtuuston 8.11.2016 päätöksen mukaisesti valtuutettujen lukumäärä on 35 kaudella 2017 – 2021. Samassa kokouksessa valtuusto hyväksyi kaupungin uuden hallintosäännön, jonka mukaan kaupungin organisaatiossa on 1.1.2017 lukien viisi vastuualuetta:

- kaupunginhallituksen vastuualue
- perusturvan vastuualue
- kasvatus- ja opetuspalvelujen vastuualue
- kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen vastuualue ja
- teknisen toimen vastuualue.

Sivistystoimi jaettiin kahteen vastuualueeseen, tila-, ruoka- ja siivouspalvelut siirrettiin kaupunginhallituksen vastuualueen alaisuudesta teknisen toimen vastuualueelle ja toimistopalvelut jäivät kaupunginhallituksen vastuualueelle.

1.6.2017 lukien on kaupungissa uuden hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen ja lakisääteisten lautakuntien (tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta) lisäksi neljä vapaaehtoista lautakuntaa:

- perusturvalautakunta
- opetuslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja
- tekninen lautakunta.

Kaupunginhallituksen ja vapaaehtoisten lautakuntien jäsenmäärä on 11.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2016 päätöksen mukaisesti Pieksämäen kaupunki siirsi 1.1.2017 toimintaansa aloittaneen Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän tehtäväksi vain erikoissairaanhoidon palvelut. Sote- ja maakuntauudistusta koskeva lainsäädäntö ei tullut hyväksytyksi päättyvässä olevalla hallituskaudella, eikä kaupunkien sosiaali- ja terveyspalvelut siten siirry maakuntien järjestämisvastuulle 1.1.2021 alkaen.

3.3 Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön (VM) taloudellisessa katsauksessa (33a/2018) arvioidaan maailmantalouden nopeimman kasvun vaiheen olevan ohi. Tavanomaisen suhdannekierron ohella syynä ovat keskeisten talouksien välisten kauppakonfliktien osittainen toteutuminen. Ulkomaankauppaa varjostaa erityisesti jännitteet Kiinan kanssa. Euroalueen näkymät ovat heikentyneet ja erityisesti teollisuudessa luottamus talouskehitykseen on laskenut. Keskeiset riskit ovat Italian talouspolitiikan suunta sekä Brexitiin liittyvä epävarmuus.

VM arvioi Suomen BKT:n kasvuksi 2,5 % vuonna 2018. Vuoden 2019 kasvuksi ennustetaan 1,5 % ja

vuosille 2020-2021 kasvu hidastuu keskimäärin runsaaseen prosenttiin. Keskipitkällä aikavälillä (2022-2023) talouskasvun arvioidaan hidastuvan alle prosenttiin.

Vienti on vuoden 2017 kasvun jälkeen kehittynyt odotettua heikommin vuonna 2018. Sekä Suomen vientikysyntä että viennin ennuste kehittyvät hieman maailmankaupan kasvua hitaammin. Suomen tavaravientiä ylläpitää ennustejaksolla mm. laivatilausten tasainen valmistuminen tulevina vuosina. Palveluviennin kasvua on edesauttanut mm. moottoriajoneuvojen viennin vahva kasvu.

Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun ja sekä työllisyyden koheneminen. Käytettävissä olevien tulojen kasvu hidastuu inflaation kiihtyessä, mikä puolestaan hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua. VM arvioi kotitalouksien kulutuksen kuitenkin kiihtyvän vuonna 2019 vuoteen 2018 verrattuna. Yksityisten investointien kasvuvauhti hidastuu mm. rakennusinvestointien kääntyessä laskuun. Maailmantalouden heikentyvät kasvunäkymät vähentävät myös teollisuuden ja muiden toimialojen investointihalukkuutta. Vuoden 2018 yksityisten investointien kasvun arvioidaan olevan reilut kaksi prosenttia mm. talonrakennusinvestointien ansiota. Kone- ja laiteinvestoinnit ovat sen sijaan kääntyneet laskuun.

Vuonna 2018 julkiset kulutusmenot ovat kääntyneet kasvuun, ja kasvun odotetaan jatkuvan koko ennustejaksolla. Vuosina 2018-2019 julkisen kulutuksen hinnan kasvua kiihdyttävät mm, palkankorotukset ja tuloksellisuuserä. Vuonna 2019-2020 kulutuksen hintaa nostaa myös lomarahaleikkauksen päättyminen.

Yksityisten investointien kasvuvauhti hidastuu ja kasvun ennustetaan jäävän noin 1,5 prosenttiin vuosittain. Yksityiset investoinnit suhteessa BKT:hen jäävät vuonna 2021 noin 18 prosenttiin. Kone- ja laiteinvestoinnit ovat kääntyneet miinusmerkkisiksi vuonna 2018, mutta talonrakennusinvestoinnit kasvavat voimakkaasti jo neljättä vuotta peräkkäin. Vuosi 2019 jää yksityisissä investoinneissa heikoksi, koska asuntoinvestoinnit ovat supistumassa poikkeuksellisen korkealta vuositasolta kohti nk. normaalia tasoa. Korjausinvestointien ennustetaan säilyvän melko vakaina ja kasvavan ennustejaksolla n. 1,5 %:n vuosivauhtia. Hyvänä jatkuva työllisyyden kasvu tulee investointeja teknologiaan ja koulutukseen.

Tilastokeskuksen mukaan työttömyys on laskenut ripeästi v. 2018 ja työvoiman kysyntä on edelleen kasvanut. Työttömien määrä on laskenut kaikilla alueilla ja kaikissa ikäryhmissä. Ennuste koko vuoden 2018 työttömyysasteeksi on 7,5 % ja vuodelle 2019 työttömyysasteen arvioidaan laskevan 6,9 prosenttiin.

Talouskasvun hidastumisesta huolimatta reaali-palkkojen maltillinen kehitys ylläpitää työvoiman kysyntää. Työllisyysasteen arvioidaan nousevan 72,4 prosenttiin vuonna 2019 ja edelleen 73 prosenttiin seuraavana vuonna. Mutta vuonna 2021 työllisyyden kasvun arvioidaan pysähtyvän talouskasvun hidastuessa ja työvoimakustannusten nousun jatkuessa. Nimellisansioiden arvioidaan kasvavan 1,8 % vuonna 2018 ja 2,7 % vuonna 2019. Ennuste vuoden 2018 inflaatioksi on 1,2 % kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna. Ennusteet vuodelle 2019 on 1,4 % ja vuodelle 2020 1,6 %.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkista taloutta. Julkisen talous alkaa kuitenkin heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja vaalikaudella tehdyt sopeutustoimet päättyvät. Väestön ikääntyminen luo merkittäviä paineita julkiseen talouteen ja lisää ikäsidonnaisia menoja. Suomen talouden hyvä suhdannetilanne on kohentanut julkisen talouden tilaa, mutta kun julkisen talouden rahoitusasemasta puhdistetaan suhdanteen vaikutus, on julkinen talous rakenteellisesti alijäämäinen. Valtionhallinto on julkisen talouden sektoreista alijäämäisin. Alijäämä pienenee ennustejaksolla verotulojen kasvun sekä maltillisen menokehityksen myötä. Suhdannevaihtelut heijastuvat selvimmin valtiontalouden

rahoitusasemaan erityisesti verotulojen suhdanneherkkyyden vuoksi.

Paikallishallinnon alijäämä kasvoi vuonna 2018, sillä kuntien verotulot laskivat viime vuodesta, kun taas kulutus- ja investointimenot kasvoivat. Paikallishallinnon alijäämä pienenee kuitenkin hiljalleen jatkovuosina. Vuonna 2019 menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päätyminen. Verotulojen kasvun ennustetaan piristyvän, mutta valtionavut laskevat v. 2019 edellisvuodesta.

Kuntaliitto on 13.2.2019 julkaissut ennakkotietoja kuntien vuoden 2018 tilinpäätöksistä. Kuntatalous näyttää hälyttävän synkältä. 196 kunnassa eli n. kahdessa kolmasosassa kunnissa tulos painui negatiiviseksi, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 55 kunnassa. Verotulot ja valtionosuudet alenivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat yli kolme prosenttia. Valtaosa menojen kasvusta tuli materiaalien ja palvelujen ostoista, henkilöstökulut kasvoivat puolestaan varsin maltillisesti. Isoin yksittäinen tekijä kuntatalouden heikentymisessä on kilpailukyky sopimus, joka kohtelee kuntakenttää ankarammin kuin yrityksiä. Kuntien ja kuntayhtymien velka kasvoi viime vuonna miljardilla eurolla. Kuntien velkataakka kasvoi reilut kolme prosenttia, mutta kuntayhtymien velka yli 11 prosenttia lukuisten sairaalahankkeiden vuoksi. Yhteensä kuntatalouden velka on asettumassa n. 19,4 miljardiin euroon, mikä pitää velkaantumisen ennallaan suhteessa bruttokansantuotteeseen. Syömävelkaan jouduttiin turvautumaan jopa 38 kunnassa, kun vuotta aiemmin vuosikate oli pakkasella vain neljässä kunnassa. Syömävelka on kuntien negatiivisten vuosikatteiden summa. Vuosina 2000-2018 syömävelkaa on otettu n. 650 miljoonaa euroa, mikä on 5 % vuosien 2000-2018 lainakannan muutoksesta.

Kuntien verotulot laskivat koko maan tasolla yhteensä 0,5 prosenttia ja valtionosuudet vähenivät 0,6 prosenttia. Kiinteistöverot kasvoivat 2,2 %. Kuntien yhteisöverotulot laskivat 0,6 %, laskuun vaikuttivat edellisvuoden poikkeuksellisen korkeat yhteisöverot (yksittäinen iso yrityskauppa) ja se, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksumenetyksiä kompensoitiin yhteisöverolla. Kunnallisverot laskivat 0,8 prosenttia, veroperustemuutokset laskivat kunnallisveroja n. 100 milj. euroa ja kilpailukyky sopimus laski kunnallisveron tuottoa 115 miljoonaa euroa. 53 kuntaa korotti tuloveroprosenttiaan ja 6 kuntaa puolestaan laski sitä. Valtionosuuksia vähensivät kilpailukyky sopimukseen liittyvät säästöt 118 miljoonaa euroa, kustannustenjaon tarkistus 68 miljoonaa euroa ja muut valtionosuuden leikkaukset 35 miljoonaa euroa. Veroperustemuutosten vaikutus kompensoitiin lisäämällä valtionosuuksia n. 131 miljoonaa euroa ja varhaiskasvatusmaksujen laskun kompensoimiseksi lisättiin kuntien valtionosuuksia 25 miljoonalla eurolla. Yhteensä valtionosuudet laskivat 50 miljoonaa euroa.

Kuntatyönantajan mukaan kunnat ja kuntayhtymät säästivät henkilöstömenoissa viime vuonna lähes 214 miljoonaa euroa, mikä on 1,1 % kunta-alan henkilöstömenoista. Säästöt hankittiin lähes ilman lomautuksia ja irtisanomisia. Kunnat ja kuntayhtymät tehostivat toimintaansa työjärjestelyillä ja uusilla toimintatavoilla ja hyödynsivät luonnollista poistumaa. Vuonna 2018 kunta-alan yhteen lasketut henkilöstömenot olivat 20,3 miljardia euroa.

Vanhusväestön määrän kasvu lisää eläke-, terveys- ja hoivamenoja, joiden rahoittamiseksi nykyinen kokonaisveroaste ei tulevaisuudessa riitä. Lisäksi työikäinen väestö, joka veroilla rahoittaa hyvinvointipalvelut ja sosiaaliturvan, supistuu. Pysyvä tulojen ja menojen välinen epätasapaino eli kestävyysvaje uhkaa kasvattaa velkaantumisen hallitsemattomaksi pitkällä aikavälillä. Valtionvarainministeriö arvioi kestävyysvajeen olevan lähes neljä prosenttia suhteessa BKT:hen.

3.4 Kaupungin taloudellinen tilanne

Pieksämäen kaupungin muodostumisen jälkeen kaupungin heikkoa taloudellista tilannetta onnistuttiin vuosina 2007 – 2010 tasapainottamaan. Em. vuosien tilinpäätökset olivat ylijäämäisiä, osittain yhdistymisavustusten ansiosta. Vuoden 2010 tilinpäätöksessä taseen ylijäämä oli 7,1 milj. euroa.

Vuosina 2011 – 2014 taloustilanne vaikeutui. Toimintamenot kasvoivat, ja kuntien saamia valtionosuuksia leikattiin voimakkaasti. Kaupunki korotti tuloveroprosenttia 0,75 prosenttiyksiköllä vuonna 2013, 1,00 prosenttiyksiköllä vuonna 2015 ja edelleen 0,50 prosenttiyksiköllä vuodelle 2016. Myös kiinteistöveroprosentteja on korotettu ja omaisuutta myyty. Koulutuskuntayhtymän purkamisesta saatiin vuonna 2013 noin 3 milj. euron satunnainen myyntitulo. Näistä toimenpiteistä huolimatta vuosien 2011 – 2014 tilinpäätökset muodostuivat alijäämäisiksi. Taseen alijäämä oli vuoden 2014 tilinpäätöksessä 2,2 milj. euroa. Myös velkamäärä kasvoi vuosien 2011 – 2014 aikana.

Kaupungin talouden tila oli kaikilla mittareilla tarkasteltuna huono, minkä vuoksi tilintarkastaja antoi marraskuussa 2014 tilintarkastusilmoituksen. Siinä todettiin, että uuden kuntalakiluonnoksen mukaan talouden tasapainoa koskevat vaatimukset tiukkenevat vielä nykyisestään. Tilintarkastusilmoituksessa todettiin, että kaupungin talouden tasapainottaminen edellyttää pikaisesti merkittäviä tasapainotustoimia ja että talouden tasapainottamiseksi kaupunginvaltuuston tulisi hyväksyä yksilöity toimenpideohjelma.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuonna 2015 talouden tasapainotusohjelman vuosille 2016 – 2018, jossa menojen karsinnan ja tulojen lisäyksen tasapainotusvaikutus on noin 7 milj. euroa vuositasona. Valtuusto hyväksyi tasapainotusohjelmaan perustuvan vuoden 2016 talousarvion ja vuosien 2017 – 2018 taloussuunnitelman. Tasapainotusohjelmaan sisältyi yhtenä toimenpiteenä Pieksämäen Vesi liikelaitoksen yhtiöittäminen vuonna 2015. Vesiliikelaitoksen yhtiöittämisestä kirjattiin vuoden 2015 tilinpäätökseen 6,9 milj. euron satunnainen myyntitulo. Ilman vesilaitoksen yhtiöittämisestä saatua satunnaista tuloa, oli vuoden 2015 todellinen toiminnallinen alijäämä 3,9 milj. euroa. Satunnainen myyntitulo huomioiden vuoden 2015 tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui 3,0 milj. euroa.

Vuoden 2016 tilinpäätöksen ylijäämä oli 2,3 milj. euroa. Tilinpäätöksessä jouduttiin kirjaamaan arvonalentumisiin 1,0 milj. euroa yläkoulun suunnittelukustannuksia (0,7 milj. euroa) sekä purettavaksi päätetyn teollisuushallin osakkeiden tasearvo ja eräiden tonttien tasearvoja (0,3 milj. euroa). Ilman arvonalentumiskirjauksia olisi tulos ollut 3,3 milj. euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2017 tilinpäätöksen tulos 4,8 milj. euroa oli nykymuotoisen kaupungin toiminnan aikana paras. Käyttötalouden toimintamenot olivat 2,5 % eli 3,6 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2016. Lisäksi tulosta paransivat toimintatuottojen ja verotulojen budjetoitua paremmat tulokertymät.

Taseessa on kertynyttä ylijäämää aikaisemmilta vuosilta 8 milj. euroa ja vuoden 2018 tilinpäätöksen 1,0 milj. euron alijäämä huomioiden taseen ylijäämä on n. 7,0 milj. euroa.

Vuoden 2018 tulosta heikensivät käyttötalouden menojen kasvu (henkilöstökulut 1,0 milj. euroa ja palvelujen ostot 2,0 milj. euroa) sekä verotulojen ja valtionosuuden heikentyminen 2,7 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupungin käyttötalouden toimintamenot olivat 4,8 milj. euroa suuremmat kuin alkuperäisen talousarvion toimintamenot ja 3,1 milj. euroa suuremmat kuin edellisen vuoden toimintamenot. Toimintatuloja kertyi 3,9 milj. euroa budjetoitua enemmän. Verotuloja kertyi 1,3 milj. euroa budjetoitua vähemmän verotilitysten muutosten vuoksi.

Henkilöstökuluja kasvattivat työ- ja virkaehtosopimuksen mukainen yleiskorotus 1.5.2018 sekä

tuloksellisuuteen perustuva kertaerä 9,2 %. Kertakorvaus lisäsi kustannuksia n. 237 000 euroa. Lomapalkkavelka kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna n. 80 000 euroa, kun entinen varhaiseläkemenoperusteinen eläkemaksu poistui ja Keva perii nykyään uutta työkyvyttömyyseläkemaksua. Varhe-maksu ei ollut aiemmin lomapalkkavelan laskentaperusteissa, mutta nyt työkyvyttömyyseläkemaksu on osa palkkaperusteista eläkemaksua ja se tuli ottaa Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan huomioon lomapalkkavelan laskemisessa.

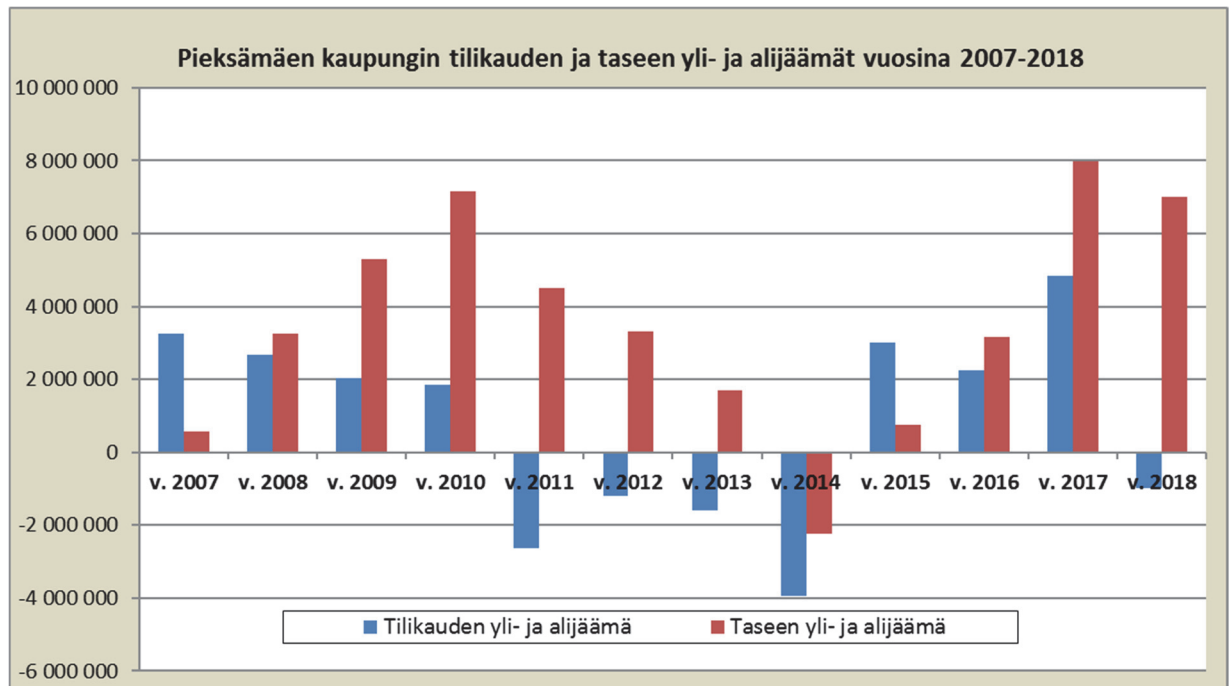
Vuoden 2018 tilinpäätöksessä vuosikate oli 5,7 milj. euroa, kun se edellisenä vuonna oli 10,5 milj. euroa. Vuosikatteella ei pystytty kattamaan 6,0 milj. euron suunnitelman mukaisia poistoja. Lisäksi tulosta rasittaa Maaselän koulun kertaluontoinen poistokirjaus 0,9 milj. euroa. Alijäämäksi muodostui 1,0 milj. euroa poistoerokirjausten jälkeen.

Uusia, koko kuntakonsernia koskevia kriisikuntakriteereitä sovellettiin ensi kertaa vuonna 2017. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan taloudelliset tunnusluvut eivät vuoden 2018 tilinpäätöksessä täyty. Kunta täyttää erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan tunnusmerkistön, mikäli:

Kuntakonsernilla on kertynyt alijäämää enemmän kuin 1 000 euroa/asukas kahdessa viimeisessä tilinpäätöksessä ja sitä edeltävässä enemmän kuin 500 euroa /asukas tai kaikki seuraavat tunnusluvut täyttyvät kahtena peräkkäisenä vuonna: konsernin vuosikate (negatiivinen), kunnan tuloveroprosentti (väh. 1 %-yks korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskiarvo), kuntakonsernin lainamäärä (ylittää maan keskiarvon väh. 50 %) ja kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus (väh. 50 %).

- Pieksämäen kuntakonsernilla ei ole kertynyt alijäämää (kertynyt ylijäämä v. 2017 1,2 M€ ja v. 2018 0,7 M€).
- Pieksämäen kuntakonsernin vuosikate ei ole negatiivinen (vuosikate v. 2017 14,3 M€ ja v. 2018 10,0 M€).
- Pieksämäen tuloveroprosentti 22,0 ylittää kuntien tuloveroprosenttien painotetun keskiarvon 19,86 % (v. 2018) yli 1 %-yks.
- Kuntakonsernin lainamäärä ei ylitä maan keskiarvoa väh. 50 %, Pieksämäki 5 716 €/as v. 2018 ja 5 213 €/as v. 2017, kuntakonsernien lainamäärä v. 2017 oli 6 299 €/as ja raja-arvo v. 2017 9 448 €/as.
- Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus ylittää 50 % (v. 2017 64,3 % ja v. 2018 70,5 %).

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu kaupungin tuloslaskelman ja taseen yli-/alijäämiä v. 2007 – 2018.

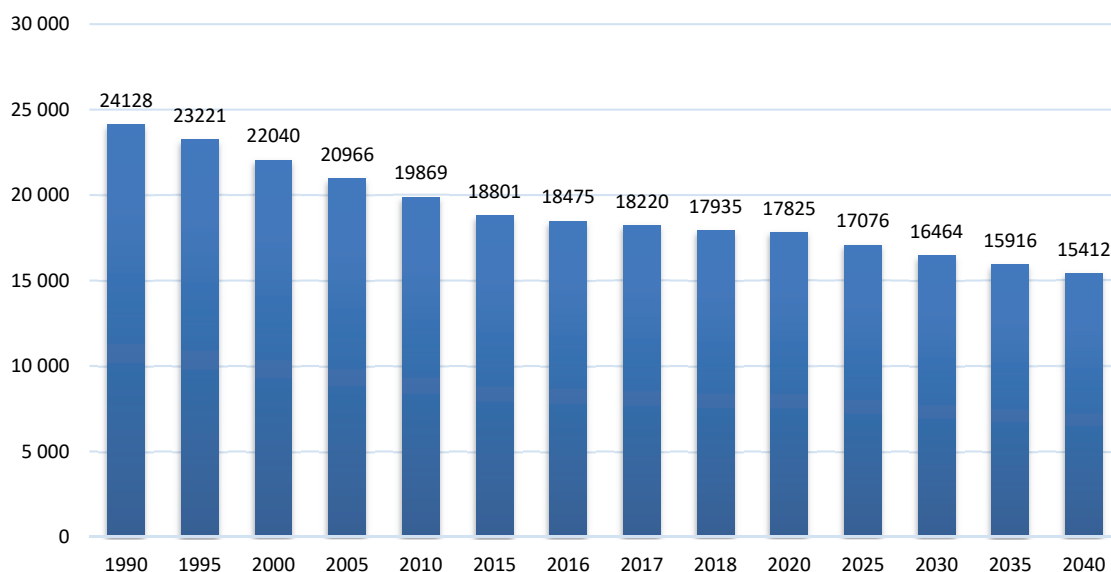
3.5 Toimintaympäristön muutokset

3.5.1 Väestö

Tilastokeskuksen vuoden 2018 ennakkotietojen mukaan Etelä-Savon väkiluku väheni 2 554 henkilöllä eli 1,7 prosentilla. Etelä-Savon väkiluku 31.12.2018 oli ennakkotiedon mukaan 144 640. Pieksämäen kaupungin väkiluku vähentyi 285 hengellä eli 1,6 prosentilla ollen vuoden 2018 lopussa 17 935. Syntyneitä oli 107 ja kuolleita 305. Muuttotappiota oli 116 henkilöä. Kaupunkiin muutti 609 henkilöä ja kaupungista muutti 725. Siirtolaisuus puolestaan lisäsi kaupungin väkilukua 29 henkilöllä. (Etelä-Savon maakuntaliitto: Väestömuutosten ennakkotietoja)

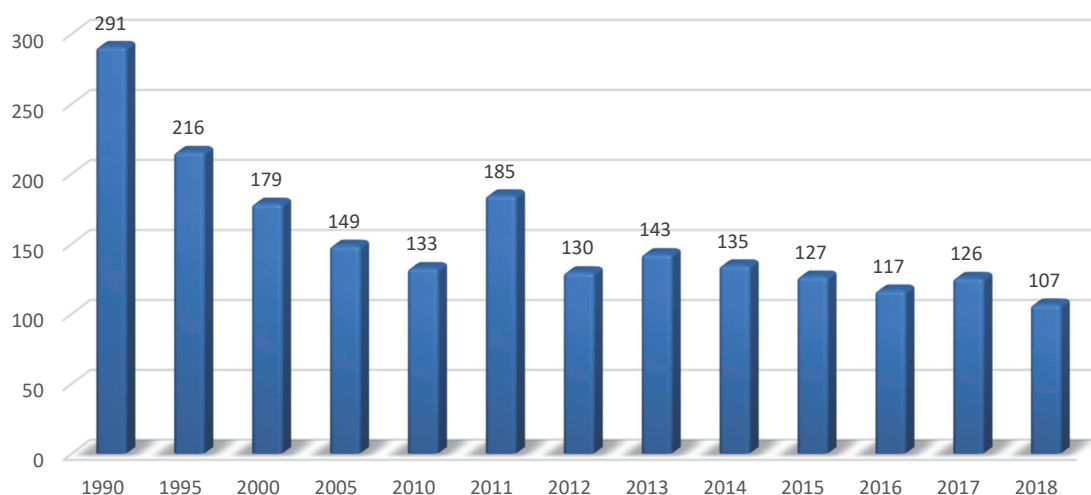
Väestön kehittymistä 1990 – 2040 on kuvattu seuraavassa taulukossa

Väkiluku 1990 - 2018 ja väkilukuennuste 2019 - 2040

Syntyneiden määrä on selvästi vähentynyt ja syntyneiden määrä on 2010-luvulla ollut keskimäärin 130 vuositasaalla, pl. vuoden 2011 korkea syntyvyys. Vielä 1990-luvun alussa syntyneiden määrä oli n. 260 syntyneen tasolla. Vuonna 2018 syntyneitä oli 107 Etelä-Savon maakuntaliiton ennakkotilaston mukaan.

Syntyneet 1990 - 2018

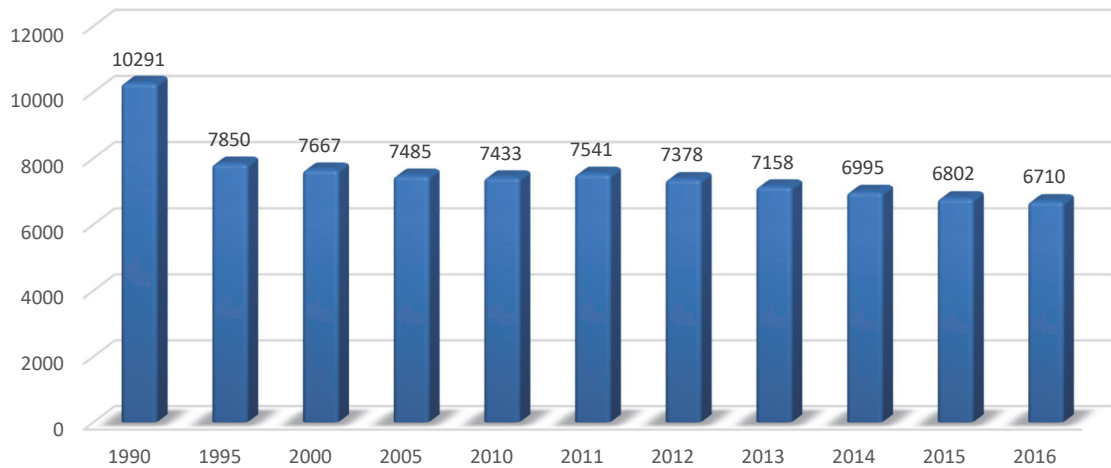

3.5.2 Työpaikat ja työllisyys

Pieksämäen seutu menetti 1990-luvulla n. 2 500 työpaikkaa. Tilastokeskuksen viimeisimmän, vuodelta 2016 olevan työpaikkatilaston mukaan Pieksämäen työpaikkamäärä oli 6 710, jossa on

vähennystä vuoteen 2014 verrattuna 285 työpaikkaa. Kaupunki on panostanut voimakkaasti strategian mukaisesti työpaikkojen luomiseen.

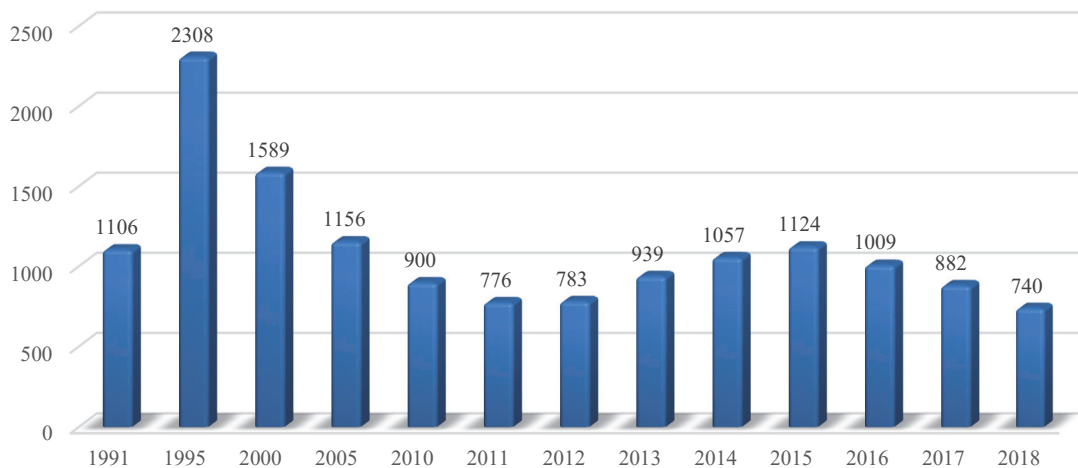
Alueella työssä käyvät (työpaikat) 1990 - 2016

Työttömien määrä kaupungissa on vähentynyt viime vuosien aikana. Myönteinen kehitys on johtunut uusien työpaikkojen syntymisestä, eläkeikäisten lisääntymisestä sekä asukasluvun vähentymisestä. Työllisyystilanne pysyi hyvänä v. 2010 – 2012, jolloin työttömyysprosentti on ollut 8,9 – 10,7 %. Vuonna 2013 – 2015 työllisyystilanne heikkeni koko maassa, Etelä-Savossa ja Pieksämäellä. Vuonna 2016 tilanne alkoi kääntyä parempaan päin koko maassa ja myönteinen kehitys on jatkunut myös vuosina 2017 - 2018. Työttömien määrä Pieksämäellä vuonna 2018 oli keskimäärin 740 ja työttömyysaste 9,6 % (edellisenä vuonna 11,2 %).

Etelä-Savossa oli joulukuun lopussa 7 090 työtöntä, eli lähes 1 100 vähemmän kuin vuosi sitten. Yhdenjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleita oli joulukuun lopussa 1 598, määrä laski vuodentakaisesta 27 %. Etelä-Savon työttömyysaste vuonna 2018 oli 10,9 % (vuonna 2017 12,5 %) ja koko maassa 9,7 %. Työttömien aktiivointiaste oli Etelä-Savossa 30,8 %, eli maan viidenneksi korkein. Pieksämäellä aktiivointiaste oli 40,2 %. (Työ- ja elinkeinoministeriö: Työttömyystietoja Ely-keskuksittain ja kunnittain keskimäärin vuonna 2018).

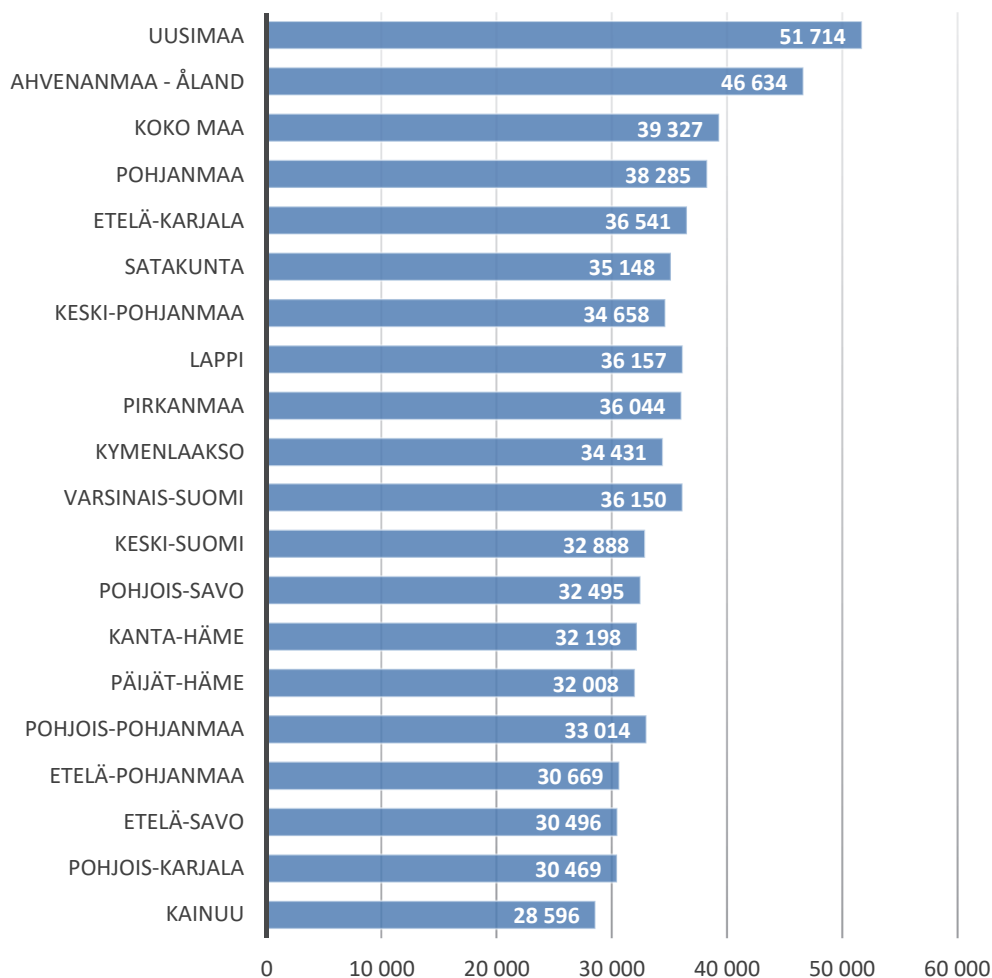
Työttömät 1991 - 2018

3.5.3 Aluekehitys

Taloudellista kehitystä ja kasvua mitataan bruttokansantuotteella (BKT), joka on maassa vuoden aikana tuotettujen tavaroiden ja palvelujen yhteenlaskettu arvo. BKT:n alueelliset erot ovat Suomessa huomattavia. Asukasta kohden lasketulla BKT:lla mitattuna ero vauraimman ja köyhimmän alueen välillä on yli 23 000 €. (Tilastokeskus, Aluetilinpito)

Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 2016

3.6 Henkilöstöresurssit

Pieksämäen kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2018 yhteensä 1 038 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa oli tarkasteluhetkellä 875 henkilöä, mikä oli 21 henkilöä edellisvuotta vähemmän. Määräaikaisten palvelussuhteiden määrä väheni myös 14 henkilöä. Henkilöstömäärä vaihtelee suuresti vuoden aikana ja siksi henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin vuoden viimeisen päivän tilanne. Henkilötyövuosien määrä väheni vain vähän ja pysyi liki samana vuoteen 2017 verrattuna.

Henkilöstökulut kasvoivat edellisestä vuodesta 2 % eli 973 693 euroa. Palkkojen ja palkkioiden määrä

kasvoi 3,3 % eli 1 210 011 euroa. Kasvua aiheuttivat mm. 1.5.2018 toteutettu työ- ja virkaehtosopimuksen mukainen yleiskorotus ja tammikuussa 2019 maksettu kertaerä, joka kirjattiin vuoden 2018 kuluksi. Henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti.

3.6.1 Henkilöstön keski-ikä

Vakituisen henkilöstön keski-ikä on 49,7 vuotta. Henkilöstön ikärakenne asettaa tulevana vuosina haasteita koko kaupungille, mutta erityisesti kaupunginhallituksen ja teknisen toimen vastuualueille, joissa yli 60-vuotiaiden osuus on n. 30 % henkilöstöstä. Ikääntyvien työkyvyn ylläpitämiseen ja osaamisen varmistamiseen tulee panostaa entistä enemmän. Eläkkeelle siirtyvien suuri määrä asettaa haasteita rekrytoinnille, mutta antaa myös mahdollisuuden sopeuttaa henkilöstön määrää kaupungin muuttuviin toimintoihin.

3.6.2 Sairauspoissaolot

Kaikkien sairauspoissaolopäivien määrä laski vuoteen 2017 verrattuna 7,9 % (vakituiset 8,8 %). Työtapaturmista johtuvien poissaolopäivien määrä pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuotena. Työtapaturmista johtuvia poissaolopäiviä oli 474 päivää. Vuonna 2018 henkilöstö oli poissa keskimäärin 16,3 kalenteripäivää henkilötövuotta kohden. Määrä on pysynyt viime vuodet tasaisena ja sijoittuu kunta-alan vertailun keskiarvoon. Yli 90 päivää kestäneiden sairauspoissolojen määrä puolittui viime vuodesta. Kuitenkin 60-90 päivää kestävien sairauspoissaolojen määrä kasvoi merkittävästi. Työterveyshuollon kanssa yhteistyössä nk. kolmikantaneuvotteluissa on pyritty ennaltaehkäisemään pitkittyviä sairauspoissaoloja etsimällä yksilöllisiä ratkaisuja työntekijän työssä jatkamiseen. Näissä työterveysneuvotteluissa on pyritty löytämään keinoja osatyökykyisten henkilöiden työllistymiselle. Sairauspoissaolojen hallinnan ja seurannan helpottamiseksi on vuoden 2018 maaliskuun alussa otettu käyttöön Populus-tietojärjestelmään sisältyvä poissaolohälytys esimiehille.

3.6.3 Työtyytyväisyystutkimus

Pieksämäen kaupungin henkilöstölle keväällä 2017 tehdyn tyytyväisyystutkimuksen perusteella valittujen kehittämiskohteiden seuranta jatkui webropol-kyselyin vielä vuonna 2018.

3.6.4 Työhyvinvoinnin tukeminen

Kaupunki tukee henkilöstönsä fyysistä ja psyykkistä työkykyä tarjoamalla mahdollisuuksia omaehtoiseen itsestä huolehtimiseen. Työpisteissä on järjestetty taukojumppaa ja työyhteisöjen omia tyhy-tempauksia.

Vapaa-ajalla on mahdollisuus osallistua mm. eri pallopelien pelaamiseen työntekijöille varatuilla salivuoroilla ja vesijumppaan. Liikunnan ja kulttuurin harrastamista tuetaan myös edullisilla liikunta- ja kulttuuriseteleillä. Uutena tyhy-muotona henkilöstölle tarjottiin keväällä 2018 Seutuopiston orginisoimana tyhy-pajojen muodossa mahdollisuus tutustua erilaiseen toimintaan aina melonnasta crossfittiin. Kaikkiaan tyhy-pajoja oli 22 kappaletta ja niihin osallistui 378 kaupungin työntekijää. Palaute henkilöstöltä oli erittäin myönteistä ja tyhy-pajat toteutetaan uudestaan keväällä 2019. Koko henkilöstölle tarkoitettuja yhteisiä pikkujouluja vietettiin Veturitalleilla jo kolmannen kerran peräkkäin. Tapahtumaan osallistui n. 550 kaupungin työntekijää.

3.6.5 Työterveyshuolto

Kaupunki on ostanut työterveyshuollon palvelut vuodesta 2013 alkaen Pihlajalinna Oy:ltä. Toiminnan pääpaino on lakisääteisessä työterveyshuollossa, ennaltaehkäisevässä ja työkykyä ylläpitävässä toiminnassa. Työterveyshuoltoon kuuluu myös sairaanhoidon palvelut tietyin rajoituksin.

Työterveystoiminnan tavoitteina on puuttua sairauspoissaoloihin varhaisen tuen kautta, löytää ratkaisuja osatyökykyisten henkilöiden työssä jatkamiselle rajoitteista huolimatta ja lisätä työyhteisöjen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä koulutuksen ja aktivoinnin avulla. Työterveyshuollon kustannukset kasvoivat huomattavasti erityisesti ennaltaehkäisevän toiminnan osalta.

Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin ja v. 2019 alusta uutena toimijana aloitti Terveystalo Oy.

3.6.6 Henkilöstövoimavaroja kuvaavia keskeisiä tunnuslukuja

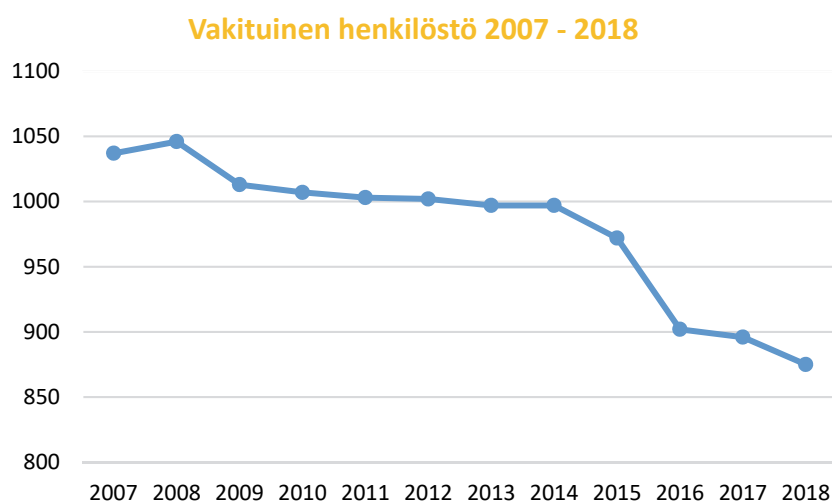
v. 2018	Naiset	Miehet	Yhteensä	Muutos vrt. 2017
Vakituiset	741	134	875	-21
Määräaikaiset	139	17	156	-18
Työllistetyt	1	6	7	+4
Yhteensä	881	157	1 038	-35

Vakituinen henkilöstö vastuualueittain 2015 – 2018

Vastuualue	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v. 2018
Kaupunginhallitus	191	61	57	57
Perusturva	424	392	395	383
Kasvatus ja opetus	318	278	277	274
Kulttuuri ja vapaa-aika		30	31	34
Tekninen toimi	39	141	136	127

Luvuissa on huomioitava organisaatiossa tapahtuneet muutokset:

Kaupunginhallituksen vastuualueelta ruoka-, siivous- ja tilapalvelut siirtyivät teknisen toimeen ja sivistyspalvelut jakaantuivat kasvatus- ja opetuspalveluihin sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin.

Henkilöstömäärä henkilötyövuosina (HTV)

2016		2017		2018	
HTV1	HTV2	HTV1	HTV2	HTV1	HTV2
1 072,18	1 017,87	1 034,28	984,33	1 030,49	982,55

HTV1 = palveluksessaolopäivät kalenteripäivinä / 365 * osa-aika% / 100

HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä (palkattomat ajat vähennetty)

Kokoaikaiset ja osa-aikaiset (vakituiset)

Vastuualue	Kokoaikainen	Osa-aikainen	Yhteensä
Kaupunginhallitus	51	6	57
Perusturva	338	45	383
Kasvatus ja opetus	250	24	274
Kulttuuri ja vapaa-aika	31	3	34
Tekninen toimi	117	10	127
Yhteensä	787	88	875

Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne

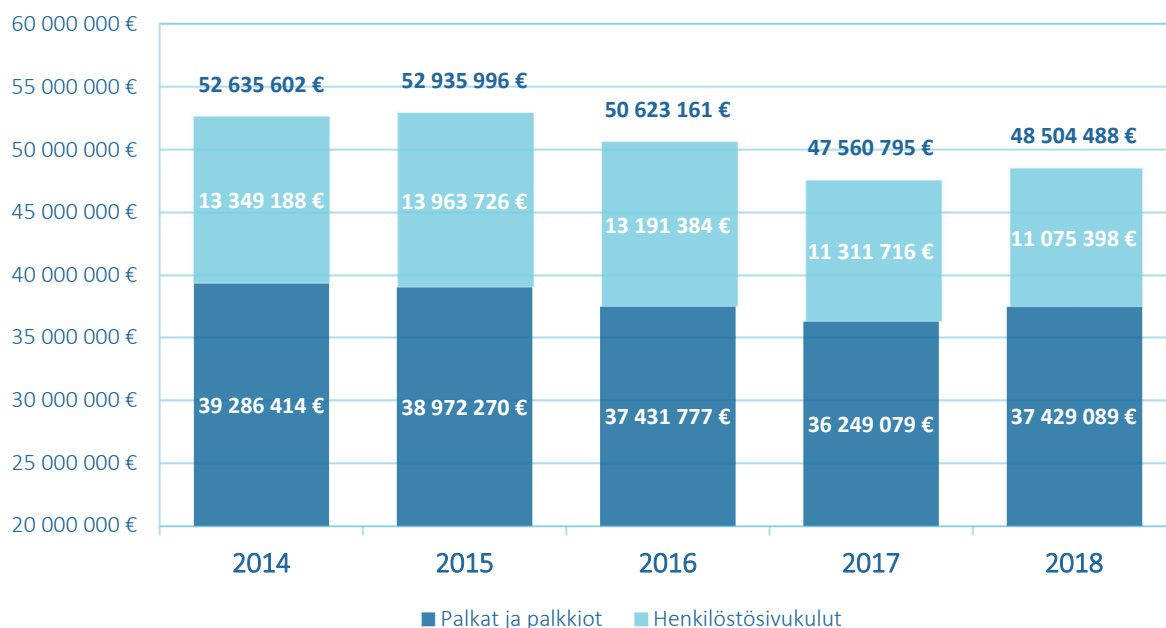
	Lukumäärä	% -osuus
Naisia	741	84,69
Miehiä	134	15,31

Ikä vuosina	Lukumäärä	% -osuus
Alle 30v	55	6,28
30 – 39v	118	13,49
40 – 49v	166	18,97
50 – 59v	370	42,29
60 –	166	18,97
Yhteensä	875	100

Henkilöstökulut

	2015	2016	2017	2018
Palkat ja palkkiot (€)	38 972 270	37 431 777	36 219 079	37 429 089
Henkilöstösivukulut (€)	13 963 726	13 191 384	11 311 716	11 075 398
Henkilöstökulut yht (€):	52 935 996	50 623 161	47 530 795	48 504 488

Henkilöstökulut 2014 - 2018

Palkat ja palkkiot vastuualueittain 2017 - 2018 (euroa)

	v. 2017	v. 2018
KAUPUNGINHALLITUS	2 472 683	2 593 412
PERUSTURVA	16 832 891	17 639 186
KASVATUS JA OPETUS	11 412 507	11 417 022
KULTTUURI JA VAPAA-AIKA	1 672 355	1 776 281
TEKNINEN TOIMI	3 828 641	4 003 186

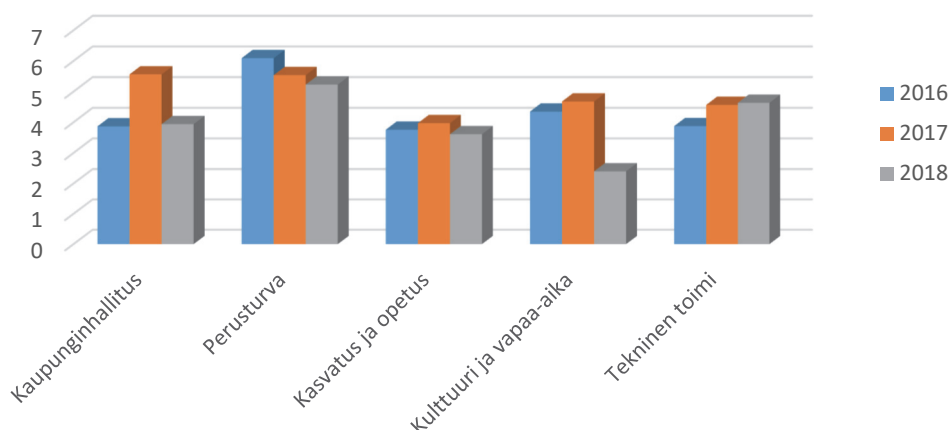
Organisaatiomuutoksesta johtuen vertailu on tehty vain vuosista 2017-2018

Henkilöstön sairauspoissaolot (vakituiset, työpäivää)

	Kaupungin- hallitus	Perusturva	Kasvatus ja opetus	Kulttuuri ja vapaa-aika	Tekninen toimi
2018	607	5 457	2 299	205	1 528
2017	885	5 650	2 600	369	1 568

Sairauspoissaoloja yhteensä	
2018	10 096
2017	11 072
2016	11 451

Sairauspoissaoloprosentit vastualueittain 2016-2018

Sairauspoissaolopäivien jakaantuminen poissaolon pituuden mukaan (vakituiset) 2016 - 2018

	Kesto					
	1-3 pv	4-10 pv	11-60 pv	61-90 pv	91-180 pv	181- pv
2018	2 314	2 058	3 134	1 128	837	625
2017	2 130	1 903	4 056	772	1 540	671
2016	2 194	2 039	4 300	1 021	547	1 352

Työterveyshuollon kustannukset 2013 - 2018

Työterveyshuolto	Vuosi 2013 sis.alv.5%	Vuosi 2014 sis. alv. 5%	Vuosi 2015 sis. alv. 5%	Vuosi 2016 alv. 5%	Vuosi 2017 sis. alv. 5%	Vuosi 2018 sis. alv. 5%
Kokonaiskulut	563 230	583 417	551 863	520 512	597 202	716 395
Ennaltaehkäisy	209 537	254 826	250 478	223 602	263 320	346 819
Sairaanhoito	353 693	328 591	301 385	296 910	333 882	369 576
Kelan korvaus	264 444	268 332	265 667	255 801	238 577	x) 250 000
Nettomeno	298 786	315 085	286 196	264 711	358 626	466 395

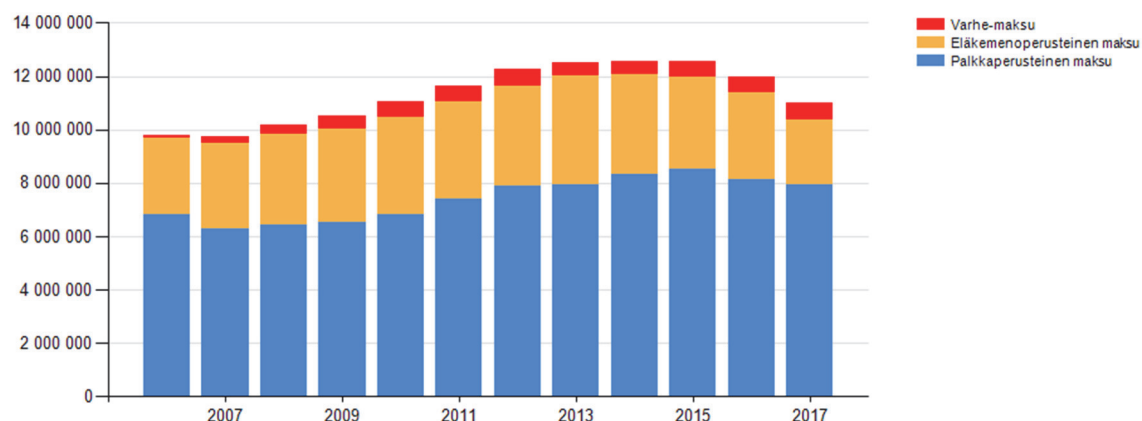
x) Arvio

Työterveyshuollon toiminta 2017 - 2018

	Työterveyshuolto				Sairaanhoito		
	Terveystarkastukset (kpl)		Työpaikkaselvitykset (t)		Käynnit vastaanotolla		
	2017	2018	2017	2018		2017	2018
Lääkärit	284	329	58,0	90,5	Lääkärit	1915	2176
Terv. hoitajat	270	270	82,5	126,5	Terv. hoitajat	476	584
Fys. terapeutit	96	100	16,5	48,5	Fys. terapeutit		
Lab. tutkim.	747	832			Lab. tutkim.	2894	2741
Röntgentut.	57	107			Röntgentut.	352	387
Psykologi	213	108	18,5	8,0	Psykologi		
Erikoislääkäri	12	11			Erikoislääkäri	212	160

Eläkekustannukset (Keva tilastot) 2006 - 2017

Vuosi	Palkkasumma	Palkkaperusteinen maksu	Eläkemenoperusteinen maksu	Varhe-maksu	Maksut yhteensä
2006	31 428 397	6 825 040	2 852 141	127 687	9 804 868
2007	29 741 617	6 290 454	3 217 534	226 345	9 734 333
2008	31 281 713	6 409 673	3 418 024	351 798	10 179 495
2009	31 706 211	6 533 715	3 510 019	466 480	10 510 214
2010	33 196 864	6 831 373	3 657 295	564 282	11 052 950
2011	34 580 219	7 382 477	3 696 171	576 873	11 655 521
2012	35 726 080	7 883 330	3 733 992	651 928	12 269 250
2013	35 872 972	7 957 455	4 075 516	504 743	12 537 714
2014	36 186 359	8 340 778	3 711 734	491 475	12 543 987
2015	36 195 564	8 516 408	3 486 299	544 412	12 547 118
2016	34 720 681	8 138 460	3 237 061	596 620	11 972 141
2017	33 283 229	7 919 034	2 432 586	645 216	10 996 836

Palkkasumma on työnantajan maksamien bruttopalkkojen summa.

Palkkaperusteista eläkemaksua työnantaja maksaa kaikesta työstä, josta karttuu eläkettä. Eläkemenoperusteista eläkemaksua maksavat ne työnantajat, joiden ennen vuotta 2005 palveluksessa olleille työntekijöille on kalenterivuoden aikana maksettu eläkettä. Varhaiseläkemenoperusteista eläkemaksua eli varhe-maksua maksavat työnantajat työntekijöistä, jotka jäivät ensimmäistä kertaa työkyvyttömyyseläkkeelle tai kuntoutustuelle.

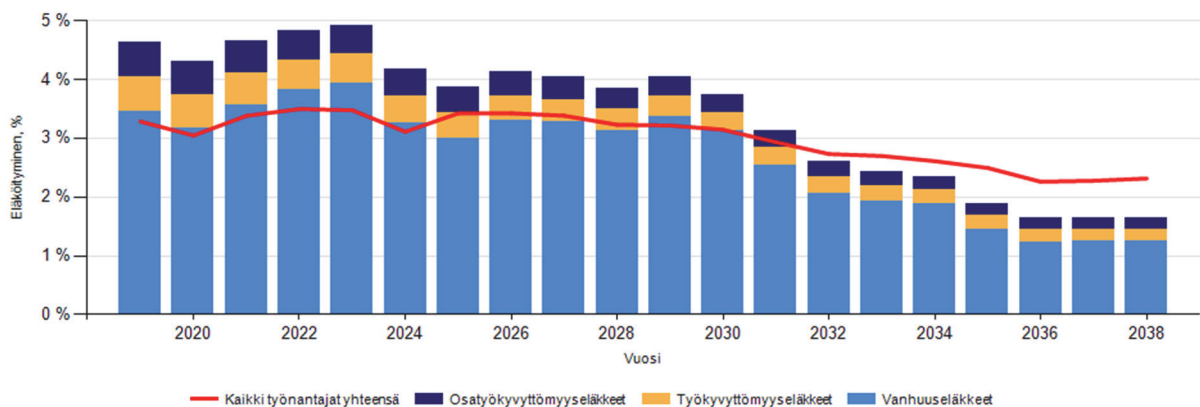
Eläkkeelle siirtyneiden ja osa-aikaeläkkeen aloittaneiden määrä, keski-ikä ja osuus eläkelajeittain

Eläkelaji	Määrä, henk.	Määrä edellisenä vuonna, henk.	Muutos, henk.	Muutos-%	Keski-ikä, v.	Keski-ikä muutos, v.	Osuus kaikista eläkkeelle siirtyneistä, %
Vanhuuseläkkeet	43	26	17	65,4	63,8	0,3	65,2
Täysi työkyvyttömyyseläke	4	4	0	0,0	61,8	1,9	6,1
Täysi kuntoutustuki	1	4	-3	-75,0			1,5
Osatyökyvyttömyyseläkkeet yhteensä	18	8	10	125,0	59,1	4,4	27,2
Yhteensä	66	42	24	57,1	62,3	2,0	100,0
Osa-aikaeläke		6	-6	-100	61,8		

Eläke-ennuste 2019 – 2028

Vuosi	Vanhuuseläkkeet, henk.	Työkyvyttömyyseläkkeet, henk.	Osatyökyvyttömyyseläkkeet, henk.	Eläkkeet yhteensä, henk.	Eläkkeet, % 2017 tilanteesta	Eläkkeet yhteensä %, kaikki työnantajat yhteensä
2019	39	7	7	52	4,6	3,3
2020	35	6	6	48	4,3	3,0
2021	40	6	6	52	4,6	3,4
2022	43	5	6	54	4,8	3,5
2023	44	5	5	55	4,9	3,5
2024	36	5	5	47	4,2	3,1
2025	34	5	5	43	3,8	3,4
2026	37	4	5	46	4,1	3,4
2027	37	4	4	45	4,0	3,4
2028	35	4	4	43	3,8	3,2

Eläköitymisennuste 2019 - 2038

Työsuojelutoiminta vuodelta 2018

Työsuojelun painopisteenä on ollut työntekijöiden henkinen hyvinvointi ja työssä jaksaminen. Erityisesti panostusta on lisätty esimiesten kouluttamiseen ja tukemiseen. Perustimme ESIMIES-CLUBIN, joka on kokoontunut kaksi kertaa. Sen tarkoituksena on vertaistuki, kokemusten jakaminen, yhteistyön parantaminen, tiedon ja osaamisen lisääminen, yhteenkuuluvuuden rakentaminen sekä ongelmatilanteiden ratkaisumallien etsiminen.

Työsuojeluorganisaatio teki uuden työsuojelun toimintaohjelman nimeltään Pieksämäkeläinen työhyvinvointimalli. Sen yhteydessä julkaistiin samanniminen youtube-video, jonka avulla työsuojelua ja työhyvinvointia oli helpompi viedä esimiesten ja henkilöstön tietoisuuteen. Toimintaohjelma oli myös mukana valtakunnallisessa Kunteko 2018-kilpailussa.

Intraan perustettiin työsuojelun omat sivut ja kaikki työhyvinvointimateriaali saatiin paremmin henkilöstön käyttöön. Työsuojeluvälitteiset ja työsuojelupäällikkö alkoivat pitää intran sivuilla työsuojelublogia, joka käsittelee ajankohtaisia työhyvinvointiin kuuluvia asioita. Tehtiin myös työsuojelun vuosikello ja työsuojelun toimintaohjeet.

Työsuojelutoimikunta kokoontui neljä kertaa päätösvaltaisena. Käsiteltäviä asioita kirjattiin 1§-21§. Tämän lisäksi työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö tapasivat kahden viikon välein työsuojeluryhmässä.

Työterveyden järjestämiä määräaikaista työpaikkaselvityksiä järjestettiin 16 kappaletta ja suunnattuja 8 kappaletta. Keski-Savon Ympäristötoimen terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia oli yksi ja AVI toteutti yhden määräaikaisen ja yhden suunnatun työsuojelutarkastuksen.

Työterveyden edustajina kokouksissa ja työterveyden työpaikkaselvityskäynneillä olivat vuoden aikana työterveyslääkäri Kalevi Teittinen, työterveyshoitaja Nina Kalliola ja työterveyshoitaja Maritta Hämäläinen.

Työsuojeluvaltuutetut, varavaltuutetut vuosille 2018-2021. Työsuojelutoimikuntaan ei valittu muita jäseniä, mutta työterveyden edustajat kutsuttiin kokouksiin.

Sosiaali- ja terveystoimi

- työsuojeluvaltuutettu Salme Vihavainen
- 1. varavaltuutettu Pauli Rytönen

Yleishallinto, tekninen palvelukeskus, muut

- työsuojeluvaltuutettu Harri Kalla
- 1. varavaltuutettu Arja Justander

Sivistystoimi

- työsuojeluvaltuutettu Mari Blommendahl
- 1. varavaltuutettu Tuula Vauhkonen

3.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntuun. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää varsinkin väestön ikääntyminen, mikä kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja. Tulevaan talouskasvuun, julkiseen velkaantumiseen ja rahoitusmarkkinoiden toimivuuteen liittyy suuria ja vaikeasti arvioitavia riskejä.

Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan verotulot ja valtionosuudet alenivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat yli 3 prosenttia. Vuosi 2019 näyttää kuntien arvioissa yhtä vaikeana. Kustannustenjaon tarkistus alentaa valtionosuutta myös vuonna 2019. Näyttää siltä, että vuosi 2017 jää poikkeukselliseksi vuodeksi. Kuntien ja kuntayhtymien velka kasvoi vuonna 2018 miljardilla eurolla. Kuntien velkataakka kasvoi reilut kolme prosenttia, mutta kuntayhtymien velka kiri lukuisten sairaalahankkeiden vuoksi yli 11 prosenttia. Yhteensä kuntatalouden velka on asettumassa noin 19,4 miljardiin euroon, mikä pitää velkaantumisen ennallaan suhteessa bruttokansantuotteeseen. Syömävelkaan jouduttiin turvautumaan jopa 38 kunnassa, kun vuotta aiemmin vuosikate oli pakkasella vain neljässä kunnassa. Investointitarpeet ja korjausvelka haastavat kuntataloutta. Jotta investoinnit voitaisiin rahoittaa myös jatkossa, on kuntien tulokehityksen oltava vahvaa ja menot pidettävä kurissa.

Kuntien taloudellinen tulos eriytyi vuonna 2018 voimakkaasti. Helsinki, Espoo ja Vantaa tekivät hyvää tulosta, mutta moni muu iso kaupunki teki heikon tuloksen. Isoilla kaupungeilla huonon tuloksen selittää pääosin heikko verokehitys, kun taas pienissä kuntakokoluokissa tulokseen vaikuttavat raskaat valtionosuusleikkaukset.

Pääministeri Juha Sipilä pyysi 8.3.2019 hallituksensa eroa tasavallan presidentiltä. Hallituksen eronpyynnön vuoksi maakunta- ja sote-uudistuksen jatkovalmisteluun ei ollut edellytyksiä. Työ suunnataan valmistelun päättämiseen, tehdyn työn dokumentointiin ja uudistuksen hallittuun alasajoon. Tuleva hallitus päättää, jatketaanko uudistamiseen liittyvää työtä. Tuleva hallitus tekee ratkaisut myös tehdyn työn hyödyntämisestä. Tarve sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistukselle on sama tai jopa suurempi kuin aiemminkin.

Kaupungin menojen kasvu on syönyt tulovirtojen kasvun ja johtanut peräkkäisiin alijäämäisiin tilinpäätöksiin ja kasvattanut kaupungin velkamäärää. Vuodesta 2011 lähtien kaupungin kaikki tilinpäätökset ovat olleet alijäämäisiä. Myös vuoden 2015 tilinpäätös oli 3,9 milj. euroa alijäämäinen ilman vesiliikelaitoksen myynnistä saatavaa 6,9 milj. euron satunnaista myyntituloa, jonka vuoksi tilinpäätös muodostui 3,0 milj. euroa ylijäämäiseksi. Talouden tasapainotustoimenpiteiden ja ennakoitua parempien tulokertymien ansiosta kaupungin taloutta saatiin oikaistua vuonna 2016. Vuosikate riitti suunnitelman mukaisten poistojen ja noin 1 milj. euron arvonalentumisten kattamiseen, minkä jälkeen vuoden 2016 tilinpäätöksen tulos on vielä n. 2,3 milj. euroa ylijäämäinen. Vuosi 2017 oli taloudellisesti hyvä. Lainaa saatiin pienennettyä 6,8 miljoonaa euroa. Vuosikate riitti suunnitelman mukaisten poistojen kattamiseen, minkä jälkeen vuoden 2017 tilinpäätöksen tulos on vielä 4,8 miljoonaa ylijäämäinen.

Vuosi 2018 oli haasteellinen kunnille verotilitysten osalta ja valtionosuuksien laskun vuoksi. Verotulot ja valtionosuudet laskivat Pieksämäellä 2,7 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Samalla menot kasvoivat 3,1 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riittänyt suunnitelman mukaisiin poistoihin ja lisäksi tulosta rasitti Maaselän koulun kertaluontoinen poisto 0,9 miljoonaa euroa. Lainakanta nousi 7,0 miljoonaa euroa ja tilinpäätöksen tulos jäi 1,0 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

Keva arvioi, että seuraavan kymmenen vuoden aikana kunta-alalta jää eläkkeelle vajaat 170 000 henkilöä. Tämä on miltei kolmasosa nykyisistä kuntatyöntekijöistä. Pieksämäen kaupungissa eläköityminen on yli 1 % suurempaa kuin kunnissa keskimäärin. Se tuo haasteita rekrytointiin, mutta antaa myös mahdollisuuksia sopeuttaa henkilöstön määrää kaupungin muuttuviin toimintoihin. Toisaalta kun uutta henkilöstöä ei rekrytoida samassa suhteessa kuin sitä poistuu, se aiheuttaa riskejä henkilöstön osaamiselle ja jaksamiselle työtehtävien kasaantuessa ja työnkuvien laajentuessa. Muita merkittäviä riskejä kaupungin toiminnassa liittyy tietojärjestelmiin, rahoitukseen ja vahinkoriskeihin.

Kaupungin käyttötalouden pitäminen hyvällä tasolla niin, että vuosikatteella pystytään kattamaan poistot, on ehdottoman välttämätöntä talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisasasteen kasvun hillitsemiseksi. Korkotaso on pysytellyt alhaisena, mikä on toistaiseksi pitänyt lainanhoitokustannukset alhaisella tasolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste ja korkosidonnaisuusaika ovat viime vuosina olleet alhaisemmalla tasolla kuin kuntasektorilla keskimäärin. Lainasalkun suojausastetta ja korkosidonnaisuusaikaa on viime vuosien aikana nostettu ja sitä on perusteltua edelleen nostaa korkokannan ollessa ennätyksellisen alhaisella tasolla.

Kaupunki on ottanut vakuutuksia omaisuus-, vahinko- ja vastuuriskien varalle. Kaupungilla on laaja omaisuusmassa, jota on syytä edelleen realisoida kulujen pienentämiseksi ja tuottojen saamiseksi. Kaupunkikonsernin vastuulla olevaa infrastruktuuria (mm. vesi- ja jätevesiverkosto, kadut, tiet ja

valaistus) on vuosittain perusparannettu, mutta korjausvelka on silti merkittävä. Tuottamattomien ja palvelutuotannosta poistuneiden tilojen ylläpitokustannukset syövät kaupungin käytettävissä olevia resursseja tarpeettomasti. Näitä tiloja on saatu myytyä ja osa kiinteistöistä on tarkoituksenmukaista purkaa. Myös nykyistä palveluverkkoa ja tilojen uudenlaisia käyttömahdollisuuksia tulee tarkastella ennakoluulottomasti.

Kaupungin vastuut takauksina kohdistuvat lähinnä vuokra-asuntoihin muiden vastuiden ollessa vähäisiä. Kunnan omistamien vuokra-asuntojen määrä on suuri. Omaisuutta on syytä ainakin yksittäisten huoneistojen osalta realisoida. Huoneistojen myynti on osa kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa ja konserniin kuuluvan tytäryhteisön Pieksämäen Haka Oy:n tuloutusta kaupungille. Myös vanhimpien, vajaalla täyttöasteella olevien vuokratalojen purkamista on harkittava.

3.8 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

3.8.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat olleet voimassa vuodesta 2014 lähtien. Valtuusto hyväksyi 20.1.2015 kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on 4.3.2019 hyväksynyt Pieksämäen kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen, mikä on tullut voimaan 5.3.2019 alkaen. Myös hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 4.3.2019 Pieksämäen kaupungin hankintasäännön ja pienhankintaohjeen, joiden tarkoituksena on turvata lain ja muiden säännösten noudattaminen hankinnoissa.

1.6.2017 voimaan tulleen Kuntalain säännösten mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (14 §), kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä (39 §) ja toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (115 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus on

- varmistaa kunnan ja kuntakonsernin tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen)
- varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- varmistaa omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen
- varmistaa taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät)

Sisäinen valvonta on osa johtamista ja sen tulee olla osa vuotuista strategista suunnittelua ja tavoitteiden asettamista. Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta on annettu ohjeet vastuualueille. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannetta on selostettu vastuu- ja tulosaluiden toimintakertomuksissa.

Kaupungin toiminnan ja talouden seurannasta on annettu ohjeet vastuualueille ja niihin liittyvä raportointi toimii. Vastuualuiden kanssa käydään yksityiskohtainen toimintoihin ja talouteen liittyvä neuvottelu talousarvion laadinnan yhteydessä ja osittain tilinpäätöksen valmistuttua. Tarvittaessa pidetään erillispalavereita vastuualueittain/tulosalueittain.

Suurissa kunnissa ja kuntayhtymissä sisäinen tarkastus on tavallisesti järjestetty omaksi tehtäväksi kunnanhallituksen ja ylimmän johdon alaisuuteen. Sisäisen tarkastuksen palveluja ostetaan myös tilintarkastus- ja muilta tarkastusyhteisöiltä. Sisäinen tarkastus avustaa kunnan johtoa heidän valvontavelvollisuuden täyttämisessä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida systemaattisilla menetelmillä sisäisen valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta sekä tukea kunnan johtavia viranhaltijoita ja toimielimiä riskienhallinnan toteuttamisessa.

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tehostamiseen ja kehittämiseen hankittiin lisäresursseja asiantuntijapalveluna. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeisiin saatiin apua. Lisäksi käytiin ohjetasolla läpi tietojärjestelmien käyttöoikeushallinnan valvontaa. Ohjeistus on kunnossa, mutta niiden noudattaminen jää osittain kiireen jalkoihin. Sopimusten hallintaan otettiin käyttöön Cloudia Sopimus -järjestelmä, josta on integraatio kaupungin asianhallintajärjestelmään. Myös Cloudia Kilpailutukseen rakennettiin vastaava integraatio. Sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöastetta lisättiin kouluttamalla henkilöstöä sekä kehittämällä kirjaamiskäytäntöjä. Kaupungin johtoryhmä ja tietosuojaryhmä osallistuivat valtakunnalliseen Taisto 18 -harjoitukseen eli tietoturva- ja tietosuojaloukkausten hallinnan harjoitukseen marraskuussa 2018.

4 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

4.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma selvittää tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyyttä tilikaudelle jaksotettuihin menoihin, jotka esitetään laskelmassa tietyssä etuoikeusjärjestyksessä. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta-, käyttö- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Jäljempänä on esitetty ulkoinen tuloslaskelma, josta on poistettu sisäiset erät. Liitetietona on kaupungin tuloslaskelma, jossa sisäiset erät ovat mukana.

Tilikauden tulos on -1,1 milj. euroa ja alijäämä on 1,0 milj. euroa. Vuosikate on 5,7 milj. euroa eli 319 euroa/asukas, kun vuosikate v. 2017 oli 10,5 milj. euroa eli 577 euroa/asukas. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 6,0 milj. euroa.

TULOSLASKELMA

ulkoinen	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
TOIMINTATUOTOT	21 341 620,36	20 578 296,41
Myyntituotot	4 747 654,57	5 225 675,44
Maksutuotot	8 636 011,37	8 586 241,65
Tuet ja avustukset	1 176 325,32	921 143,73
Muut toimintatuotot	6 781 629,10	5 845 235,59
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	7 412,47	55 617,61
TOIMINTAKULUT	130 230 860,09	127 653 870,31
Henkilöstökulut	48 504 487,93	47 530 794,90
Palkat ja palkkiot	37 429 089,46	36 219 078,94
Henkilösivukulut	11 075 398,47	11 311 715,96
Eläkekulut	9 440 957,43	9 513 903,24
Muut henkilösivukulut	1 634 441,04	1 797 812,72
Palvelujen ostot	66 953 055,62	65 210 723,65
Asiakaspalvelujen ostot	50 199 862,11	49 306 327,62
Muiden palvelujen ostot	16 753 193,51	15 904 396,03
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 321 377,93	7 364 420,11
Avustukset	4 480 311,71	4 139 949,80
Muut toimintakulut	2 971 626,90	3 407 981,85
TOIMINTAKATE	-108 881 827,26	-107 019 956,29
Verotulot	65 201 903,61	66 969 975,32
Valtionosuudet	48 548 501,00	49 505 150,00
Rahoitustuotot ja -kulut	859 726,41	1 069 487,94
Korkotuotot	489 284,82	462 784,18
Muut rahoitustuotot	842 905,56	1 121 782,82
Korkokulut	-436 782,31	-448 483,60
Muut rahoituskulut	-35 681,66	-66 595,46
VUOSIKATE	5 728 303,76	10 524 656,97
Poistot ja arvonalentumiset	-6 853 983,96	-5 728 537,75
Suunnitelman mukaiset pois-	-5 976 559,70	-5 728 537,75
Arvonalentumiset	-877 424,26	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-1 125 680,20	4 796 119,22
Poistoeron vähennys	99 570,89	35 081,11
Rahastojen lisäys (-) vähen-	37 038,85	
Tilikauden yli- / alijäämä	-989 070,46	4 831 200,33

Tuloslaskelman tunnusluvut

	Tp2018	Tp2017
Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista 100*toimintatuotot:(toimintakulut-valmistus omaan käyttöön)	16,4	16,1
Toimintakulut € / asukas	7 261	7 003
Toimintakulut milj. euroa	130,2	127,7
Toimintatuotot € / asukas	1 190	1 129
Toimintatuotot milj. euroa	21,3	20,6
Vuosikate prosenttia poistoista ja arvonalentumisista 100*Vuosikate / poistot	83,6	183,7
Vuosikate € / asukas asukasmäärä vuoden lopussa	319 17 935	577 18 229
Toimintakate € / asukas	-6 071	-5 871
Verotulot € / asukas	3 635	3 674
Tulovero - %	22,00	22,00

4.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä esitettävien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA

	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	5 728 303,76	10 524 656,97
Tulorahoituksen korjauserät	-889 468,78	81 843,43
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-15 038 566,36	-5 028 439,16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	30 750,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	571 614,02	261 254,12
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 628 117,36	5 870 065,36
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-141 040,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	316 254,05	166 064,50
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000 000,00	9 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 438 706,00	-6 767 599,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)	2 476 246,98	-9 000 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-90 440,99	52 580,60
Vaihto-omaisuuden muutos (vähennys +)	0,00	0,00
Saamisten muutos (lisäys -)	-1 835 499,40	-485 530,29
Korottomien velkojen muutos	4 345 568,07	688 768,08
Rahoituksen rahavirta	9 632 382,71	-6 345 716,11
Rahavarojen muutos	4 265,35	-475 650,75
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	44 190,60	39 925,25
Kassavarat 1.1.	39 925,25	515 576,00
	4 265,35	-475 650,75

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

	Tp2018	Tp2017
Investointien tulo-rahoitus % 100* Vuosikate / Investointien omahankintameno	38,1	210,6
Pääomamenojen tulo-rahoitus % 100*vuosikate / investointien omahankintamenot + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset)	29,7	90,7
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta milj.	-6,2	-2,5
Lainanhoitokate (vuosikate+korkokulut) / (korkokulut+lainanlyhennykset)	1,3	1,5
Maksuvalmius		
Kassavarat 31.12 / milj. €	0,04	0,04
Kassanriittävyys / päivää	0,4	0,4
Kassastamaksut / milj. €	41,9	32,6
Asukasmäärä 31.12.	17 935	18 229

4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset, tase ja sen tunnusluvut

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE

PIEKSÄMÄKI

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	148 308 156,44	140 407 339,85
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	460 192,25	488 584,11
AINEETTOMAT OIKEUDET	53 800,35	24 439,34
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	406 391,90	464 144,77
AINEELLISET HYÖDYKKEET	110 793 684,60	102 630 601,80
MAA- JA VESIALUEET	25 957 405,73	24 874 889,71
RAKENNUKSET	60 736 460,91	63 389 869,93
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	12 441 880,57	10 915 613,51
KONEET JA KALUSTO	1 250 662,57	1 609 521,97
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	9 182,22	9 182,22
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	10 398 092,60	1 831 524,46
SIOITUKSET	37 054 279,59	37 288 153,94
OSAKKEET JA OSUUDET	23 994 083,02	24 052 743,32
MUUT LAINASAAMISET	12 832 847,56	13 014 101,61
MUUT SAAMISET	227 349,01	221 309,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	23 369,90	28 411,97
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	23 369,90	28 411,97
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 925 434,27	5 085 669,52
SAAMISET	6 881 243,67	5 045 744,27
LYHYTAIKAISET SAAMISET	6 881 243,67	5 045 744,27
MYyntISAAMISET	2 617 854,48	2 684 118,99
LAINASAAMISET	40 000,00	40 000,00
MUUT SAAMISET	2 116 943,74	1 052 353,78
SIIRTOSAAMISET	2 106 445,45	1 269 271,50
RAHAT JA PANKKISAAMISET	44 190,60	39 925,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	155 256 960,61	145 521 421,34

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA	65 494 124,45	66 520 233,76
PERUSPÄÄOMA	58 500 965,97	58 500 965,97
MUUT OMAT RAHASTOT	0,00	37 038,85
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	7 982 228,94	3 151 028,61
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-989 070,46	4 831 200,33
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	86 861,61	186 432,50
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	86 861,61	186 432,50
POISTOERO	86 861,61	186 432,50
PAKOLLISET VARAUKSET	691 741,35	1 118 147,87
ELÄKEVARAUKSET	691 741,35	768 147,87
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	350 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	606 088,67	701 571,73
VALTION TOIMEKSIANNOT	71 315,94	63 119,67
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	344 466,43	348 353,58
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	190 306,30	290 098,48
VIERAS PÄÄOMA	88 378 144,53	76 995 035,48
PITKÄAIKAINEN	51 347 789,42	44 539 176,36
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.	51 285 956,00	44 480 214,00
MUUT VELAT	61 833,42	58 962,36
LYHYTAIKAINEN	37 030 355,11	32 455 859,12
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.	17 670 504,98	17 438 706,00
SAADUT ENNAKOT	8 378,16	21 953,16
OSTOVELAT	9 929 184,60	8 525 727,66
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	837 545,79	815 877,44
SIIRTOVELAT	8 584 741,58	5 653 594,86
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	155 256 960,61	145 521 421,34

Taseen tunnusluvut

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan rahoitusrakennetta. Rahoitusrakenteella tarkoitetaan rahoituksen lähteiden eli pääomien jakautumista omaan ja vieraaseen pääomaan.

	Tp2018	Tp2017
Omavaraisuus -%	42,2	45,8
100*(oma pääoma+poistoero+vap.eht. varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)		
Rahoitusvarallisuus € / asukas	-4 541	-3 944
(saamiset+rahoitusarvopaperit+rahat ja pankkisaamiset)		
- vieras pääoma+saadut ennakot) / asukasmäärä 31.12		
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	65,4	56,2
100*(vieras pääoma-saadut ennakot) / Käyttötulot		
Velat ja vastuut % käyttötuloista	67,0	58,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	6 993	7 982
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa /asukas	389,9	437,9
Lainanhoito		
Lainakanta 31.12 / milj. euroa	68,9	61,9
Vieras po-(saadut ennakot - osto-ja siirtovelat-muut velat)		
Lainakanta € / asukas	3 844,8	3 396,7
Asukasmäärä vuoden lopussa	17 935	18 229
Lainasaamiset / milj. euroa	12,9	13,0
sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset		

4.4 Kokonaistulot ja -menot

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksen mukaiset menot ja tulot käyttötalouden, investointien ja rahoitusosan osalta sekä ali/ylijäämä.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT		%	MENOT		%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	21 341 620	14,4	Toimintakulut	130 230 860	86,5
Verotulot	65 201 904	44,0	- Valmistus omaan käyttöön	-7 412	0,0
Valtionosuudet	48 548 501	32,8			
Korkotuotot	489 285	0,3	Korkokulut	436 782	0,3
Muut rahoitustuotot	842 906	0,6	Muut rahoituskulut	35 682	0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Tulorahoituksen korjauserät		0,0	Tulorahoituksen korjauserät		0,0
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-569 421	-0,4	+/- Pakollisten varausten muutos	426 407	0,3
Investoinnit		0,0	- Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-106 359	-0,1
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0,0	Investoinnit		0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	571 614	0,4	Käyttöomaisuusinvestoinnit	15 038 566	10,0
Rahoitustoiminta		0,0	Rahoitustoiminta		0,0
Antolainasaamisten vähennykset	316 254	0,2	Antolainasaamisten lisäykset	135 000	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000 000	6,1	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 438 706	2,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 476 247	1,7	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	148 218 910	100,0	Kokonaismenot yhteensä	150 628 232	100,0

Omitukset muissa yhteisöissä							
		Kotipaikka	Kunnan omistussuus %	Konsernin omistussuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
100	Datan merkit: tase (+)	Pieksämäki	100,00	100,00	65 494 124,45	88 378 144,53	-989 070,46
200	KUNTAYHTYMÄT						
202	Etelä-Savon sairaanhoitopiiri ky	Mikkeli	11,14	11,14	3 494 330,09	15 637 818,49	-15 589,34
203	Vaalajalan ky	Pieksämäki	7,11	7,11	664 191,96	1 865 113,72	-39 127,27
204	Etelä-Savon maakuntaliitto ky	Mikkeli	13,79	13,79	109 644,80	214 608,51	21 514,47
205	Itä-Suomen päihdehuolto ky	Mikkeli	4,79	4,79	89 597,39	3 591,41	852,28
300	TYTÄRYHTIÖT						
301	Aisakuja Ki Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	13 445,60	8 805,75	-0,94
303	Ankanlie As Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	101 326,06	290 526,88	-20 754,88
343	Annamattikontio Ki Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	346 476,74	507 334,07	-24 836,58
304	Hanhentie As Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	245 452,68	262 309,52	5 402,11
305	Huhtilampi As Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	39 465,56	150 912,20	-0,99
310	Kangaskatu 26 Kesk. Ki Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	1 943 947,07	1 224 787,47	10 913,64
313	Kontiola Ki Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	5 943 467,66	19 207 570,51	-0,14
315	Kuntalaskentia Oy	Pieksämäki	50,10	50,10	154 670,14	76 000,83	42 485,72
316	Lampolahdenkatu 2-4 Ki Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	700 930,14	14 018,55	1 639,48
317	Mäkipari Ki Oy	Pieksämäki	75,86	75,86	6 085,58	527 468,00	-0,12
320	Partalampi As Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	217 842,08	495,21	1 788,67
322	Pieksämäen Haka	Pieksämäki	100,00	100,00	155 540,18	179 642,34	2 565,12
323	Pieksämäen Apola As Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	58 747,16	114 810,04	-2 966,72
324	Pieksämäen Jäähalli Oy	Pieksämäki	86,22	86,22	146 001,74	319 411,26	-13 243,95
325	Pieksämäen Teknologiaalio Ki Oy	Pieksämäki	71,60	71,60	1 419 471,22	6 585,98	0,00
329	Pirttalanpirtti Ki Oy	Pieksämäki	60,00	60,00	19 821,31	6 706,34	-0,48
334	Sompionkulma Ki Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	307 925,90	1 322 627,49	9 013,58
336	Tahinpuppu As Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	119 718,11	29 199,17	-0,04
337	Tahinpuu As Oy	Pieksämäki	59,02	59,02	16 490,58	9 615,20	-0,43
340	Tierantie Ki Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	15 227,49	61 657,67	-0,12
342	Virtsalmen vuokratilat	Pieksämäki	100,00	100,00	127 770,37	729 165,23	-0,50
344	Pieksämäen Vesi Oy	Pieksämäki	100,00	100,00	6 287 556,73	13 650 159,64	10 733,93
400	OSAUKUUSYHTIÖT						
402	Etelä Savon koulutus Oy	Mikkeli	25,00	25,00	0,00	0,00	-52 966,71
408	Pieksämäen Naaranpotti Ki Oy	Pieksämäki	48,81	48,81	0,00	0,00	-272,48

4.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä koskeva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.11.2017 (§ 84). Uudessa kuntalaissa omistajapolitiikkaa ja konserniohjausta koskevia säännöksiä on tarkennettu ja laajennettu. Hallintosäännön 19 §:n mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle, omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta ja käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän konserniohjeen mukaisesti konserniyhtiöiden tulee antaa kaupunginhallitukselle puolivuositteittain raportti yhtiön tavoitteiden toteutumisesta, taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Tämä velvoite ei koske Pieksämäen Haka Oy:tä lukuun ottamatta kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä.

Kaupunginhallitus on valinnut edustajansa tytäryhteisöihin ja ohjeistanut tapauskohtaisesti edustajia. Kiireellisissä tapauksissa ohjeistuksen on antanut kaupunginjohtaja.

Konsernijohtoon ja tytäryhteisöjen johtoon tapaamisissa käydään läpi tytäryhteisöjen toimintaa. Keskeisimpien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat on kutsuttu kaupunginhallituksen kokouksiin vähintään kerran vuodessa kertomaan keskeisimmistä konsernin asioista. Tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta seurataan myös tilinpäätösasiakirjoista, sekä pyydetään erillisraportteja, mikäli tarvetta ilmenee.

Suurimmat tytäryhteisöt käyttävät pääsääntöisesti samaa tilintarkastusyhteisöä Pieksämäen kaupungin kanssa.

Kaupunginhallitus on tarvittaessa ohjeistanut kaupungin edustajia kuntayhtymissä asioissa, joissa on tarvittu peruskunnan kannanottoa.

4.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuosi 2018 oli **Pieksämäen Vesi Oy**:n osakeyhtiömuotoisen toiminnan kolmas toimintavuosi. Tilikauden tulos oli 10 733,93 € (TA 50 000 €). Tulos on hyvin tyydyttävä. Jo vuoden alussa oli tiedossa, että laskutettavien vesimäärien lasku on budjetoitua suurempaa. V. 2017 myytyjen vesimäärien laskuun vaikutti parin ison teollisuuskuluttajan vedenkulutusratkaisut ja turvapaikka-järjestelyjen hiipuminen. Ja kun vielä v. 2018 myytyjen vesimäärien lasku jatkui normaalia suurempana, tuli tuloksen positiivisena pitämiseen haastetta. Vuoden 2018 myytyjen vesimäärien laskun suurimpana tekijänä oli vuokratilayhtiöiden ennakoitua suurempi kulutuksen lasku. Onneksi toimintaympäristö ei tuonut suuria lisäkustannustekijöitä (myrskyt, tulvat) ja saimme tarkalla käyttökustannusseurannalla menoja pienennettyä.

Taseen loppusumma oli 19 937 716,37 €. Tase vahvistui hieman (n. 67 000 €). Investointien kulut olivat yhteensä 969 190,57 € (TA 1 020 000 €). Työohjelmaan tuli keväällä muutoksia, kun talven jäljiltä paljastui nopeita toimia vaativia verkostokohteita. Alkuperäinen määräraha kuitenkin piti. Vuoden merkittävimmät investoinnit olivat keskuspuhdistamon sähkökeskussaneeraus ja tiedonkeruuväylän rakentamisen jatkaminen, saneerattavan laitteiston hankinta keskuspuhdistamolle (asennus v. 2019), Jäppilän uuden pohjavesialueen tutkimukset sekä Hiekanpään pumppaamon hajun torjuntalaitteiston uusiminen.

Verkostokohteista merkittävimmät olivat Toukolantien ja Voimapolun saneeraus. Uusi varikkotila Kaaritieltä varusteltiin ja otettiin käyttöön.

Vuosi jää mieleen erittäin kylmästä ja lumisesta talvesta ja sitä seuranneesta vähäsateisesta ja kuivasta kesästä. Kevään hulevesivirtaama ei tuonut isoja ongelmia, mutta sen sijaan kuiva kesä näkyi toiminnassamme. Saimme monia tiedusteluja mahdollisuudesta liittyä vesijohtoverkkoon. Seurasimme myös hieman huolestuneena pohjavesialueiden veden riittävyyttä. Tilanne on edelleen normaalitasoa huonompi, mutta ei vielä vaadi erityisiä lisätoimia. Tunnusluvuissa ei tapahtunut isoja muutoksia. Laskutettu ja tuotettu vesimäärä laski odotettua enemmän. Energiatehokkuutta saatiin edelleen parannettua. Kokonaissähkönkulutus laski 8,3 %. (edellisvuonna lasku oli 8,5 %).

Väestöltään vähenevän alueen vaikutukset tuntuvat **Pieksämäen Haka Oy:n** isännöimissä taloyhtiöissä. Voimakas muuttoliike heijastui käyttöasteeseen. Toimintavuoden aikana vapautui uudelleen vuokrattavaksi kaikkiaan 297 huoneistoa, mikä on 51 kpl vähemmän kuin edellisenä vuotena. Toisaalta, kun kuitenkin näitä ei saatu vuokrattua ja edellisvuotisikin oli tyhjänä, käyttöasteet laskivat n. 2,10 % edellisen vuoden käyttöasteesta 91,21 %, ollen nyt 89,11 %. Tyhjäät asunnot keskittyivät lähinnä Naarajärven ja Jäppilän alueille ja siellä pääosin vanhustentaloille.

Yhtiön isännöitävien vuokrahuoneistojen keskineliövuokra oli 1.1.2018 alkaen 8,41 € / as^m² / kk (ed. 8,30 € / as^m² / kk) sisältäen veden ja talopesulan käyttöoikeuden sekä kiinteän laajakaistan muualla paitsi Kontiopuiston alueella. Kirjanpitoon taloyhtiöille tuloutetut vuokratuotot olivat yhteensä 6 166 357,06 €. Vuokratästejä oli 31.12.2018 yhteensä 27 892,86 € (ed. vuonna 25 705,88 €). Yhtiön perimä taloyhtiöitten hoitokorvaus oli kertomusvuonna keskimäärin 1,50 € / as^m² / kk (ed. vuonna 1,33 € / as^m² / kk).

Maksuhäiriöt ovat lisääntyneet, mutta tehokkaan vuokravalvonnan johdosta vuokratästit eivät ole prosentuaalisesti juurikaan kasvaneet. Myös luottotappiot ovat jääneet entisten vuosien tasolle, 31.12.2018 yht. 4 111 euroa. Lainanlyhennykset on suoritettu velkakirjaehtoien mukaisesti. Investointina aloitettiin Haapakujalla sijaitsevien rivitalojen peruskorjaustoimet. Rivitalokohde käsittää 40 huoneistoa. Hyväkuntoisille rivitaloasunnoille on kysyntää. Kustannusarvio on n. 1,7 milj. euroa. ARA teki kohteelle ehdollisen korkotukipäätöksen. Pieksämäen Haka Oy:n liikevaihto vuonna 2018 oli 1 042 285,56 euroa ja tulos 2 565,12 euroa. Hakan isännöimien taloyhtiöitten liikevaihdot olivat yhteensä 6 371 588,67 euroa.

Jäähalli Oy:n vuosi 2018 oli pääosin edeltävien vuosien kaltainen. Jäähallin käyttäjät ja käyttöaste olivat samankaltaiset edellisvuosiin verrattuna. Varattuja vuoroja oli yhteensä 1 204 tuntia, kun edellisenä vuonna niitä oli 1 214 tuntia. Suurimpana toiminnallisena muutoksena oli suurimman käyttäjän PiPS ry:n vuorojen väheneminen. Hallinnossa tapahtui muutoksia hallituksen ja toimitusjohtajan vaihtumisen vuoksi. Uudelleen järjestäytymisen aiheuttama viive häiritsi jäähallin toimintaa alkukesästä pitkälle syksyyn, mutta toisaalta sen johdosta hallin tulevaisuuden tarpeista ja toimenpiteistä syntyi selkeä näkemys ja uudistukset saatiin käynnistettyä. Jäähallin kiinteistö- ja kylmätekniikka on tullut elinkaarensa päähän ja tämä näkyi vuoden aikana laitteiston toiminnassa. Tekniikka vikaantui useita kertoja, mikä aiheutti mm. jään sulamista.

Jäähallin kuluja onnistuttiin hillitsemään siten, että ne olivat kokonaisuutena 193 411 euroa. Tämä on noin 2 000 euroa vähemmän kuin edellisellä tilikaudella. Tuotot pienenevät edelliseen tilikauteen verrattuna noin 15 000 eurolla. Tuotot olivat kokonaisuudessaan 183 277 euroa. Jäähalliyhtiön alijäämäksi muodostui -15 360 euroa. Tulopuolella suurimmat erät ovat kaupungin maksama konserniavustus (112 000 €) sekä jäävuorojen myynnistä saadut vuokratuotot (70 295 €). Suurimmat kulut aiheutuvat sähkön käytöstä (77 809 €), jäähallinkiinteistön poistoista (26 506 €), kunnossapitopalveluista (17 719 €), kiinteistöverosta (14 202 €), tontinvuokrasta (11 133 €) sekä kaluston korjauksesta ja kunnossapidosta (9 584 €).

Vuokratuotot eli jäävuorojen tuotot pienenivät 70 295 euroon, kun ne edellisenä vuotena olivat 80 666 euroa. Tämä selittyy suurimmalta osin PiPS ry:n jäävuorojen ostojen vähenemisellä. Merkittävin muutos kulupuolella on merkittävä sähkönkulutuksen lisääntyminen, josta aiheutui lähes 23 000 euroa edellisvuotta suuremman kustannukset. Sähkömaksut olivat 77 809 euroa. Tämä johtui kiinteistöautomaation häiriöiden aiheuttamista sähkönkulutuspiikeistä, jotka saattoivat kestää päiväkausia. Näitä oli useita vuoden aikana. Osittain sähkönkulutuksen nousu johtuu varmasti myös loppukesän 2018 hellejaksosta, joka osui samoille viikoille jäänteon ja jääkauden alun kanssa.

Kuntalaskenta Oy on Pieksämäen kaupungin (50,1 %) ja Administer Oy:n (49,9 %) yhdessä omistama yhtiö. Taloushallinnon palveluyritys Administer Oy osti em. osuuden Kuntalaskenta Oy:stä keväällä 2018. Administer Oy:n vetovastuulla on Kuntalaskennan päivittäinen toiminta sekä yhtiön kehittäminen, Pieksämäen kaupungin rooli on pääasiassa hallinnollinen. Tällä työnjaolla ja läheisellä yhteistyöllä pystytään parhaiten huolehtimaan niin Pieksämäen kaupungin taloushallinnosta kuin Kuntalaskennan pitkän aikavälin liiketoiminnallisesta kehityksestä ja kannattavuudesta.

Kuntalaskennan toimiala on yhtiöjärjestyksen mukaisesti kuntien ja muiden yhteisöjen talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuottaminen, kehittäminen ja konsultointi. Kuntalaskenta Oy tuotti vuonna 2018 palkka- ja taloushallinnon palveluja sekä myyntilaskujen perintää Pieksämäen kaupunkikonsernille, Rautalammin kunnalle, muutamille kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöille ja muutamalle Pieksämäellä toimivalle yhdistykselle. Kuntalaskenta Oy myös antoi talous- ja henkilöstöhallinnon konsultointi- ja/tai sijaispalvelua kahdelle asiakkaalle.

Syyskuussa 2018 järjestetyssä Kuntamarkkinat -tapahtumassa Kuntalaskenta Oy:llä ja Administer Oy:llä oli yhteinen osasto. Kuntamarkkinoilla tehtiin erityisesti Kuntalaskentaa tunnetuksi ja luotiin uusia yhteyksiä julkisyhteisöihin sekä kuntapäättäjiin. Lisäksi syksyn aikana käynnistettiin aktiivinen uusasiakashankintatyö.

Kuntalaskenta Oy:n liikevaihto vuonna 2018 oli 0,8 milj. euroa ja tulos oli 84 801,83 euroa. Kuntalaskenta Oy:ssä työskenteli tilikauden lopussa 10 henkilöä.

4.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Uustuotannolle ei Pieksämäen Haka Oy:n näkökulmasta edelleenkään ole tarvetta, vaan painotus on syytä pitää korjausrakentamisessa. Yhtiössä on pyritty luomaan kokonaiskuva kiinteistökannasta nelikenttäanalyysillä, eli salkuttamalla. Siinä asuintalot jaetaan pidettäviin, kehitettäviin, selvitettäviin ja luovutettaviin. Selkeästi valtaosa yhtiön isännöimästä vuokratilokannasta on pidettäviä (peruskorjatut) ja kehitettäviä (peruskorjausta odottavat kiinteistöt kantakaupungin alueella ja Nenonpellossa). Selvitettäviin kuuluvat kauempana haja-asutusalueella olevat vajaakäyttöiset talot, luovutettaviin kuuluu tekniikaltaan ja sijainniltaan heikkokuintoiset, vanhimmaasta päästä olevat, joilla ei ole kysyntää vuokramarkkinoilla. Luovutettavia kohteita on esim. Tierantie 32, jolle haettiin ja saatiin ARA:ltä purkulupa.

Yhtiön isännöimästä aravavuokratilokannasta on 31.12.2018 yht. 803 huoneistoa peruskorjatuissa taloissa. Lisäksi on peruskorjattu kahteen taloon yhteensä 1 122 m² erityisryhmien asuttamiseen vanhusten ryhmäkoti ja kehitysvammaisten asuntoja.

Pieksämäen Vesi Oy:n vuoden 2019 merkittävimmät tapahtumat tulevat olemaan Jäppilän uuden pohjavesialueen vesihuoltoon sopimisen selvittämisen jatkaminen, Jäppilästä tulevan

vesisiirtolinjan linjauksen muuttaminen Kukkaromäen ohitse ja omistaja organisaatiossa keskuspuhdistamon talotekniikan ja rakenteiden saneeraus (prosessilaitteisto siellä on saneerattu). Lisäksi muutamia pumppaamoja uusitaan ja verkostokohteina ovat mm. Seunalantie ja kaupungin toimista tulevat vesihuoltojärjestelyt uusille kouluille Maaselälle ja Virtasalmelle.

Jäähalliyhtiön alijäämä oli -15 360 euroa. Edellisvuoteen verrattuna tulos selittyy sähkömaksujen lähes 23 000 euron nousulla sekä PiPSin 6 700 euroa edellisvuotta pienemmillä jäävuorojen ostoilla. Myöskään ulkopuolisia avustuksia ei ollut vuonna 2018 saatavana. Hallilta varattiin käyttövuoroja lähes saman verran kuin edellisen vuotena, mutta vuokratuotot vähenivät noin 10 000 eurolla. Tämä viittaa siihen, että koulujen ja päiväkotien käyttö on lisääntynyt. Kriittiset tekniset uudistukset saadaan käynnistettyä vuonna 2019, jolloin uudistetaan kiinteistöautomaatio sekä aloitetaan kylmäkoneiston huoltokorjaus. Samalla tehdään pidemmän aikavälin korjaussuunnitelma, jotta jäähallin tekniikka saadaan päivitettyä ajanmukaiseksi. Hallin pääyhteistyökumppani on ollut etsinnässä kesästä 2018 saakka. Pääyhteistyökumppanisopimuksen kautta jäähalliyhtiön on mahdollista saada muutamien tuhansien eurojen vuosittainen lisätulo.

Kuntalaskenta Oy tavoittelee huomattavaa liikevaihdon ja henkilöstön kasvua lähivuosina. Myös palveluiden kehittämiseen panostetaan. Lisäksi henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja kattavaan koulutustarjontaan kiinnitetään huomiota.

4.5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Pieksämäen Haka Oy:ssä taloudellisten riskien minimoimiseksi korkosidonnaisuuksia on hajautettu. Myöskään vuokria ei korotettu vuodenvaihteessa.

Pieksämäen Haka Oy:n toiminnan voi odottaa jatkuvan viime vuosien tapaan vakaana. Yhtiö on saanut tuloja rakennuttamisesta. Toimintavuotena rakennuttamispalkkio oli vähäinen, mutta kasvaa jälleen 2019, kun uusi kohde alkaa. Tekninen isännöitsijä jatkaa kunto-arvioihin perustuvaa PTS-suunnittelua. Käyttöasteen aleneminen muodostaa sellaisen riskin, josta raportoitii edellisen vuoden toimintakertomuksen ja puolivuotisraportin yhteydessä konsernijohtolle. Tuolloin konsernia informoitii myös jonkin kiinteistön purkamisen aiheellisuudesta sopeuttamistoimena ja kaupunki antoi luvan purkamisen suunnittelulle.

Vuokranmaksuhäiriöt ovat kasvaneet ja vuokranmaksun viivästymisiin on jouduttu puuttumaan edellisvuosiakin useammin henkilökohtaisilla yhteydenotoilla. Siinä saavutettu jälleen hyvä tulos. Koska maksuhäiriöt ovat lisääntymässä kaiken aikaa, se vaatii nopeaa asiaan tarttumista ja myös asukkaiden taloudellista neuvontaa. Muussa tapauksessa taloudelle aiheutuu riski, joskin sen toteutuminen on epätodennäköinen. Toimitusjohtaja ja vuokravalvoja tekevät yhteistyössä kuukausittain tehoperintää, jolla estetään kahta kuukautta suuremman rästin syntyminen.

Pieksämäen Haka Oy tulee jatkamaan omaksuttua kiinteistönpitotapaa, pyrkimyksenä pitää käyttöaste kohtuullisena ulkopuolisista paineista huolimatta. Isännöintikohteiden liittäminen kiinteään laajakaistaverkkoon toteutettiin suunnitelmien mukaisesti kertomusvuotena Viljelyksen alueella ja Tahiniemessä. Kontiopuiston kohteet liitetään kesän 2019 aikana. EU-tietosuoja-asetus huomioitiin säädösten mukaisesti. Asetuksen voimaan astuminen edellyttää, että kaikkia henkilötietoja käsitellään turvallisesti ja tiedot suojataan hallinnollisesti, teknisesti ja fyysisesti.

Pieksämäen Vesi Oy:ssä riskien hallintaan on käytössä WSP (Water safety plan) ja SSP (Sanity safety plan) raportit. Nämä päivitetään vuoden 2019 aikana.

Jäähallin kiinteistöautomaation ja kylmätekniikan uudistaminen on keskeinen

toimenpidekokonaisuus teknisen käyttöturvallisuuden lisäämisessä. Jäähalliyhtiö käynnisti syksyllä 2018 teknisten uudistusten valmistelun ja niiden myötä kaupunki myönsi 60 000 euron lisäävustuksen vuodelle 2019. Jäähalliyhtiön hallituksessa on ollut syksystä 2018 lähtien hyvä kiinteistötekniikan osaaminen. Vuoden 2018 ja 2019 vaihteessa valmistui jäähallin uusi turvallisuussuunnitelma, johon henkilökunta ja käyttäjät tutustuvat vuoden 2019 alkupuolella.

Kuntalaskenta Oy on osallistunut kaupungin järjestämiin riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan koulutuksiin. Keskeisiä toiminnan ja henkilöstöriskejä on kartoitettu ja Eu-tietosuoja-asetuksen voimaantulo huomioitiin toiminnassa.

Hyväksytyn Konserniohjeen mukaan konsernien raportointia tehostetaan ja tytäryhtiöiden tulee toimittaa raportit toiminnasta ja taloudesta puolivuositain.

4.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

4.5.6.1 Konsernituloslaskelma ja -tase

Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase		
ACT - 12 - 2018 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Toimintatuotot	75 209 152,47	71 596 945,68
Toimintakulut	-178 664 934,28	-172 930 995,47
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-36 702,99	-412 820,24
TOIMINTAKATE	-103 492 484,80	-101 746 870,04
Verotulot	64 960 577,50	66 719 524,81
Valtionosuudet	48 548 501,00	49 505 150,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	88 457,03	71 695,38
Muut rahoitustuotot	728 226,19	740 690,54
Korkokulut	-763 053,25	-836 709,99
Muut rahoituskulut	-42 947,87	-200 221,15
Rahoitustuotot ja -kulut	10 682,10	-224 545,22
VUOSIKATE	10 027 275,80	14 253 259,55
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 510 656,49	-9 298 500,69
Poistot ja arvonalentumiset	-10 510 656,49	-9 298 500,69
Satunnaiset erät	64 482,19	10 491,99
TILIKAUDEN TULOS	-418 898,50	4 965 250,85
Tilinpäätössiirrot	37 038,85	0,01
Tilikauden verot	-20 284,17	-39 454,43
Laskennalliset verot	-124 656,60	-162 322,40
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-49 469,54	-29 830,14
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-576 269,96	4 733 643,89

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	Tp2018	Tp2017
Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista 100*toimintatuotot:(toimintakulut-valmistus omaan käyttöön)	42,1 %	41,4 %
Vuosikate euroa / asukas	559	782
Vuosikate prosenttia poistoista ja arvonalentumisista 100*Vuosikate / poistot	95,4 %	153,3 %

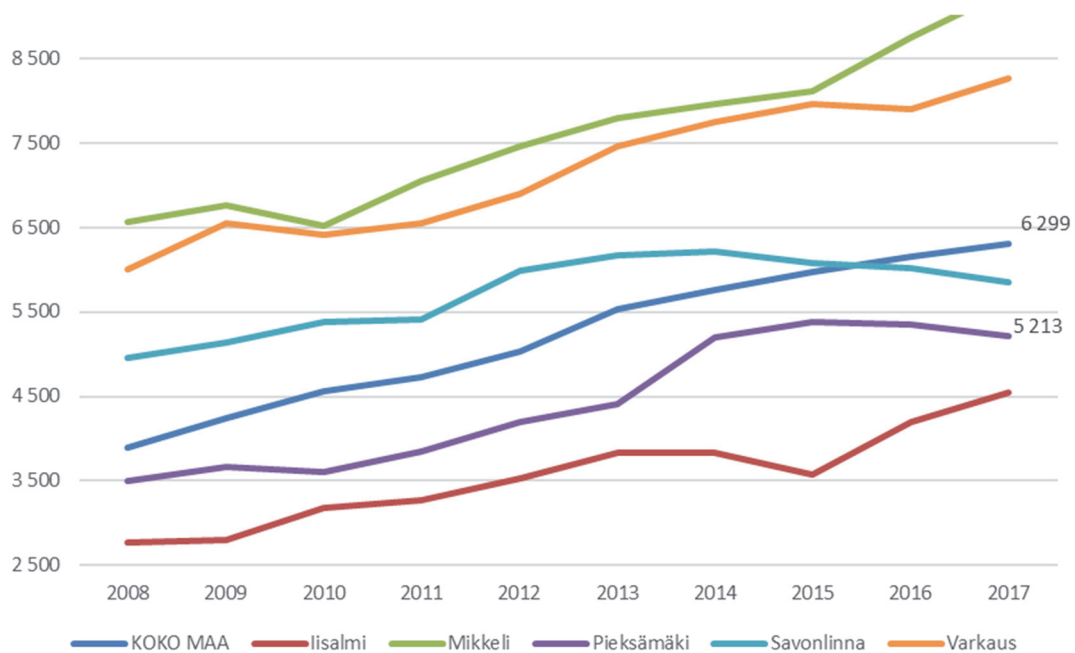
Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase		
ACT - 12 - 2018 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	499 979,33	351 342,33
Muut pitkävaikutteiset menot	689 947,48	655 099,62
Aineettomat hyödykkeet	1 189 926,81	1 006 441,95
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	26 794 790,73	25 751 526,30
Rakennukset	96 924 906,82	101 394 951,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 113 703,36	21 605 739,68
Koneet ja kalusto	5 068 538,94	5 547 959,80
Muut aineelliset hyödykkeet	441 068,60	470 399,92
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 625 519,65	4 046 085,94
Aineelliset hyödykkeet	167 968 528,10	158 816 663,27
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	2 459 792,88	2 456 750,78
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	1 397 324,40	1 455 402,68
Muut lainasaamiset	136 681,88	116 681,90
Muut saamiset	281 602,82	275 562,82
Sijoitukset	4 275 402,00	4 304 398,20
PYSYVÄT VASTAAVAT	173 433 856,91	164 127 503,42
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	1 042 325,15	736 516,20
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	23 849,37	23 873,66
Muut toimeksiantojen varat	7 573,19	12 620,72
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 073 747,71	773 010,58
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	307 529,79	298 933,80
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	28 728,44	40 444,49
Vaihto-omaisuus	336 258,23	339 378,29
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Muut saamiset	409,32	438,43
Pitkäaikaiset saamiset	409,32	438,43
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	5 017 384,42	6 469 795,33
Lainasaamiset	958,54	6 884,54
Muut saamiset	2 944 184,17	1 284 932,06
Siirtosaamiset	4 219 627,31	1 362 456,30
Lyhytaikaiset saamiset	12 182 154,44	9 124 068,22
Saamiset	12 182 563,77	9 124 506,66
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Rahat ja pankkisaamiset	10 069 725,52	11 211 997,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 588 547,52	20 675 882,88
VASTAAVAA	197 096 152,15	185 576 396,89

Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase		
ACT - 12 - 2018 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	58 500 965,97	58 500 965,97
Muut omat rahastot	843 183,24	952 466,89
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 246 657,33	-3 486 986,56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-576 269,96	4 733 643,89
OMA PÄÄOMA	60 014 536,59	60 700 090,19
VÄHEMMISTÖOSUUDET	918 745,73	692 703,79
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset	691 741,35	768 147,87
Muut pakolliset varaukset	591 062,78	1 140 796,74
PAKOLLISET VARAUKSET	1 282 804,13	1 908 944,61
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Valtion toimeksiannot	1 113 641,09	799 635,87
Lahjoitusrahastojen pääomat	355 164,31	359 451,64
Muut toimeksiantojen pääomat	206 583,01	303 529,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 675 388,41	1 462 616,55
VIERAS PÄÄOMA		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	77 511 331,27	68 237 242,00
Lainat julkisyhteisöiltä	3 175 493,33	3 565 873,46
Ostovelat	50 000,00	75 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	2 047 386,90	1 956 806,16
Pitkäaikainen vieras pääoma	82 784 211,50	73 834 921,62
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 752 474,98	23 148 154,78
Lainat julkisyhteisöiltä	82 537,90	81 439,69
Saadut ennakot	162 948,69	135 007,84
Ostovelat	12 842 479,88	8 845 723,00
Liittymismaksut ja muut velat	1 254 285,46	953 563,77
Siirtovelat	12 751 367,91	12 363 516,66
Laskennalliset verovelat	1 574 371,01	1 449 714,41
Lyhytaikainen vieras pääoma	50 420 465,82	46 977 120,15
VIERAS PÄÄOMA	133 204 677,32	120 812 041,77
VASTATTAVAA	197 096 152,15	185 576 396,89

Konsernitaseen tunnusluvut

	Tp2018	Tp2017
Omavaraisuusaste (oma pääoma+Konservireservi+Kertynyt poistoero+vapaaehtoiset varaukset+arvonkorotukset) / (koko pääoma-saadut ennakot)	30,9 %	33,2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus 100*(vieras pääoma-saadut ennakot) / Käyttötulot	70,5 %	64,3 %
Konsernin lainakanta 31.12. milj. euroa Vieras pääoma-saadut ennakot-lyhytaikaiset osto -ja siirtovelat -muut velat	102,5	95,0
Konsernin lainat € /asukas 31.12 Asukasmäärä vuoden lopussa	5 716 17 935	5 213 18 229
Lainasaamiset 31.12. milj. euroa	0,1	0,1
Kertynyt yli-alijäämä euroa	670 387	1 246 657
Kertynyt yli-alijäämä euroa /asukas	37,4	68,4

Seuraavassa kuviossa on esitetty konsernin lainakannan kehitys koko maassa, Pieksämäellä ja eräissä vertailukunnissa 2008 – 2017 (Lähde: Tilastokeskus).

Konsernin lainakanta €/asukas 2008-2017

4.5.6.2 Konsernin rahoituslaskelma

Konsolidoitu rahoituslaskelma		
ACT - 12 - 2018 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	10 027 275,80	14 253 259,55
Satunnaiset erät	64 482,19	10 491,99
Tilikauden verot	-20 284,17	-39 454,43
Tulorahoituksen korjauserät	-1 115 854,28	543 782,86
	8 955 619,54	14 768 079,97
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 276 889,37	-10 114 129,92
Rahoitusosuudet investointimenoihin	83 239,69	182 320,98
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	736 036,87	258 396,14
Investointien rahavirta	-19 457 612,81	-9 673 412,80
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 501 993,27	5 094 667,17
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-141 040,00	-7 798,81
Antolainasaamisten vähennykset	115 000,02	55 157,28
Antolainauksen muutokset	-26 039,98	47 358,47
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 730 223,95	11 969 393,89
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 903 298,29	-8 696 487,61
Lyhytaikaisten lainojen muutos	742 996,63	-7 174 364,59
Lainakannan muutokset	7 569 922,30	-3 901 458,31
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	87 210,22	4 884,94
Muutokset vähemmistön osuudessa	89 362,18	-1 629,72
Oman pääoman muutokset	176 572,41	3 255,22
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-87 965,28	57 897,80
Vaihto-omaisuuden muutos	3 120,06	61 766,04
Saamisten muutos	-3 059 869,46	-1 866 082,41
Korottomien velkojen muutos	4 783 980,82	3 444 900,50
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 639 266,14	1 698 481,94
Rahoituksen rahavirta	9 359 720,87	-2 152 362,67
Rahavarojen muutos	-1 142 272,41	2 942 304,50
Rahavarat 31.12.	10 069 725,52	11 211 997,93
Rahavarat 1.1.	11 211 997,93	8 269 693,44
Rahavarojen muutos	-1 142 272,41	2 942 304,50

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut:

	Tp2018	Tp2017
Investointien tulorahoitus	49,7 %	145,0 %
Lainanhoitokate	1,6	1,6
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta milj.	-16,7	-13,4
Kassanriittävyys / päivää	17,9	21,2

4.6 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden alijäämä 989 070,46 euroa jää tilikauden ali/ylijäämän tilille. Tulosta parantavat poistoeron ja rahastojen muutos, yhteensä 136 609,74 euroa.

Vuoden 2015 talouden tasapainotusohjelman ansiosta talous kääntyi kestävämmälle uralle. Vuoden 2016 tilinpäätös oli 2,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja vuoden 2017 tulos oli nykymuotoisen kaupungin toiminnan aikana paras, ylijäämä 4,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 talousarviota ja vuosien 2019 – 2020 taloussuunnitelmia laadittaessa huomioitiin tasapainotusohjelman lisäksi julkisen alan kilpailukykysojimus. Toimintamenot kasvoivat vuonna 2018 2,6 milj. euroa ja toimintakate heikkeni 1,9 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna (ulkoisen tuloslaskelman mukaan). Toimintatuottojen kertymä oli budjetoitua parempi, mutta verotuloissa jäätettiin 1,3 miljoonaa euroa budjetoidusta. 5,7 milj. euron vuosikate ei riittänyt suunnitelman mukaisten poistojen ja arvonalentumisten (6,9 milj. euroa) kattamiseen ja tilikauden alijäämä oli 1,0 milj. euroa.

Jotta kaupunki selviää tulevista investoinneista ilman merkittävää lisävelkaantumista ja/tai veronkorotuksia, on menokehitys pystyttävä pitämään kurissa.

5 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

5.1 Strategiset päämäärät 2024

Kaupunginvaltuusto on 29.1.2018 (§ 4) hyväksynyt Pieksämäen kaupungin strategian 2018 – 2027. Strategian mukaiset päämäärät ovat

- elinvoiman lisääminen,
- hyvinvoinnin edistäminen ja lisääminen ja
- aluekehittämien mahdollistava kuntatalous.

Päämääristä johdetut tavoitteet, jotka ohjaavat kaupungin pitkän aikavälin toiminnan kehittämistä ovat:

- kaupunki kehittää ja luo uusia kuntalaislähtöisiä palveluja,
- kaupunki kehittää toimintamahdollisuuksia yrityksille ja luo vetovoimaa työllistymisen ja asumisen mahdollisuuksien parantamiseksi,
- kaupunki edistää kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia kehittämällä kulttuuri- ja liikuntamahdollisuuksia ja
- kaupunki luo mahdollisuudet monipuoliseen koulutukseen, joka vastaa myös paikallisen elinkeinoelämän tarpeisiin.

Kaupunginhallitus kehotti vastuualueita käynnistämään toimintaohjelmien laadinnan valtuuston hyväksymän strategian pohjalta 12.2.2018 (§ 15). Vastuualueet laativat omat kehittämisohjelmat ja elinkeinotoimi elinvoimaohjelman, jotka valtuusto hyväksyi kokouksessaan 17.12.2018 (§ 80-81). Näitä kehittämisohjelmia tullaan seuraamaan vuoden 2019 aikana. Tilinpäätökseen ei kehittämisohjelmien seuranta ole vielä tehty, joten alla on kuvattu vielä vanhojen mittareiden pohjalta strategisten tavoitteiden toteutumista.

1. Itsenäisen kunnan mahdollistava talous

Tavoite:

Kaupungin voimakas kehittäminen edellyttää investointeja, joiden yhteenlaskettu määrä ylittää talousarvion poistojen määrän. Vahvaa kaupungin taloutta kuvaa tilanne, jossa vuosikate on suurempi tai vähintään yhtä suuri kuin kaupungin yhteenlasketut nettoinvestoinnit. Tässä tilanteessa kaupunki ei enää velkaannu lisää.

Mittari:

Vuosikate jaettuna nettoinvestoinneilla on yksi tai suurempi
Velat/asukas on kuntien keskiarvoa pienempi, verotulojen kasvu on valtakunnallista keskitasoa

Toteuma:

Vuosikate jaettuna nettoinvestoinneilla oli vain 0,38, kun se edellisenä vuonna oli 2,14. Kaupungin velkakanta kasvoi 7,0 milj. euroa. Tilikauden alijäämä on 1,0 milj. euroa ja taseen kertynyt ylijäämä 7,0 milj. euroa.

Nykyisin tarkastellaan talousmittarina konsernivelkaa per asukas. Tilastokeskuksen tilinpäätösarvion 2018 mukaan konsernivelat vuonna 2017 olivat koko maassa 6 299 euroa/asukas ja Pieksämäellä 5 213 euroa / asukas. Velat asukasta kohti olivat Pieksämäellä 3 397 euroa, kun kunnissa keskimäärin ne olivat 2 933 euroa/asukas.

2. Työpaikkoja lisäävä elinkeinopolitiikka

Tavoite:

Vuoteen 2024 mennessä työpaikkojen kokonaismäärä on kasvanut 1 000 työpaikalla ja väestön vähentyminen on pysähtynyt.

Mittari:

Verrataan tarkasteltavan vuoden työpaikkojen määrää vuoden 2012 työpaikkojen määrään.

Toteuma:

Asukasluku väheni 285:lla eli 1,6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Työllisyystilanne parani edelliseen vuoteen verrattuna työttömyysprosentin ollessa 9,6 % (v. 2017 11,2 %), Etelä-Savo 10,9 % (v. 2017 12,5 %) ja koko maa 9,7 % (v. 2017 11,2 %). Tilastokeskuksen tilastotietokannan mukaan työpaikkojen määrä v. 2010 – 2016 on ollut seuraava:

vuosi	työpaikkojen lkm
2010	7 433
2011	7 541
2012	7 378
2013	7 158
2014	6 995
2015	6 802
2016	6 710

3. Laadukkaat, kilpailukykyiset ja kustannustehokkaat palvelut

Tavoite/Mittari:

Pieksämäki tarjoaa kuntalaisille palveluita, joiden laatu ja määrä ylittävät suomalaisten kuntien keskimääräisen tason. Tämä on mahdollista, jos kaupungin palvelut ovat selvästi keskimääräistä tehokkaammin tuotetut.

Toteuma:

Muuttuja €/as	PIEKSÄMÄKI			KOKO MAA			ETELÄ-SAVO		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Verotulot	3 581	3 674	3 676	3 969	4 017	4 091	3 584	3 597	3 680
Valtionosuudet	2 463	2 689	2 717	1 502	1 606	1 551	2 388	2 547	2 588
Yhteensä	6 044	6 363	6 393	5 471	5 623	5 642	5 972	6 144	6 268
Sos+terveys	4 289	4 302	4 296	3 262	3 264	3 235	3 830	3 934	3 930
Opetus+ vapaa-aika	1 523	1 500	1 458	1 908	1 923	1 921	1 663	1 693	1 691
Yhdyskuntapalvelut	277	280	286	372	365	369	329	299	317
Muut tehtäväluokat	165	195	149	13	28	5	157	136	242
Käyttötal. nettokust	6 254	6 277	6 189	5 555	5 580	5 530	5 979	6 062	6 180

Yhteenveto osoittaa, että Pieksämäen asukasta kohden laskettu verorahoitus (verotulo + käyttötalouden valtionosuudet) on korkeampi kuin maassa keskimäärin ja vuosina 2015-2017 korkeampi kuin Etelä-Savossa. Sen sijaan sosiaali- ja terveystoimen käyttötalouden nettomenot/asukas ovat maan ja Etelä-Savon keskimääräisiä asukaskohtaisia kustannuksia korkeammat. Vuonna 2017 kaupungin sote-nettomenot olivat 1 061 €/asukas korkeammat kuin maassa keskimäärin ja 366 €/asukas korkeammat kuin Etelä-Savossa. Vuonna 2017 sote-nettomenot olivat 10 001 – 20 000 asukkaan kunnissa 3 320 euroa/asukas ja Pieksämäen sote-nettomenot ylittivät em. kuntakoon asukaskohtaiset nettomenot 975 eurolla. Kaupungin sote-menot laskivat vuonna 2017 2,0 milj. euroa vuoteen 2016 verrattuna. Kustannusten laskun selittää perustoimeentulotuen siirtyminen Kelalle ja oman esh:n lopettaminen. Erikoissairaanhoito loppui vuonna 2016 kesken vuotta, joten osa säästöistä tuli vielä vuodelle 2017. Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan kustannukset kasvoivat jälleen vuoden 2016 tasolle.

4. Kaupan ja matkailun palvelut vetovoimaisiksi koko Itä-Suomea ja Venäjää varten

Tavoite:

Pieksämäen erinomaista logistista asemaa hyödynnetään kaupan ja matkailun investointien saamiseksi kaupunkiin. Kaupunkiin toteutetaan vähintään 60 000 k-m² suuruiset kaupan ja matkailun palvelurakennukset. Investointien työllistävät vaikutukset ovat vähintään 800 työntekijää.

Mittari:

Lasketaan yhteen kaupungin alueelle vuoden 2010 jälkeen kauppaan ja matkailuun syntyneiden rakennusten pinta-alat k-m².

Toteuma:

Vuosi 2018 oli liikerakentamisen osalta vilkas vuosi ja Pieksämäelle syntyi kaksi uutta kaupan suuryksikköä, toinen Veturitallin alueelle ja toinen Länsiväylälle. Veturitallin alue mahdollistaa edelleen uusien rakennusten ja kaupan palveluiden syntymisen.

5. Alueellisesti järkevä kehitys

Tavoitteet:

Kantakaupungin ulkopuolelle sijoittuvaa asumista pyritään ohjaamaan ensisijaisesti niihin kyliin ja taajamiin, joissa on jo valmiina kunnallistekniikka. Kaupunkia markkinoidaan monipuolisten

asumismuotojen tarjoajana. Työpaikkoja synnytetään haja-asutusalueelle erityisesti matkailun liitännäistoimintoihin. Aktiivisimpien kylien toimintaa tuetaan kaupungin toimesta.

Pieksämäki tarjoaa mielekkään mahdollisuuden yhdistää työn, vapaa-ajan sekä asumisen. Pieksämäkeläinen on lähellä luontoa.

Mittari:

Lasketaan rakennettujen asuntojen, syntyneiden työpaikkojen määrä, syntyneiden/lakanneiden palvelujen määrä arvioitavalla alueella.

Toteuma:

Rakennuslupia myönnettiin 117 kpl, joista omakotitaloille myönnettyjä lupia oli 32 kpl. Omakotitalojen luvista 18 kpl kohdistui kaavoitetuille alueille ja 14 kpl haja-asutusalueille.

6. Asiakslähtöinen, motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö

Tavoite:

Työntekijät ovat tärkein ja keskeisin voimavara kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä. Työnantajan tehtävänä on saada työntekijät sisäistämään asiakslähtöisyys palvelutoiminnassa. Tämän onnistumiseksi on välttämätöntä, että työnantaja pystyy motivoimaan työntekijän siinä työssä, mitä hän tekee.

Mittari:

Henkilöstön motivoituneisuutta ja tyytyväisyyttä mitataan kahden vuoden välein toteutettavalla henkilöstön työtyytyväisyystutkimuksella.

Toteuma:

Pieksämäen kaupungin henkilöstölle keväällä 2017 tehdyn tyytyväisyystutkimuksen perusteella valittujen kehittämiskohteiden seuranta jatkui webropol-kyselyin vielä vuonna 2018.

5.2 Tulosalueiden tavoitteet

Seuraavassa on esitetty valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustason mukaisesti tulosalueiden toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen.

5.3 Tilinpäätöslaskelmat

5.3.1 Käyttötalousosan toteutumisvertailu

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2018

	TULOT		TOT- %		MENOT		TOT- %		TOIMINTAKATE		kate %
	TA-2018	TOT-2018			TA-2018+MRM	TOT-2018			TA-2018	TOT-2018	
KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTUUALUE	3 681 395	3 838 100	104,3		9 163 658	9 134 461	99,7		-5 482 263	-5 296 361	96,61
110 VAALITOIMI	30 000	33 403	111,3		37 046	36 644	98,9		-7 046	-3 242	46,01
120 YLEISHALLINTO	2 719 395	2 831 632	104,1		7 500 329	7 596 949	101,3		-4 780 934	-4 765 317	99,67
150 ELINKENOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	33 000	33 587	101,8		775 623	738 687	95,2		-742 623	-705 100	94,95
180 TIETOHALLINTO	899 000	939 478	104,5		850 660	762 180	89,6		48 340	177 298	366,77
PERUSTURVAN VASTUUALUE	9 902 610	11 686 352	118,0		86 537 161	89 295 275	103,2		-76 634 551	-77 608 923	101,27
310 PERUSTURVAN HALLINTO JA OSTOPALV	34 230	213 805	624,6		25 021 426	25 563 910	102,2		-24 987 196	-25 350 105	101,45
340 IKÄÄNTYVIEN PALVELUT	6 224 740	6 989 459	112,3		23 899 970	24 303 631	101,7		-17 675 230	-17 314 173	97,96
355 VASTAANOTTO JA SAIRAALAPALVELUT	3 024 950	3 499 346	115,7		20 915 735	21 375 357	102,2		-17 890 785	-17 876 011	99,92
365 PERHEPALVELUT	618 690	983 742	159,0		16 700 030	18 052 377	108,1		-16 081 340	-17 068 636	106,14
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT VASTUUALUE	1 005 500	1 285 512	127,8		23 950 481	23 554 519	98,3		-22 944 981	-22 269 008	97,05
410 KASVATUS- OPETUSPALV. HALLINTO	77 000	79 171	102,8		889 155	852 797	95,9		-812 155	-773 626	95,26
415 VARHAISKASVATUS	510 450	487 781	95,6		7 350 878	7 459 650	101,5		-6 840 428	-6 971 869	101,92
420 ESI- JA PERUSOPETUS JA NUORISOTOIMI	396 050	673 900	170,2		14 032 645	13 679 079	97,5		-13 636 595	-13 005 179	95,37
430 LUKIOKOULUTUS	22 000	44 660	203,0		1 677 803	1 562 994	93,2		-1 655 803	-1 518 334	91,70
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT VASTUUALUE	664 700	932 906	140,3		5 304 363	5 473 947	103,2		-4 639 663	-4 541 041	97,87
460 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT	664 700	932 906	140,3		5 304 363	5 473 947	103,2		-4 639 663	-4 541 041	97,87
TEKNISEN TOIMEN VASTUUALUE	16 195 172	17 549 224	108,4		17 073 800	16 715 718	97,9		-878 628	833 506	-94,86
510 TEKNINEN LAUTAKUNTA	2 103 700	2 716 722	129,1		5 264 613	5 251 979	99,8		-3 160 913	-2 535 257	80,21
550 TILA-RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	14 091 472	14 832 502	105,3		11 809 187	11 463 739	97,1		2 282 285	3 368 762	147,60
	31 449 377	35 292 093,28	112,2		142 029 463	144 173 920,54	101,5		-110 580 086	-108 881 827,26	98,46
					muutos kv päätös	siirrot					
			110			-23 000					
			120		134 000	70 000					
			180			-47 000					
			310		1 000 000						
			340		957 200						
			365		580 500						
			415			350 000					
			420			-350 000					
					2 671 700	0					

Käyttötalous 2018

0 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

Nimi	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 12 / 2017	Toteuma 12 / 2018	Käyttö 2018	Muutos
	€	€	€	€	%	%
VAALIT						
TOIMINTATUOTOT	0,00	30 000,00		33 402,60	111,34%	
TOIMINTAKULUT	57 429,50	37 046,10	42 450,99	36 644,43	98,92%	-13,68%
TOIMINTAKATE	-57 429,50	-7 046,10	-42 450,99	-3 241,83	46,01%	-92,36%
LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO						
TOIMINTATUOTOT				104,55		
TOIMINTAKULUT	213 153,00	207 418,00	224 994,95	261 615,16	126,13%	16,28%
TOIMINTAKATE	-213 153,00	-207 418,00	-224 994,95	-261 510,61	126,08%	16,23%
KONSERNIJOHTO						
TOIMINTATUOTOT	50 000,00	50 000,00	33 355,02	20 163,93	40,33%	-39,55%
TOIMINTAKULUT	1 214 428,60	1 440 325,60	1 104 888,96	1 278 953,25	88,80%	15,75%
TOIMINTAKATE	-1 164 428,60	-1 390 325,60	-1 071 533,94	-1 258 789,32	90,54%	17,48%
YHTEISET PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	110 000,00	110 000,00	103 176,61	40 000,00	36,36%	-61,23%
TOIMINTAKULUT	377 170,00	380 225,00	286 788,61	351 710,24	92,50%	22,64%
TOIMINTAKATE	-267 170,00	-270 225,00	-183 612,00	-311 710,24	115,35%	69,77%
TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	952 000,00	919 000,00	926 022,97	905 639,85	98,55%	-2,20%
TOIMINTAKULUT	2 315 476,35	2 267 164,56	2 312 780,33	2 318 483,66	102,26%	0,25%
TOIMINTAKATE	-1 363 476,35	-1 348 164,56	-1 386 757,36	-1 412 843,81	104,80%	1,88%
TOIMISTOPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	1 396 843,00	1 440 395,00	1 486 615,29	1 486 851,65	103,23%	0,02%
TOIMINTAKULUT	1 398 959,37	1 461 868,63	1 454 403,64	1 538 580,77	105,25%	5,79%
TOIMINTAKATE	-2 116,37	-21 473,63	32 211,65	-51 729,12	240,90%	-260,59%
TYÖLLISYYSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	210 000,00	200 000,00	238 449,84	378 872,28	189,44%	58,89%
TOIMINTAKULUT	1 821 623,68	1 743 327,69	1 814 637,36	1 847 605,85	105,98%	1,82%
TOIMINTAKATE	-1 611 623,68	-1 543 327,69	-1 576 187,52	-1 468 733,57	95,17%	-6,82%
ELINKEINOTOIMISTO/						
TOIMINTATUOTOT	33 000,00	33 000,00	32 837,53	33 306,16	100,93%	1,43%
TOIMINTAKULUT	657 856,99	660 323,20	563 768,70	687 925,71	104,18%	22,02%
TOIMINTAKATE	-624 856,99	-627 323,20	-530 931,17	-654 619,55	104,35%	23,30%
KAUPUNKIKEHITYS						
TOIMINTATUOTOT		0,00	220,99	280,88		27,10%
TOIMINTAKULUT	116 548,70	115 299,76	127 331,76	50 761,36	44,03%	-60,13%
TOIMINTAKATE	-116 548,70	-115 299,76	-127 110,77	-50 480,48	43,78%	-60,29%
TIETOHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	818 724,00	899 000,00	894 319,33	939 478,09	104,50%	5,05%
TOIMINTAKULUT	818 723,75	850 660,30	758 538,27	762 180,28	89,60%	0,48%
TOIMINTAKATE	0,25	48 339,70	135 781,06	177 297,81	366,77%	30,58%
MAAHANMUUTTAJIEN PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	1 000 000,00	0,00		154 650,00		
TOIMINTAKULUT	1 000 000,00	50,00	697 749,00	48,00	96,00%	-99,99%
TOIMINTAKATE	0,00	-50,00	-697 749,00	154 602,00	-309 204,00%	-122,16%
LAUTAKUNTA JA HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	0,00	34 230,00	17 344,58	59 155,14	172,82%	241,06%
TOIMINTAKULUT	1 476 525,06	1 476 061,77	1 396 908,89	1 474 433,28	99,89%	5,55%
TOIMINTAKATE	-1 476 525,06	-1 441 831,77	-1 379 564,31	-1 415 278,14	98,16%	2,59%
SAIRAANHOITOPIIRI						
TOIMINTAKULUT	23 320 000,00	22 938 214,00	23 484 708,03	23 553 173,67	102,68%	0,29%
TOIMINTAKATE	-23 320 000,00	-22 938 214,00	-23 484 708,03	-23 553 173,67	102,68%	0,29%
MUUT SAIRAALAT						
TOIMINTAKULUT	200 000,00	200 100,00	251 224,75	224 228,86	112,06%	-10,75%
TOIMINTAKATE	-200 000,00	-200 100,00	-251 224,75	-224 228,86	112,06%	-10,75%
YMPÄRISTÖTERVEYDENHOITO						
TOIMINTAKULUT	405 351,00	407 000,00	411 262,25	300 689,28	73,88%	-26,89%
TOIMINTAKATE	-405 351,00	-407 000,00	-411 262,25	-300 689,28	73,88%	-26,89%

Käyttötalous 2018

0 PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

Nimi	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 12 / 2017	Toteuma 12 / 2018	Käyttö 2018	Muutos
	€	€	€	€	%	%
KOTIIN TUOTETTAVAT PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	744 200,00	550 100,00	500 322,02	575 375,04	104,59%	15,00%
TOIMINTAKULUT	4 116 436,67	3 456 471,60	3 250 059,38	3 404 485,33	98,50%	4,75%
TOIMINTAKATE	-3 372 236,67	-2 906 371,60	-2 749 737,36	-2 829 110,29	97,34%	2,89%
PALVELUOHJAUS JA TUKIPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	803 900,00	1 034 400,00	873 201,42	630 868,37	60,99%	-27,75%
TOIMINTAKULUT	2 159 863,73	2 361 032,67	2 141 910,53	2 326 120,87	98,52%	8,60%
TOIMINTAKATE	-1 355 963,73	-1 326 632,67	-1 268 709,11	-1 695 252,50	127,79%	33,62%
PALVELUKESKUKSET 2016,2017						
TOIMINTATUOTOT	2 368 472,00	2 428 340,00	2 366 662,38	2 399 420,62	98,81%	1,38%
TOIMINTAKULUT	8 463 116,24	8 848 315,31	8 613 300,60	8 768 236,62	99,09%	1,80%
TOIMINTAKATE	-6 094 644,24	-6 419 975,31	-6 246 638,22	-6 368 816,00	99,20%	1,96%
PALVELUASUMISEN OSTOT						
TOIMINTATUOTOT	2 285 260,00	2 211 900,00	2 355 807,88	3 383 794,67	152,98%	43,64%
TOIMINTAKULUT	8 737 016,00	9 234 150,00	9 386 166,69	9 804 788,40	106,18%	4,46%
TOIMINTAKATE	-6 451 756,00	-7 022 250,00	-7 030 358,81	-6 420 993,73	91,44%	-8,67%
AKUUTTIHOITO /AVOTERVEYDENHUOLTO						
TOIMINTATUOTOT	657 400,00	871 700,00	990 296,88	1 036 748,32	118,93%	4,69%
TOIMINTAKULUT	5 213 018,69	4 977 570,26	5 057 128,68	5 392 465,26	108,34%	6,63%
TOIMINTAKATE	-4 555 618,69	-4 105 870,26	-4 066 831,80	-4 355 716,94	106,09%	7,10%
MIELENTERVEYS- PÄIHDEPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	618 300,00	549 600,00	774 914,29	674 862,46	122,79%	-12,91%
TOIMINTAKULUT	4 287 653,99	4 301 193,66	5 026 693,31	4 793 564,05	111,45%	-4,64%
TOIMINTAKATE	-3 669 353,99	-3 751 593,66	-4 251 779,02	-4 118 701,59	109,79%	-3,13%
KUNTOUTUS 2016						
TOIMINTATUOTOT	373 160,00	336 050,00	297 433,01	388 427,70	115,59%	30,59%
TOIMINTAKULUT	3 347 805,85	3 609 754,29	3 224 379,67	3 167 384,70	87,75%	-1,77%
TOIMINTAKATE	-2 974 645,85	-3 273 704,29	-2 926 946,66	-2 778 957,00	84,89%	-5,06%
VASTAANOTTOTOIMINTA JA TUKIPALVELUT 2016						
TOIMINTATUOTOT	408 200,00	395 250,00	408 579,31	456 813,70	115,58%	11,81%
TOIMINTAKULUT	4 617 843,67	5 535 318,86	5 392 509,30	5 363 872,16	96,90%	-0,53%
TOIMINTAKATE	-4 209 643,67	-5 140 068,86	-4 983 929,99	-4 907 058,46	95,47%	-1,54%
SUUN TERVEYDENHUOLTO 2016						
TOIMINTATUOTOT	752 000,00	872 350,00	1 044 541,00	942 493,80	108,04%	-9,77%
TOIMINTAKULUT	2 480 695,37	2 491 897,55	2 679 452,48	2 669 407,05	107,12%	-0,37%
TOIMINTAKATE	-1 728 695,37	-1 619 547,55	-1 634 911,48	-1 726 913,25	106,63%	5,63%
VAMMAISTENPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	481 985,00	390 440,00	714 859,05	464 141,00	118,88%	-35,07%
TOIMINTAKULUT	7 938 318,35	8 522 301,35	8 920 279,63	9 739 784,20	114,29%	9,19%
TOIMINTAKATE	-7 456 333,35	-8 131 861,35	-8 205 420,58	-9 275 643,20	114,07%	13,04%
PERHEIDENPALVELUT /PERHEPALVELUKESKUS						
TOIMINTATUOTOT	231 120,00	127 250,00	141 757,24	272 539,44	214,18%	92,26%
TOIMINTAKULUT	6 755 622,22	7 391 761,93	6 614 775,18	7 489 165,37	101,32%	13,22%
TOIMINTAKATE	-6 524 502,22	-7 264 511,93	-6 473 017,94	-7 216 625,93	99,34%	11,49%
AIKUISOSIAALITYÖ 2016						
TOIMINTATUOTOT	97 200,00	101 000,00	258 792,25	247 061,25	244,62%	-4,53%
TOIMINTAKULUT	738 963,16	785 966,36	742 885,09	823 427,73	104,77%	10,84%
TOIMINTAKATE	-641 763,16	-684 966,36	-484 092,84	-576 366,48	84,15%	19,06%

Käyttötalous 2018
O PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

Nimi	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 12 / 2017	Toteuma 12 / 2018	Käyttö 2018	Muutos
	€	€	€	€	%	%
TALOUS JA JOHTO						
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	409,16	2 006,85		390,48%
TOIMINTAKULUT	246 374,80	260 531,11	207 934,11	253 450,21	97,28%	21,89%
TOIMINTAKATE	-246 374,80	-260 531,11	-207 524,95	-251 443,36	96,51%	21,16%
TUKIPALVELUT JA OPPILASHUOLTO						
TOIMINTATUOTOT	47 470,00	77 000,00	60 270,01	77 164,17	100,21%	28,03%
TOIMINTAKULUT	653 584,34	628 623,58	558 847,58	599 346,53	95,34%	7,25%
TOIMINTAKATE	-606 114,34	-551 623,58	-498 577,57	-522 182,36	94,66%	4,73%
PÄIVÄKOTIHOITO						
TOIMINTATUOTOT	322 849,00	375 000,00	402 556,84	374 572,47	99,89%	-6,95%
TOIMINTAKULUT	3 733 528,48	3 930 361,00	3 767 113,10	4 172 808,99	106,17%	10,77%
TOIMINTAKATE	-3 410 679,48	-3 555 361,00	-3 364 556,26	-3 798 236,52	106,83%	12,89%
PERHEPÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT	131 063,00	121 500,00	138 358,99	94 397,52	77,69%	-31,77%
TOIMINTAKULUT	1 270 931,16	1 202 161,80	1 350 915,97	1 180 207,59	98,17%	-12,64%
TOIMINTAKATE	-1 139 868,16	-1 080 661,80	-1 212 556,98	-1 085 810,07	100,48%	-10,45%
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT	36 000,00	12 450,00	39 842,01	14 485,03	116,35%	-63,64%
TOIMINTAKULUT	348 254,80	141 999,92	305 440,20	132 533,38	93,33%	-56,61%
TOIMINTAKATE	-312 254,80	-129 549,92	-265 598,19	-118 048,35	91,12%	-55,55%
LEIKKITOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT		0,00	315,00	6,24		-98,02%
TOIMINTAKULUT	151 853,80	153 210,53	148 072,34	146 550,76	95,65%	-1,03%
TOIMINTAKATE	-151 853,80	-153 210,53	-147 757,34	-146 544,52	95,65%	-0,82%
MUU PÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT	0,00	1 500,00	2 880,26	4 319,67	287,98%	49,98%
TOIMINTAKULUT	1 513 133,37	1 923 144,74	1 681 697,76	1 827 549,39	95,03%	8,67%
TOIMINTAKATE	-1 513 133,37	-1 921 644,74	-1 678 817,50	-1 823 229,72	94,88%	8,60%
ESIOPETUS (KOULUTOIMESSA)						
TOIMINTATUOTOT	5 876,00	6 700,00	9 189,80	26 641,14	397,63%	189,90%
TOIMINTAKULUT	1 055 237,35	1 069 419,55	1 029 650,64	1 045 777,25	97,79%	1,57%
TOIMINTAKATE	-1 049 361,35	-1 062 719,55	-1 020 460,84	-1 019 136,11	95,90%	-0,13%
PERUSOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	289 730,00	273 800,00	316 213,88	426 177,65	155,65%	34,78%
TOIMINTAKULUT	12 626 265,15	12 123 685,23	11 855 292,86	11 769 770,34	97,08%	-0,72%
TOIMINTAKATE	-12 336 535,15	-11 849 885,23	-11 539 078,98	-11 343 592,69	95,73%	-1,69%
ILTAPÄIVÄTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	79 100,00	80 000,00	85 667,13	87 793,98	109,74%	2,48%
TOIMINTAKULUT	374 717,21	335 477,89	324 447,67	337 747,99	100,68%	4,10%
TOIMINTAKATE	-295 617,21	-255 477,89	-238 780,54	-249 954,01	97,84%	4,68%
NUORISOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	9 000,00	35 550,00	96 010,32	133 287,03	374,93%	38,83%
TOIMINTAKULUT	480 400,35	504 062,53	535 194,90	525 783,31	104,31%	-1,76%
TOIMINTAKATE	-471 400,35	-468 512,53	-439 184,58	-392 496,28	83,77%	-10,63%
LUKIO						
TOIMINTATUOTOT	16 000,00	22 000,00	32 190,06	44 659,99	203,00%	38,74%
TOIMINTAKULUT	1 703 137,90	1 677 803,05	1 554 589,33	1 562 993,70	93,16%	0,54%
TOIMINTAKATE	-1 687 137,90	-1 655 803,05	-1 522 399,27	-1 518 333,71	91,70%	-0,27%
VAPAA-AIKATOIMEN HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT		0,00	700,00			-100,00%
TOIMINTAKULUT	96 271,23	93 525,66	96 421,96	94 651,14	101,20%	-1,84%
TOIMINTAKATE	-96 271,23	-93 525,66	-95 721,96	-94 651,14	101,20%	-1,12%

Käyttötalous 2018

O PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

Nimi	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 12 / 2017	Toteuma 12 / 2018	Käyttö 2018	Muutos
	€	€	€	€	%	%
SEUTUOPISTO						
TOIMINTATUOTOT	219 000,00	212 700,00	319 983,10	303 402,85	142,64%	-5,18%
TOIMINTAKULUT	1 108 643,60	1 127 097,00	1 134 852,47	1 197 076,59	106,21%	5,48%
TOIMINTAKATE	-889 643,60	-914 397,00	-814 869,37	-893 673,74	97,73%	9,67%
TAITEEN PERUSOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	6 300,00	6 100,00	8 374,00	8 651,60	141,83%	3,32%
TOIMINTAKULUT	150 240,00	141 636,10	134 921,53	134 092,93	94,67%	-0,61%
TOIMINTAKATE	-143 940,00	-135 536,10	-126 547,53	-125 441,33	92,55%	-0,87%
KULTTUURITOIMI						
TOIMINTATUOTOT	163 700,00	164 900,00	296 154,29	270 616,98	164,11%	-8,62%
TOIMINTAKULUT	876 324,98	891 103,93	1 005 289,39	992 208,77	111,35%	-1,30%
TOIMINTAKATE	-712 624,98	-726 203,93	-709 135,10	-721 591,79	99,36%	1,76%
KIRJASTOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	16 200,00	19 200,00	43 187,34	21 481,05	111,88%	-50,26%
TOIMINTAKULUT	1 056 471,05	1 074 555,20	1 052 942,45	1 038 417,45	96,64%	-1,38%
TOIMINTAKATE	-1 040 271,05	-1 055 355,20	-1 009 755,11	-1 016 936,40	96,36%	0,71%
LIIKUNTATOIMI						
TOIMINTATUOTOT	317 950,00	261 800,00	368 081,44	328 753,64	125,57%	-10,68%
TOIMINTAKULUT	1 931 829,65	1 976 445,02	1 884 815,25	2 017 500,38	102,08%	7,04%
TOIMINTAKATE	-1 613 879,65	-1 714 645,02	-1 516 733,81	-1 688 746,74	98,49%	11,34%
TEKNISEN TOIMEN HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	0,00			61,24		
TOIMINTAKULUT	1 696 074,47	1 604 639,44	1 670 353,66	1 752 774,32	109,23%	4,93%
TOIMINTAKATE	-1 696 074,47	-1 604 639,44	-1 670 353,66	-1 752 713,08	109,23%	4,93%
MAANKÄYTTÖ						
TOIMINTATUOTOT	1 465 000,00	1 481 800,00	2 118 818,03	2 180 183,22	147,13%	2,90%
TOIMINTAKULUT	925 194,50	924 564,51	752 016,71	854 467,91	92,42%	13,62%
TOIMINTAKATE	539 805,50	557 235,49	1 366 801,32	1 325 715,31	237,91%	-3,01%
KUNNALLISTEKNIikka						
TOIMINTATUOTOT	148 000,00	148 000,00	119 575,31	59 839,73	40,43%	-49,96%
TOIMINTAKULUT	1 726 209,48	1 737 246,19	1 517 136,62	1 688 066,49	97,17%	11,27%
TOIMINTAKATE	-1 578 209,48	-1 589 246,19	-1 397 561,31	-1 628 226,76	102,45%	16,50%
LÄMPÖLAITOKSET						
TOIMINTATUOTOT	345 000,00	349 000,00	350 707,75	358 738,73	102,79%	2,29%
TOIMINTAKULUT	288 000,00	291 110,00	282 456,92	328 292,41	112,77%	16,23%
TOIMINTAKATE	57 000,00	57 890,00	68 250,83	30 446,32	52,59%	-55,39%
RAKENNUSVALVONTATOIMISTO						
TOIMINTATUOTOT	117 400,00	124 900,00	135 742,13	117 899,50	94,40%	-13,14%
TOIMINTAKULUT	558 391,91	707 052,44	523 819,64	628 377,88	88,87%	19,96%
TOIMINTAKATE	-440 991,91	-582 152,44	-388 077,51	-510 478,38	87,69%	31,54%
RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	5 282 243,00	5 247 746,00	5 092 414,85	5 226 563,40	99,60%	2,63%
TOIMINTAKULUT	5 182 433,66	5 179 442,17	5 123 574,72	5 130 819,57	99,06%	0,14%
TOIMINTAKATE	99 809,34	68 303,83	-31 159,87	95 743,83	140,17%	-407,27%
TILAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	8 593 067,00	8 843 726,00	8 989 447,92	9 605 938,10	108,62%	6,86%
TOIMINTAKULUT	6 237 892,64	6 629 745,24	6 586 776,48	6 332 919,72	95,52%	-3,85%
TOIMINTAKATE	2 355 174,36	2 213 980,76	2 402 671,44	3 273 018,38	147,83%	36,22%
RAHOITUSOSA						
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	32 002 712,00	31 449 377,00	33 486 598,51	35 292 093,28	112,22%	5,39%
TOIMINTAKULUT	140 245 129,82	142 029 462,31	141 066 551,38	144 173 920,54	101,51%	2,20%
TOIMINTAKATE	-108 242 417,82	-110 580 085,31	-107 579 952,87	-108 881 827,26	98,46%	1,21%

5.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN							
	Lopullinen						
	Ta 2018	Ta-muutos	Muutettu TA	Toteutuma 2018	101-%/ muutettu ta	Toteutuma 2017	muutos edell. vuosi
TOIMINTATUOTOT	31 421 577		31 421 577	35 284 680,81	112,3	33 990 978	3,81
Myyntitulot	11 112 121		11 112 121	12 639 102,21	113,7	12 951 335	-2,41
Maksutulot	8 330 540		8 330 540	8 636 011,37	103,7	8 586 242	0,58
Tuet ja avustukset	786 180		786 180	1 176 325,32	149,6	921 144	27,70
Vuokratulot	10 938 646		10 938 646	11 255 865,94	102,9	11 060 026	1,77
Muut tulot	254 090		254 090	1 577 375,97	620,8	472 231	234,03
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	27 800		27 800	7 412,47	26,7	55 618	
TOIMINTAMENOT	139 357 763	2 671 700	142 029 463	144 173 920,54	101,5	141 066 553	2,20
Henkilöstömenot	49 181 412	-65 000	49 116 412	48 504 487,93	98,8	47 530 795	2,05
Palkat ja palkkiot	37 992 256	-88 000	37 904 256	37 429 089,46	98,7	36 219 079	3,34
Henkilösivukulut	11 189 156	23 000	11 212 156	11 075 398,47	98,8	11 311 716	-2,09
Eläkekulut	9 412 028	23 000	9 435 028	9 440 957,43	100,1	9 513 903	-0,77
Muut henkilösivukulut	1 777 128		1 777 128	1 634 441,04	92,0	1 797 813	-9,09
Palvelujen ostot	69 236 251	2 315 700	71 551 951	74 820 818,23	104,6	72 811 616	2,76
Asiakaspalvelujen ostot	45 097 829	2 362 700	47 460 529	50 199 862,11	105,8	49 306 328	1,81
Muiden palvelujen ostot	24 138 422	-47 000	24 091 422	24 620 956,12	102,2	23 505 288	4,75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 769 795	-1 000	7 768 795	7 460 857,41	96,0	7 503 633	-0,57
Avustukset	4 245 755	335 000	4 580 755	4 480 311,71	97,8	4 139 950	8,22
Vuokrat	8 653 180		8 653 180	8 273 091,71	95,6	8 174 680	1,20
Muut menot	271 370	87 000	358 370	634 353,55	177,0	905 879	-29,97
TOIMINTAKATE	-107 908 386	-2 671 700	-110 580 086	-108 881 827,26	98,5	-107 019 957	1,74
Verotulot	66 500 000		66 500 000	65 201 903,61	98,0	66 969 976	-2,64
Kunnan tulovero	58 000 000		58 000 000	56 514 934,40	97,4	58 000 089	-2,56
kiinteistövero	4 200 000		4 200 000	4 215 244,36	100,4	4 151 771	1,53
osuus yhteisöveron tuotost	4 300 000		4 300 000	4 471 724,85	104,0	4 818 116	-7,19
Valtionosuudet	48 300 000		48 300 000	48 548 501,00	100,5	49 505 150	-1,93
Peruspalveluiden va	42 100 000		42 100 000	40 647 333,00	96,5	40 055 306	1,48
Muut valtionosuudet	6 200 000		6 200 000	7 901 168,00	127,4	9 449 844	-16,39
KÄYTTÖKATE	6 891 614	-2 671 700	4 219 914	4 868 577,35	115,4	9 455 169	-48,51
Rahoitustulot ja -menot	500 980		500 980	859 726,41	171,6	1 069 488	
Korkotulot	405 000		405 000	489 284,82	120,8	462 784	5,73
Muut rahoitustulot	605 000		605 000	842 905,56	139,3	1 121 783	-24,86
Korkomenot	-500 000		-500 000	-436 782,31	87,4	-448 484	-2,61
Muut rahoitusmenot	-9 020		-9 020	-35 681,66	395,6	-66 595	-46,42
VUOSIKATE	7 392 594	-2 671 700	4 720 894	5 728 303,76	121,3	10 524 657	-45,57
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 615 782		-5 615 782	-5 976 559,70	106,4	-5 728 538	4,33
Kertaluonteiset poistot				-877 424,26			
TILIKAUDEN TULOS	1 776 812	-2 671 700	-894 888	-1 125 680,20	125,8	4 796 119	-123,47
Poistoeron lisäys (-) vähen	35 081,00		35 081	99 570,89	283,8	35 081	
Rahastojen lisäys / vähennys			0	37 038,85			
Tilikauden yli- / alijäämä	1 811 893	-2 671 700	-859 807	-989 070,46	115,0	4 831 200	-120,47

5.3.3 Investointiosan toteutumisvertailu

PIEKSÄMÄKI

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMA 2018

	MENOT			TUOTOT			ta-tason netto
	MÄÄRÄRAHA	TA 2018	MRM	määräraha erittelyt yht	Toteuma	Tot-% Tuloarvio Toteuma	poikkeama netto toteuma
M140 Kaupunginhallitus, osakkeet		100 000		100 000	6 925,00	6,93	-58 660,30
M180 Atk-palvelut		150 000		150 000	135 966,01	90,64	135 966,01
M340 Perusturva kiinteistöt		360 000		360 000	364 985,53	101,38	364 985,53
M415 Varhainkasvatuspalvelut		360 000	106 000	466 000	463 366,27	99,43	463 366,27
M420 Esi- ja perusopetus		6 265 000	2 100 000	8 365 000	8 359 776,81	99,94	8 359 776,81
M462 Kulttuuritoimi		400 000		400 000	358 931,02	89,73	358 931,02
M480 Liikuntatoimi,		335 000		335 000	328 419,34	98,04	328 419,34
M520 Maankäyttö		100 000	92 000	192 000	173 751,00	90,50	167 112,75
M530 Kunnallistekniikka		3 000 000	652 000	3 652 000	3 519 871,16	96,38	3 519 871,16
M550 Tuki- ja palvelut		1 415 000		1 415 000	1 326 574,22	93,75	1 290 246,01
kaikki yhteensä		12 485 000	2 950 000	15 435 000	15 038 566,36	97,43	14 930 014,60
						0	108 551,76 -2 445 015
							14 930 014,60
						rahoitus myynnit	0,00 108 551,76

Investoinnit 2018					
90 Investointiprojektit					
Projekti	Nimi	Kustannusarvio 2018	Toteutuma 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 12 / 2018
		€	€	€	€
M140	KAUPUNGINHALLITUS	0,00	-17 716,55	100 000,00	-58 660,30
P302	Arvopapereiden osto ja myynti	0,00	-17 716,55	100 000,00	-58 660,30
M150	ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	0,00		2 336 000,00	2 217 210,53
P199	YRITYSTALO	0,00		66 000,00	65 915,71
P197	Kaaritie 1	0,00	10 661,35	100 000,00	77 348,49
P384	Kangaskatu 26, ent. maalamo	0,00		620 000,00	614 510,17
P385	Kangaskatu 26		92 862,43		0,00
P141	Veturitorin piha ja paikoitusalue	0,00		700 000,00	693 842,96
P198	Veturitori Hissi	0,00		70 000,00	80 189,93
P550	Veturitallit , sisäiset väylät	0,00		780 000,00	685 403,27
M180	ATK-PALVELUT	0,00	247 626,46	150 000,00	135 966,01
P312	Atk-laitehankinnat	0,00	247 626,46	150 000,00	135 966,01
M340	PERUSTURVA KIIINTEISTÖT	0,00	1 139 302,16	360 000,00	364 985,53
P221	Sairaala alueen valaistus	0,00	4 224,52	55 000,00	54 287,02
P220	sosiaali- ja terveyspalveluide		857 516,57		
P217	Terveyskeskus, kahden palvelua		277 561,07		0,00
P218	TK, fysioterapiatila,kuntoutus	0,00		250 000,00	255 780,64
P219	Mielenterveys ja päihdeyksikkö	0,00		55 000,00	54 917,87
M415	VARHAISKASVATUSPALVELUT	0,00	567 384,89	466 000,00	463 366,27
P346	Kontioapuiston päiväkot		114 001,00		
P350	Tahiniemen päiväkodin korjaus		279 224,17		
P381	Jäppilän ryhmäperhepäivähoidon siirt	0,00	174 159,72	266 000,00	265 118,93
P313	Hiekanpään päiväkodin piha	0,00		200 000,00	198 247,34
M420	PERUSOPETUS	23 410 000,00	763 230,22	8 365 000,00	8 359 776,81
P400	Koulujen investointihankkeet		-18 685,58		
P401	Koulujen atk-hankinnat	0,00	49 561,84	65 000,00	60 405,57
P408	HIEKANPÄÄN KOULU	12 180 000,00	91 063,39	6 200 000,00	6 535 411,10
P409	Maaselän koulu	0,00	339 325,34	0,00	0,00
P410	Esedun tilat Hiekanpää	5 000 000,00	62 242,11	2 000 000,00	1 688 097,01
P412	Maaselän koulu/päiväkot	5 500 000,00		0,00	0,00
P422	Virtasalmen koulun korjaus	730 000,00	137 606,14	100 000,00	75 863,13
M462	KULTTUURITOIMI	570 000,00	190 130,77	400 000,00	358 931,02
P463	Poleeni, penkit ja tekniikka	570 000,00	144 757,95	400 000,00	358 931,02
P468	Nukkekodin kunnostustyöt		45 372,82		
M480	LIIKUNTATOIMI	155 000,00	336 183,83	335 000,00	328 419,34
P476	Ulkoilureitit	0,00	101 696,06	60 000,00	61 770,10
P477	Koulujen lähiliikuntapaikat, Virtasalm	155 000,00	57 184,04	75 000,00	69 838,42
P478	Latukone	0,00		120 000,00	120 000,00
P493	Kontioapuiston liikuntahalli	0,00		80 000,00	76 810,82
P498	Naarajärven lähiliikuntapaikka		17 500,00		
P479	URHEILUTALO		159 803,73		

Investoinnit 2018					
90 Investointiprojektit					
Projekti	Nimi	Kustannusarvio 2018	Toteutuma 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 12 / 2018
		€	€	€	€
M520	MAANKÄYTTÖ	0,00	32 906,30	192 000,00	167 112,75
P501	Maa- alueiden osto ja myynti	0,00	32 906,30	192 000,00	167 112,75
M530	KUNNALLISTEKNIikka	2 558 000,00	963 239,59	2 022 000,00	2 140 624,93
P530	Katualueiden perusparannus, jakamat	0,00	14 168,67	80 000,00	80 282,32
P531	Kestopäällysteet ja katujen pohjaukset	0,00	120 704,14	230 000,00	247 388,50
P534	Sadevesiviemäreiden peruskunnostus	0,00	162 044,04	70 000,00	58 631,01
P535	Hiekanpään alueen liikennejärjestelyt	0,00	73 331,05	100 000,00	105 930,69
P582	Ulkovalaistuksen saneeraus	0,00	428 183,77	585 700,00	582 169,78
P588	Opasteet ja liikenneturvallisuussuunn	0,00	13 169,00	30 000,00	23 346,70
P590	Veturitalli ja teollisuusalueen huleved	0,00	71 388,16	100 000,00	88 910,63
P541	Vilhontie	0,00	80 250,76	10 000,00	4 233,06
P545	Kangaskatu muutostyöt	0,00		500 000,00	464 554,55
P546	Kevyenliikenteen väylät Hiekanpää	0,00		30 000,00	27 820,10
P547	Huvilakadun muutostyöt	1 108 000,00		0,00	19 387,02
P548	LPA-Pysäköintipaikat Hiekanpää	1 450 000,00		126 300,00	129 775,48
P549	Hulevesijärjestelyt , Hiekanpää	0,00		20 000,00	16 350,01
P651	Virtasalmen lämpölaite	0,00	63 402,88	110 000,00	163 970,00
P592	Leikkikenttien saneeraus	0,00	23 706,30	30 000,00	16 007,68
P557	Tallikankaankatu -P-alue				111 867,40
M550	TUKIPALVELUT	300 000,00	619 208,00	709 000,00	452 281,71
P317	Kauppatori	0,00		55 000,00	21 475,72
P388	Varikko , katto , lvis -työt	0,00		220 000,00	216 659,77
P178	Sorvaaja sopen vesikatto	0,00	49 989,71	28 000,00	27 731,15
P182	Jakamaton määräraha Tilapalvelut	0,00		62 000,00	
P181	Ruokahuollon kalustohankinnat		51 287,11		
p193	Siilin asuntola	0,00	72 273,33	55 000,00	47 245,70
P298	Vesilaitoksen valvomo		104 191,66		
P299	VESI- JA JÄTEVEDEN Laitosrakennukset	0,00	17 716,04	200 000,00	86 635,85
P334	Paloasema		119 341,17		0,00
P319	Käyttöomaisuuden myynti		-31 095,49		-36 328,21
P339	Kanttila	300 000,00	94 735,93	89 000,00	88 861,73
90	Investointiprojektit	26 993 000,00	4 928 604,85	15 435 000,00	14 930 014,60

5.3.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu

PIEKSÄMÄKI

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	TA 2018	Ta-muutos	TP 2018	Poikkeama
Toiminta ja Investoinnit				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	7 392 595	-2 671 700	5 728 303,76	1 007 409
Tulorahoituksen korjauserät	-430 000		-889 468,78	-459 469
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-12 485 000	-2 950 000	-15 038 566,36	396 434
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	430 000		571 614,02	141 614
Toiminta investoinnit, netto	-5 092 405	-5 621 700	-9 628 117,36	1 085 988
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			-141 040,00	-141 040
Antolainasaamisten vähennykset	134 000		316 254,05	182 254
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000 000		9 000 000,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 440 000		-4 438 706,00	1 294
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)			2 476 246,98	2 476 247
Oman pääoman muutokset, rahastot				
Vaikutus maksuvalmiuteen				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			-90 440,99	
Saamisten muutos (lisäys -)			-1 835 499,40	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			4 345 568,07	
Rahoituksen rahavirta	4 694 000	0	9 632 382,71	4 938 383
Rahavarojen muutos	-398 405	-5 621 700	4 265,35	6 024 370
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12			44 190,60	
Kassavarat 1.1			39 925,25	
			4 265,35	

6 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

6.1 Pieksämäen kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään. Negatiivisesta omasta pääomasta ei vähemmistöosuutta ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja poistovaje tai ylipoisto on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Vertailu edelliseen vuoteen

Tiedot ovat vertailukelpoisia, Ki oy Kaavarinkoto myytiin 2018. Kuntalaskenta Oy:n hallussa olevat osakkeet on myyty.

Pieksämäen kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti, ostolaskuja on kirjattu 21.1.2019 saakka.

Tämän jälkeen vähäiset erät on käsitelty seuraavan vuoden tileissä.

Verotulot on kirjattu uuden ohjeen mukaisesti suoriteperusteisesti, joulukuulle kirjattiin siis tammikuussa 2019 kuitattavaa veronpalautusta 1,538 milj. euroa.

Palkoista on tehty menojäämääjo, joka sisältää kertaerän 236.896 euroa. Aiemmin menojäämääjoa ei ole tehty, vuosittainen vaikutus on ollut noin 150.000 euroa.

Palveluasumisen sopimusmuutoksen maksupalautus noin 147 tuhatta euroa kirjautui vuoden 2018 hyvityksenä.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuutta ei ole.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Saadut käyttötalouden projektituet on kirjattu tuotoksi tuloslaskelman erään Tuet ja avustukset.

Tuet on jaksotettu tarvittaessa.

2) Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Esittämistavassa ei muutosta.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Oikaisuja ei ole.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Palveluasunnot Abel ry:n sopimuksen mukainen siirtovelka vuosilta 2013 - 2017 n. 612 000 euroa kaupungille on kirjattu muihin tuottoihin 2018 ja siirtosaamisiin. Palveluasuntojen liiketoiminta on myyty 2019 vuoden alussa. Etelä-Savon Pelastustoimen ilmoitus investointien maksuosuudesta 52 945 euron palautus kirjataan vuoden 2019 tulona.

Tuloslaskelman liitetiedot

6) TOIMINTATUOTOT, ulkoiset	<i>Kaupunki</i> 2018	<i>Kaupunki</i> 2017
Tulosalue		
110 Vaalitoimi	33 402	0
120 Yleishallinto	718 683	667 703
150 Elinkeinoelämän kehittäminen	33 587	33 059
180 Tietohallinto	102 262	86 077
310 Perusturvan hallinto ja ostopalvelut	213 805	560 245
340 Ikääntyvien palvelut	6 871 739	6 095 994
355 Vastaanotto- ja sairaalapalvelut	3 499 346	3 525 264
365 Perhepalvelut	983 742	1 115 249
410 Kasvatus- ja opetuspalvelujen hallinto	53 074	35 195
415 Varhaiskasvatus	487 781	583 953
420 Esiopetus, perusopetus ja nuorisotoimi	659 976	495 082
430 Lukiokoulutus	43 842	32 190
460 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	789 297	894 867
510 Tekninen lautakunta	2 326 544	2 495 332
550 Tila-, ruoka- ja siivouspalvelut	4 531 953	4 013 704
<i>sis. valmistus omaan käyttöön</i>	21 349 033	20 633 914

PIEKSÄMÄKI KONSERNIN ULKOISET TUOTOT YKSIKÖITTÄIN				
		Tosite	2 018	2 017
	Pieksämäen kaupunki		20 707 942	19 930 170
	Etelä-Savon sairaanhoitopiiri ky		40 284 245	37 924 683
	Vaalijalan ky		3 322 312	3 058 331
	Etelä-Savon maakuntaliitto ky		728 907	416 261
	Itä-Suomen päihdehuolto ky		21 927	103 565
	Aisakuja Ki Oy		56 516	55 423
	Ankantie As Oy		2 586	2 983
	Hanhentie As Oy		18 911	19 834
	Huhtilampi As Oy		24 393	19 770
	Kontiola Ki Oy		5 518 352	5 547 711
	Kuntalaskenta Oy		123 431	132 931
	Lampolahdenkatu 2-4 Ki Oy		8 385	8 814
	Mäkipari Ki Oy		162 029	162 799
	Partalampi As Oy		1 184	953
	Pieksämäen Haka		17 014	32 941
	Pieksämäen Jäähalli Oy		59 783	77 419
	Pieksämäen Teknologistalo Ki Oy		36 110	48 722
	Pirtamanpirtit Ki Oy		100 644	106 495
	Sompionkulma Ki Oy		102 524	94 949
	Tahinnuppu As Oy		204 718	211 612
	Tahinpuu As Oy		25 956	-7 309
	Tierantie Ki Oy		140 331	146 170
	Virtasalmen vuokratalot		119 062	130 925
	Ammattikontio Ki Oy		96 480	96 000
	Pieksämäen Vesi Oy		3 325 412	3 262 162
			75 209 152	71 596 946

7) **Verotulojen erittely**

(1.000 e)

	2018	2017
Kunnan verotulo	56 515	58 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 472	4 818
Kiinteistövero	4 215	4 152
Verotulot yhteensä	65 202	66 970

8) **Valtionosuudet eriteltynä**

(1.000 e)

	2018	2017
Peruspalvelujen va	40 836	42 058
Opetus ja kulttuuritoimen va	-2 076	-2 003
Verotulojen tasaus	9 789	9 450
	48 549	49 505

9) **Palvelujen ostot erittely**

esitetty tuloslaskelmassa

10) **Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukeminen**

Kokoustilojen vapaa käyttö

11) **poistosuunnitelma**

esitetty eri taulukolla

12) **Pakollisten varausten muutokset**

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Eläkevastuu 1.1.	768 148	844 135	768 148	844 135
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	-76 409	-75 987	-76 407	-75 987
Eläkevastuu 31.12.	691 739	768 148	691 741	768 148
Muut pakolliset varaukset 1.1	1 140 798	771 820	350 000	350 000
Lisäykset		368 978		0
Vähennykset	-549 734		-350 000	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	591 064	1 140 798	0	350 000
Varaukset yhteensä	1 282 804	1 908 946	691 741	1 118 148

13) **Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot**
eur

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	272 032	88 587	272 032	88 587
Rakennusten myyntivoitot	221 873	41 205	221 873	41 205
Osakkeiden myyntivoitot			73 516	86 265
Muut myyntivoitot	116 203	59 123		3 000
Myyntitappiot	-83 691	-26 886	-106 359	-26 886
	<u>526 417</u>	<u>162 028</u>	<u>461 062</u>	<u>192 170</u>

14) **Satunnaiset tuotot ja kulut**
eur

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot	64 482	10 492	0	0
	<u>64 482</u>	<u>10 492</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

15) **Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuotot, muut rahoitustuotot**
eur

	Konserni		kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Savon energiaholding			577 470	541 859
Suur Savon Sähkö			57 900	45 355
Osinkotuotot muista yhteisöistä			109 165	5 575
Ylijäämän palautus, Etelä Savon Sairaanhoidopiiri				402 999
Luottoprovisiot			76 644	80 697
Muut rahoitustuotot			21 726	45 297
	<u>728 226</u>	<u>740 691</u>	<u>842 905</u>	<u>1 121 782</u>

16) ei ilmoitettavaa

Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

- 17) **Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot**
ei ilmoitettavaa
- 18) **Arvonkorotukset**
ei ilmoitettavaa
- 19) **Pysyvät vastaavat liitetieto erillisenä, kunta ja konserni tiedot eri taulukoilla**

- 20-22) **Omistukset muissa yhteisöissä erillisenä liitetietona sivulla 33**
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

23) Saamiset	kaupunki 2018	
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset		47 029
Lainasaamiset	12 696 166	40 000
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		5 411
Yhteensä	12 696 166	92 441

	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä		
Myyntisaamiset		85 756
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		817 126
Yhteensä		902 881

- 24) **Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät**

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset saamiset	409	438	0	0
	0		0	0
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	409	438	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot			367	1 982
Tuet ja avustukset (mm.EU)			187 464	129 732
Kela/työterveyshuolto			250 000	260 000
Palkkojen sivukulut			40 998	146 045
Sairaanhoidopiiri palautus			817 126	541 727
Palveluasunnot Abel ry			612 088	
Muut			198 402	189 787
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	4 219 627	1 362 085	2 106 445	1 269 272

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25)	Oma pääoma	Konserni 2018	2017	Kaupunki 2018	2017
	Peruspääoma 1.1.	58 500 966	58 500 966	58 500 966	58 500 966
	Lisäykset				
	Vähennykset				
	Peruspääoma 31.12.	58 500 966	58 500 966	58 500 966	58 500 966
	Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0		
	Vähennykset	0	0		
	Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0		
	Muut omat rahastot				
	Rahaston pääoma 1.1.	952 467	952 467	37 039	37 039
	Siirrot rahastoon				
	Rahastopääomat yritysmyyntit				
	Siirrot rahastosta	-109 284	0	-37 039	0
	Rahaston pääoma 31.12.	843 183	952 467	0	37 039
	Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	843 183	952 467	0	37 039
	Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 246 658	-3 491 871	7 982 229	3 151 029
	Oikaisut ja muutokset	0	4 885	0	
	Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 246 658	-3 486 986	7 982 229	3 151 029
	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-576 270	4 733 644	-989 070	4 831 200
	Oma pääoma 31.12	60 014 537	60 700 092	65 494 125	66 520 234
26)	Poistoero ei ilmoitettavaa				
27)	Pitkäaikaiset velat erääntyy > 5 vuotta	Konserni 2018	2017	Kaupunki 2018	2017
	Lainat rahoitus - ja vakuutuslaitoksilta	48 325 992	71 765 053	12 929 804	37 852 992
	Lainat julkisyhteisöiltä				
	Yhteensä	48 325 992	71 765 053	12 929 804	37 852 992

sis bullet

28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat
ei ilmoitettavaa

29) **Pakolliset varaukset**

	Konserni 2018	Konserni 2017	Kaupunki 2018	Kaupunki 2017
Eläkevaraus	691 741	768 148	691 741	768 148
Muut pakolliset varaukset	591 063	1 140 797		350 000
Yhteensä	1 282 804	1 908 945	691 741	1 118 148

	Konserni 2018	Konserni 2018	Kaupunki 2018	Kaupunki 2018
	pitkäaikainen	lyhytaikainen	pitkäaikainen	lyhytaikainen
30) Vieras pääoma				
Velat tytäryhteisöille	<i>eliminoitu</i>			
Saadut ennakot				
Ostovelat				110 813
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	0	0	110 813

Velat jäsenkuntayhtymille

Saadut ennakot				
Ostovelat,		2 798 042		3 092 903
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	2 798 042	0	3 092 903

31) Shekkililimiitti 31.12.		3 000 000	6 000 000
josta käytetty		0	

32) **Muut velat, pitkäaikaiset**

	Konserni 2018	Konserni 2017	Kaupunki 2018	Kaupunki 2017
Liittymismaksut	1 574 514	1 423 915	56 271	53 400
Ostovelat	50 000	75 000		
Muut velat	422 873	457 891	5 562	5 562
Muut pitkäaikaiset velat yhteensä	2 047 387	1 956 806	61 833	58 962

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

lyhytaikaiset

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Korkojaksotus	44 206	57 659	85 666	94 637
Lomapalkkavelka	6 074 824	5 918 899	5 328 265	5 247 492
Muut siirtovelat	6 632 339	6 386 959	3 170 811	311 466
Yhteensä	12 751 368	12 363 517	8 584 742	5 653 595

34-41) Vastuut liitetieto toisaalla esitetty

42) Liitetieto henkilöstöstä

vakituiset

Henkilökunnan määrä

Vuosi 2018

Vuosi 2017

Kaupunginhallitus	57	57
Perusturva	383	395
Opetustoimi	274	277
Kulttuuri ja vapaa -aika	34	31
Tekninen toimi	127	136
	875	896

määräaikaiset

156

Henkilöstökulut on esitetty

43) tuloslaskelmassa

44)	Luottamushenkilöistä tilitetyt luottamushenkilömaksut	2018	2017
	Pieksämäen Työväenyhdistys	81	255
	Kokoomus	3 116	2 380
	Kokoomuksen naiset		
	Vasemmistoliitto	1 434	1 297
	Pieksämäen seudun Vihreät ry	2 022	1 199
	Suomen Kristillinen liitto	431	254
	Keskustan Pieksämäen kunnallisjärjestö	4 631	4 603
	Pieksämäen demarit r.y.	1 431	1 250
	Pieksämäen Perussuomalaiset ry	1 259	516
	Pieksämäen Sosiaalidemokraatit ry	2 079	1 631
		16 484	13 385

45) Tilintarkastuksen palkkiot

Kaupunki 2018

Kaupunki 2017

Asiantuntijaselvitykset BDO Audiator Oy		8 490
Sisäisen tarkastuksen opastus	4 585	6 985
Erityistilintarkastus		6 900
Tilintarkastus BDO Audiator Oy	23 600	29 091

46) Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet

Sopimus kaupunginjohtajan kanssa

Vuokrasopimukset luottamushenkilöiden kanssa

160 860 eur/vuosi

Kaupunginhallitusten jäsenten toiminta tyttärien hallinnossa

VAKUUDET JA VASTUUSITOUUMUKSET,							
	liitetieto 34-41						
	PIEKÄMÄEN KAUPUNKI						
38)	LEASING- JA VUOKRAVASTUUT						
	Leasingvastuut			2017	2018		
	Alle vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut			106 022,08	158 923,17 (sis.alv.)		
	1-5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut			151 645,92	143 212,31		
	yli 5 vuoden						
39)	VASTUUSITOUUMUKSET SAMAAKONKERNIIN KUULUVIEN YHTIÖJEN PUOLESTA						
		alkuperäinen	2017	2018			
	As Oy Pieksämäen Tahinpuu	150 000	10 061	2 417	Nordea		
	As Oy Pieksämäen Tahinpuu	240 000	16 110	3 871	Nordea		
	As Oy Huhtilampi	200 000	86 315	73 385	Op Pohjola		
	As Oy Pieksämäen Maalaiskunnan Ankantie	330 000	295 500	267 900	Op Pohjola		
	Kiint. Oy Kontiola, 13000000000280	846 826	313 516	263 212	Valtion yhtenäislaina		
	Kiint. Oy Kontiola, 10355/02	200 000	140 300	134 900	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10357/02	555 000	404 600	389 400	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10356/02	500 000	367 200	353 600	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 15767/12	99 344	72 031	67 065	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Mäkipari, 20040328	173 200	34 600	23 050	Keva		
	Kiint. Oy Mäkipari, 16673/13	775 000	667 000	637 000	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 16672/13 (Pieksänmaa)	880 000	795 000	762 000	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 16670/13 (Savontienhaka)	970 000	745 000	695 000	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Seunalaanharju, 13400000002550	642 297	333 969	312 077	Valtion yhtenäislaina, Valtiokonttori		
	Kiint. Oy Kontiola, 15010/11 (Seunalaanharju)	185 800	102 522	89 710	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 2060139 (Niilontie)	197 493	46 454	34 835	Keva		
	Kiint. Oy Kontiola, 20010054 (Niilontie)	324 246	81 051	64 838	Keva		
	Kiint. Oy Kontiola, 12950/08 (Tahinselkä)	31 301	16 865	15 261	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 13957/09 (Tahinselkä)	101 936	17 992	6 000	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 12776/08 (Tahinselkä)	30 000	16 500	15 000	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10360/02 (Tieranhaka)	200 000	90 700	83 700	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10361/02 (Tieranhaka)	300 000	195 200	185 200	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10362/02 (Tieranhaka)	330 000	204 000	193 200	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10358/02 (Kontionhaka)	150 000	78 200	71 400	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10359/02 (Kontionhaka)	270 000	144 400	132 000	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10348/02 (Tahinmiemenhaka)	545 000	23 000	2 000	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10354/02 (Kenttähaka)	570 000	392 500	373 500	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10353/02 (Kenttähaka)	385 000	248 500	235 500	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10352/02 (Kenttähaka)	200 000	102 100	94 900	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10364/02 (Tomihaka)	415 000	326 400	318 800	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10365/02 (Tomihaka)	550 000	452 500	443 100	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 10363/02 (Tomihaka)	200 000	116 800	113 200	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 16671/13 (Tomihaka)	1 470 000	1 230 000	1 170 000	Kuntarahoitus		
	Kiint. Oy Kontiola, 16668/13 (Korvenkaski)	385 000	309 000	287 000	Kuntarahoitus		

	VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET,								
	liitetieto 34-41								
	PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI								
38)	LEASING- JA VUOKRAVASTUUT								
	Kiint. Oy Kontiola, 16667/13 (Peikonluola)	365 000	248 000	222 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16675/13 (Rekitie 20)	500 000	464 000	450 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, -00012536 (Rinnepolku)	72 248	14 449	9 633	Nordea				
	Kiint. Oy Kontiola, -00012528 (Rinnepolku)	60 000	12 000	8 000	Nordea				
	Kiint. Oy Kontiola, 10370/02 (Rinnepolku)	400 000	209 900	191 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10371/02 (Rinnepolku)	325 000	172 800	157 600	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10369/02 (Rinnepolku)	150 000	78 200	71 400	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16676/13 (Rinnepolku)	520 000	467 000	450 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, -00012569 (Alatalonkatu 28)	43 800	2 920	0	Nordea				
	Kiint. Oy Kontiola, -00012551 (Alatalonkatu 28)	29 200	1 946	0	Nordea				
	Kiint. Oy Kontiola, 16677/13 (Alatalonkatu 28)	515 000	447 000	427 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, F174 5340 0081 8376 25		355 000	336 000	Op Pohjola				
	Kiint. Oy Kaavarinkoto	20 000	667	0	Pm Osuuspankki				myyty v2018
	Kiint Oy Sompinkulma	1 660 000	1 342 129	1 306 810	Kuntarahoitus				
	Pieksämäen Jäähalli Oy, 80326251, 80301593	750 000	320 816	291 648	Op Pohjola				
	Virtasalmen Vuokratalot Oy	49 000	1 723	0	Pm Osuuspankki				
	Vhteensä	18 861 691	12 614 435	11 835 612					
	MUUT VASTUUSITOUMUKSET								
40)	Muiden puolesta annetut vakuudet	alkuperäinen	2017	2018					
	Pieksämäen Palveluasunnnot ry 2014	70 000	34 996	23 328	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo				
	Vesiosuuskunta Majava	290 000	227 900	207 200	Op Pohjola				
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta		6 113	0	Pm Osuuspankki				
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta, 20090316	1 450 000	776 795	673 225	Keva				
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta, 20080210		320 012	266 680	Keva				
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta	900 000	566 667	500 000	Nordea				
	Jäppilän Vanhustentalosäätö	169 561	45 216	33 912	Nordea				
	Jäppilän Vanhustentalosäätö	300 000	225 000	210 000	Kuntarahoitus				
	Jätekuikko Oy		440 638	404 740					
	Naiskankaan Vesiosuuskunta	210 000	38 923	34 573	Suur-Savon Op				myyty 02/11 Bowallius-säätiölle
	Kiint. Oy Pieksänsara	335 000	178 400	162 800	Kuntarahoitus				
			2 860 660	2 516 457					
41)	MUUT TALOUDELLISET VASTUUT								
	Muut taloudelliset vastuut		2017	2018					
	Kunnan osuus kuntien takauskeskuksen takausvastuusta		103 426 004	104 016 642					
	Arvonli säveron palautusvastuu		6 177 225	7 246 168					
			jäljellä	vuokra-aika					
	Vuokrasopimus Kirkkopalvelut	Hieknpää	435 474,05	1.8.2013-31.7.2021					
	Vuokrasopimus Vanhustentalosäätö	Karjalankatu	212 000,00	1.5.2002-30.1.2022					
	Vuokrasopimus Vanhustentalosäätö	Karjalankatu	945 000,00	1.7.2003-30.6.2023					
	Energiasäästösojopimus/leasing		2017	2018					
	Alle vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut		50 166,58	50 166,58	(sis.alv.)				
	1-5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut		225 749,61	225 749,61					

POISTOSUUNNITELMA

TASEEN LIITETIEDOT

1. **Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset**
Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

KÄYTTÖOMAISUUDEN LAJI	KÄYTTÖAIKA / TASAPOISTO
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	
AINEETTOMAT OIKEUDET	4 vuotta
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	
Tietokoneohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta
Osakehuoneistojen peruskorjaus	10 vuotta
Kartat, vesistöjen kunnostukset	5 vuotta
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
MAA- JA VESIALUEET	<i>ei poistoaikaa</i>
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	
Hallinto- ja laitosrakennukset	
-puiset	20 vuotta
-kiviset	30-45 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Teollisuushallit	
-puiset	20 vuotta
-kiviset	30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	25 vuotta
Vesilaitosrakennukset	30 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	
- puiset	30 vuotta
- kiviset	40 vuotta
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	
Maa- ja vesirakenteet	
-Kadut, tiet, puistot	15 vuotta
-Tori	15 vuotta
-Urheilu ja ulkoilualueet	10 vuotta
-Kaatopaikat	15 vuotta
-Muut rakenteet	15 vuotta
Johtoverkostot ja laitteet	

-Ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
-Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10 vuotta
-Laitosten laitoskoneet, vesilaitos koneet	10 vuotta
-Atk-verkko	5 vuotta
-Kaukolämpöverkko	20 vuotta
-Vesi- ja viemäriverkosto	35 vuotta
Muut	
-Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
-Väestönsuojat	30 vuotta
-Rautatien alikulkutunneli	30 vuotta
-Valvontajärjestelmät, koneistot	10 vuotta
KONEET JA KALUSTO	
Kuljetusvälineet	
-Henkilöautot	4 vuotta
-Kuorma-autot tms. erikoisautot	7 vuotta
-Muut liikennevälineet	7 vuotta
-Traktorit ja maansiirtokoneet	7 vuotta
-Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	
-Työ- ja työstökoneet, laitteet, kevyet koneet	5 vuotta
-Työ- ja työstökoneet, laitteet, raskaat koneet	10 vuotta
-Tietojenkäsittelylaitteet	3 vuotta
-Muut koneet ja laitteet	3 vuotta
-Muu irtain käyttöomaisuus, hoitokalusteet,	5 vuotta
-Vesimittarit, terveydenhuollonlaitteet	5 vuotta
-Ensikertainen kalusto	10 vuotta
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
KESKENERÄISET HANKINNAT	ei poistoa
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Pieksämäki
Käyttötalous

liitetieto 19)

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineetto- mat oikeu- det	Muut pit- kävaikut- teiset menot	Yhteensä		Maa- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut hyödykkeet	Kesken- eräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	24 439,34	464 144,77	488 584,11		24 874 889,71	63 389 869,93	10 915 613,51	1 609 521,97	9 182,22	1 831 524,46	102 630 601,80
Lisäykset tilikauden aikana	61 050,00	46 927,18	107 977,18		1 089 154,27	1 076 992,19	2 824 333,21	255 321,58		9 677 862,93	14 923 664,18
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00								0,00
Vähennykset tilikauden aikana					6 638,25	36 328,21					42 966,46
Siirrot erien välillä			0,00			1 111 294,79	0,00			-1 111 294,79	0,00
Tilikauden poisto	31 688,99	104 680,05	136 369,04			3 927 943,53	1 298 066,15	614 180,98			5 840 190,66
Arvonmuutokset						-877 424,26					-877 424,26
Hankintameno 31.12.	53 800,35	406 391,90	460 192,25		25 957 405,73	60 736 460,91	12 441 880,57	1 250 662,57	9 182,22	10 398 092,60	110 793 684,60
Arvonkorotukset 1.1.											0,00
Muutokset tilikaudella											0,00
Arvonkorotukset 31.12.											0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	53 800,35	406 391,90	460 192,25		25 957 405,73	60 736 460,91	12 441 880,57	1 250 662,57	9 182,22	10 398 092,60	110 793 684,60
											110 793 684,60

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Kunta- yhtymä- osuudet	Tytär- yhteisö- osakkeet	Osakkuus- yhteisö- osakkeet	Muut osakkeet	Saamiset kunta- yhtymiltä	Saamiset tytär- yhteisöiltä	Saamiset muilta	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 636 411,31	17 748 128,22	1 450 239,08	1 217 964,71		12 897 419,73	116 681,88	13 014 101,61
Lisäykset				6 925,00			135 000,00	135 000,00
Vähennykset		18 125,62		47 459,68		201 254,05	115 000,00	316 254,05
Siirto erien välillä								0,00
Hankintameno 31.12.	3 636 411,31	17 730 002,60	1 450 239,08	1 177 430,03		12 696 165,68	136 681,88	12 832 847,56
Arvona lennukset tilikaudella								
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 636 411,31	17 730 002,60	1 450 239,08	1 177 430,03		12 696 165,68	136 681,88	12 832 847,56

Pysyvien vastaavien jatkuvuus, tarkastus		
ACT - 12 - 2018 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2017	31.12.2018
Hankintameno kauden lopussa	234 631 427,64	254 235 041,93
Kertyneet poistot ja arvonalennukset kauden lopussa	-71 020 770,33	-81 344 071,12
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	330 974,72	479 106,56
Hankintameno 1.1. (+), Aineettomat oikeudet	1 846 991,96	1 960 842,76
Lisäykset tilikauden aikana, Aineettomat oikeudet	58 150,80	320 632,35
Siirrot erien välillä (+/-), Aineettomat oikeudet	55 700,00	
Hankintameno 31.12.2018	1 960 842,76	2 281 475,11
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Aineettomat oikeudet	-1 461 107,33	-1 629 868,03
Kauden poistot (-), Aineettomat oikeudet	-168 760,70	-172 500,52
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-1 629 868,03	-1 802 368,55
Tietokoneohjelmistot	20 367,61	20 872,78
Hankintameno 1.1. (+), Tietokoneohjelmistot	159 187,59	160 771,48
Siirrot erien välillä (+/-), Tietokoneohjelmistot	1 583,89	21 779,34
Hankintameno 31.12.2018	160 771,48	182 550,82
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Tietokoneohjelmistot	-119 122,71	-140 403,87
Kauden poistot (-), Tietokoneohjelmistot	-21 281,17	-21 274,17
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-140 403,87	-161 678,04
Muut pitkävaikutteiset menot	655 099,62	689 947,48
Hankintameno 1.1. (+), Muut pitkävaikutteiset menot	2 033 402,57	2 174 592,80
Lisäykset tilikauden aikana, Muut pitkävaikutteiset menot	141 190,23	159 949,88
Vähennykset tilikauden aikana, Muut pitkävaikutteiset menot		-192,78
Hankintameno 31.12.2018	2 174 592,80	2 334 349,90
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-1 395 371,05	-1 519 493,18
Kauden poistot (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-124 122,13	-124 909,24
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-1 519 493,18	-1 644 402,42
Aineettomat hyödykkeet	1 006 441,95	1 189 926,81

Pysyvien vastaavien jatkuvuus, tarkastus		
ACT - 12 - 2018 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2017	31.12.2018
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<u>Maa- ja vesialueet</u>	25 626 924,90	26 670 189,33
Hankintameno 1.1. (+), Maa- ja vesialueet	25 648 131,50	25 689 544,69
Lisäykset tilikauden aikana, Maa- ja vesialueet	56 019,34	1 089 154,27
Vähennykset tilikauden aikana, Maa- ja vesialueet	-14 606,15	-47 819,63
Siirrot erien välillä (+/-), Maa- ja vesialueet		1 929,79
Hankintameno 31.12.2018	25 689 544,69	26 732 809,12
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Maa- ja vesialueet	-62 619,79	-62 619,79
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-62 619,79	-62 619,79
<u>Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut</u>	124 601,40	124 601,40
Hankintameno 1.1. (+), Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	122 801,40	124 601,40
Lisäykset tilikauden aikana, Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	1 800,00	
Hankintameno 31.12.2018	124 601,40	124 601,40
Maa- ja vesialueet	25 751 526,30	26 794 790,73
<u>Rakennukset</u>	101 394 951,62	96 924 906,82
Hankintameno 1.1. (+), Rakennukset	139 905 610,03	146 570 004,27
Lisäykset tilikauden aikana, Rakennukset	4 251 244,13	1 262 879,35
Rahoitusosuudet tilikaudella, Rakennukset	-208 411,48	-83 239,69
Yritysmyyntit (-), Rakennukset		-218 780,50
Vähennykset tilikauden aikana, Rakennukset	-27 340,86	-40 734,75
Siirrot erien välillä (+/-), Rakennukset	2 648 902,45	1 322 881,44
Hankintameno 31.12.2018	146 570 004,27	148 813 010,13
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Rakennukset	-39 391 753,87	-45 175 052,65
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Rakennukset		186 744,86
Kauden poistot (-), Rakennukset	-5 783 298,78	-5 988 834,60
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautukset (+), Rakennukset		-910 960,92
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-45 175 052,65	-51 888 103,31
Rakennukset	101 394 951,62	96 924 906,82
<u>Kiinteät rakenteet ja laitteet</u>	21 605 739,68	23 113 703,36
Hankintameno 1.1. (+), Kiinteät rakenteet ja laitteet	32 336 053,34	33 957 571,40
Lisäykset tilikauden aikana, Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 621 518,06	3 231 614,17
Siirrot erien välillä (+/-), Kiinteät rakenteet ja laitteet		19 954,14
Hankintameno 31.12.2018	33 957 571,40	37 209 139,71

Pysyvien vastaavien jatkuvuus, tarkastus		
ACT - 12 - 2018 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2017	31.12.2018
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-10 682 528,33	-12 351 831,71
Kauden poistot (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-1 669 303,38	-1 740 396,60
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautukset (+), Kiinteät rakenteet ja laitteet		-3 208,04
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-12 351 831,71	-14 095 436,35
<u>Koneet ja kalusto</u>	5 547 959,80	5 068 538,94
Hankintameno 1.1. (+), Koneet ja kalusto	12 488 346,42	14 288 981,03
Lisäykset tilikauden aikana, Koneet ja kalusto	1 809 115,44	1 031 142,88
Yritysmyyntit (-), Koneet ja kalusto		-1 113,34
Vähennykset tilikauden aikana, Koneet ja kalusto	-9 037,83	
Siirrot erien välillä (+/-), Koneet ja kalusto	557,00	8 809,84
Hankintameno 31.12.2018	14 288 981,03	15 327 820,40
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Koneet ja kalusto	-7 256 810,60	-8 741 021,22
Kauden poistot (-), Koneet ja kalusto	-1 484 210,62	-1 518 260,24
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-8 741 021,22	-10 259 281,47
<u>Muut aineelliset hyödykkeet</u>	470 399,92	441 068,60
Hankintameno 1.1. (+), Muut aineelliset hyödykkeet	878 656,30	909 852,13
Lisäykset tilikauden aikana, Muut aineelliset hyödykkeet	31 195,83	370,00
Hankintameno 31.12.2018	909 852,13	910 222,13
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-391 928,29	-439 452,21
Kauden poistot (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-47 523,92	-29 701,32
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-439 452,21	-469 153,53
<u>Ennakkomaksut</u>		237,92
Lisäykset tilikauden aikana, Ennakkomaksut		237,92
Hankintameno 31.12.2018		237,92
<u>Keskeneräiset hankinnat</u>	4 046 085,94	15 625 281,73
Hankintameno 1.1. (+), Keskeneräiset hankinnat	5 440 292,24	4 746 085,94
Lisäykset tilikauden aikana, Keskeneräiset hankinnat	3 427 238,09	13 114 603,87
Rahoitusosuudet tilikaudella, Keskeneräiset hankinnat	26 090,50	
Vähennykset tilikauden aikana, Keskeneräiset hankinnat		-161 983,33
Siirrot erien välillä (+/-), Keskeneräiset hankinnat	-4 147 534,88	-1 373 424,75
Hankintameno 31.12.2018	4 746 085,94	16 325 281,73
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Keskeneräiset hankinnat	-700 000,00	-700 000,00
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-700 000,00	-700 000,00
Aineelliset hyödykkeet	158 816 663,27	167 968 528,10

Pysyvien vastaavien jatkuvuus, tarkastus		
ACT - 12 - 2018 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2017	31.12.2018
<u>Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet</u>	2 456 750,78	2 459 792,88
Hankintameno 1.1. (+), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	2 738 229,72	2 456 750,78
Lisäykset tilikauden aikana, Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	144 194,38	40 928,27
Vähennykset tilikauden aikana, Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	1 076,37	-1 183,19
Siirrot erien välillä (+/-), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	-13 929,45	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	-412 820,24	-36 702,99
Hankintameno 31.12.2018	2 456 750,78	2 459 792,88
Kertyneet arvonalennukset 1.1. (-), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	9 968,18	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset, Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	-9 968,18	
<u>Muut osakkeet ja osuudet</u>	1 455 402,68	1 397 324,40
Hankintameno 1.1. (+), Muut osakkeet ja osuudet	1 725 737,04	1 716 430,34
Lisäykset tilikauden aikana, Muut osakkeet ja osuudet	13 255,17	23 446,61
Vähennykset tilikauden aikana, Muut osakkeet ja osuudet	-36 491,32	-81 524,89
Siirrot erien välillä (+/-), Muut osakkeet ja osuudet	13 929,45	
Hankintameno 31.12.2018	1 716 430,34	1 658 352,06
Kertyneet arvonalennukset 1.1. (-), Muut osakkeet ja osuudet	-261 027,66	-261 027,66
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-261 027,66	-261 027,66
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 455 402,68	1 397 324,40

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT	säilytysajat
---------------------------	--------------

Päiväkirja	10 v
Pääkirja	10 v
Tasekirja	pysyvästi
Henkilökirjat	
Osto- ja myyntireskontrat	10 v
Sisäisen laskennan raportit	10 v

TOSITELAJIT	numerosarja
-------------	-------------

Ostolaskut	10-11
Ostolaskujen maksut	20
Muistiot	1
Automaattikirjaukset	21
Tiliotekirjaukset	22
Viiteaineistot	23
Perhehuolto	24
Excel-tositteet	25
Postituskoneen viennit	26
Palkat	PA
Kassat	35
Käyttöomaisuus kirjanpito	KA
Laskutukset	2, 5-8, 42-99
Hammashuollon tilitykset	3

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 2018

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINVALTUUSTO 1.6.2017 - 31.5.2021

Leskinen Jaana	puheenjohtaja
Viljakainen Kaija	I varapuheenjohtaja
Rytkönen Pauli	II varapuheenjohtaja
Beharic Ajdin	
Heinonen Saku	
Hellberg Pauli	
Huupponen Erkki	
Häkkinen Heikki	
Hänninen Ari	
Ilmoniemi Mira	
Julkunen Raimo	
Kauhanen Matti	
Kekäläinen Ari	
Kivimäki Antti	
Koukonen Päivi	12.11.2018 alkaen (Tenhunen Piia 12.11.2018 saakka)
Kärki Arto	
Lappi Hannu	
Leikas Tiia	
Majamäki Mika	
Merikoski Yrjö	10.9.2018 alkaen (Tapio Klen 12.5.2018 saakka)
Mykkänen Risto	
Myyryläinen Veli Pekka	
Nyrhinen Anne-Mari	
Ockenström Risto	
Ojala Sakari	
Perälä Anne-Maarit	
Rajapolvi Jari	
Riipinen Sinikka	
Romo Kati	
Ruokoselkä Liisa	
Salo Alpo	
Sepponen Arto	
Skyttä Heikki	
Suhonen Leena	
Tenhunen Tuula	

KAUPUNGINHALLITUS 1.6.2017 – 31.5.2019

Varsinainen jäsen

Sepponen Arto
Ojala Sakari
Salo Alpo
Klen Tapio (12.5.2018 saakka)
Kaasinen Kalevi (10.9.2018 alkaen)
Riipinen Sinikka
Moilanen Soili, kesk.
Tenhunen Piia (12.11.2018 saakka)
Koukonen Päivi (12.11. 2018 alkaen)
Ruokoselkä Liisa
Majamäki Mika
Myyryläinen Veli-Pekka
Ilmoniemi Mira

Henkilökohtainen varajäsen

Häkkinen Heikki
Huupponen Erkki
Eskelinen Mervi
Kaasinen Kalevi (10.9.2018 saakka)
Merikoski Yrjö (10.9.2018 alkaen)
Hirvonen Sanna
Tenhunen Tuula
Koukonen Päivi (12.11.2018 saakka)
Kytömäki Aino (12.11.2018 alkaen)
Romo Kati
Beharic Ajdin
Rajapolvi Jari
Skyttä Heikki

TARKASTUSLAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Perälä Anne-Maarit
Ockenström Risto
Gustafsson Gunnel
Kietäväinen Mauri
Seppä Pekka

Henkilökohtainen varajäsen

Ruotsalainen Rita
Väisänen Mikko
Peltonen Leila
Kekäläinen Ari
Räisänen Pekka (11.6.2018 saakka)
Heimovaara Matti (11.6.2018 alkaen)

OPETUSLAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Kivimäki Antti
Valtari Pekka
Rytkönen Tapani
Maaranen Esa
Hirvonen Sanna
Tenhunen Tuula
Salo Terttu (10.9.2018 saakka)
Kuismin Sirpa (10.9.2018 alkaen)
Rosengren Jaakko
Vironen Jouni
Ikävalko Mervi
Eskelinen Mervi

Henkilökohtainen varajäsen

Wallin Terhi
Tujunen Tero
Peltola Karri
Schulz Ari
Salminen Lotta
Jäderholm Anne

Mykkänen Anna
Venäläinen Mika
Martikainen Heikki
Poikolainen Anne
Karjalainen Karin

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA 1.6.2017 – 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Beharic Ajdin
Kontro Heimo
Pomell Aki
Tikka Sirpa
Nyrhinen Anne-Mari
Åkerlund Markus
Salo Terttu (10.9.2018 saakka)
Kuismin Janita (10.9.2018 alkaen)
Sopanen Heikki
Poikolainen Anne
Taivalantti Aapo
Kovanen Anna-Maria

Henkilökohtainen varajäsen

Rosengren Jaakko
Peltola Karri
Hynönen Jukka
Hynninen Ulla
Lallukka Saara
McLees Olli-Matti

Hirvonen Satu
Kekkonen Mauri
Romo Kati
Korhonen Risto
Kääriäinen Mirja

TEKNINEN LAUTAKUNTA 1.6.2017 – 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Häkkinen Heikki
Kärki Arto
Kaasinen Kalevi
Suhonen Leena
Loponen Mirja
Kytömäki Aino
Heinonen Jaakko
Ikävalko Mervi
Immonen Kimmo
Hellberg Pauli
Blommendahl Mari

Henkilökohtainen varajäsen

Tikkanen Jouni
Kauppinen Tuomo
Pomell Aki
Hirvonen Sanna
Turunen Kaija
Kovanen Päivi
Venäläinen Mika
Romo Kati
Rajapolvi Jari
Taavitsainen Timo
Laulainen Riikkaliina

PERUSTURVALAUTAKUNTA 1.6.2017 – 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Hänninen Ari
Merikoski Yrjö
Levänen Samu
Nyrhinen Anne-Mari
Salminen Lotta
Annala Esa
Luostarinen Inka

Romo Kati
Riittinen Juha
Karjalainen Karin
Kiiveri Marika

Henkilökohtainen varajäsen

Skyttä Heikki
Hirvonen Jani
Pomell Aki
Tikka Sirpa
Tenhunen Tuula
Ojala Mikko
Jämsä Kirsi (11.6.2018 saakka)
Beharic Ida (11.6.2018 alkaen)
Boehm Seija
Nykänen Hannu
Paunonen Anita
Blommendahl Mari

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pieksämäki 25. päivänä maaliskuuta 2019

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINHALLITUS

Arto Sepponen

Sakari Ojala

Alpo Salo

Mira Ilmoniemi

Kalevi Kaasinen

Päivi Koukonen

Mika Majamäki

Soili Moilanen

Veli-Pekka Myyryläinen

Sinikka Riipinen

Liisa Ruokoselkä

Ulla Nykänen
vs. kaupunginjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetussa tarkastuksessa on tänään annettu kertomus.

Pieksämäki . päivänä . kuuta 2019

Aki Rusanen
JHTT, HTM
BDO Audiator Oy

PIEKSÄMÄKI

Elämäsi asemapaikka

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

PL 125, Kauppakatu 1

76100 Pieksämäki

015 788 2111

kirjaamo@pieksamaki.fi

www.pieksamaki.fi

www.visitpieksamaki.fi